

Plotbeskrivelse og synopsis for ”Soldat”

Jens ville egentlig ikke være soldat – og slet ikke udsendt på mission. Men efter et par år på universitet ender han alligevel tilbage i sit barndomshjem, med kone, søn, militærerfaring og et sår på sjælen, der - efterhånden som bogen skrider frem – viser sig at være dybere og ældre end som så. Plottet følger Jens gennem ti år: fra gymnasie- og universitetstiden, over udsendelsen som soldat, gennem krigstraume, arbejdsløshed og tilsyneladende resocialisering - til en nytårsaften, hvor alting for alvor går fra hinanden. Gennem ni tekster, spredt fra bogens begyndelse til slutning, udspringer der sig desuden et kort drama på liv og død i Jens' soveværelse. Plottet ses tekst for tekst nedenfor.

Vigtige personer:

Jens, hovedpersonen

Carsten, hans barndomsven

Julie, hans barndomskæreste

Karen, Jens' kone

Albert, Jens og Karens søn

Tekstnavn	Handling
1. januar 2014 klokken 10.01	Etablering af Jens i soveværelset.
Marts 2011	Flashback til krigen, udsendt i Afghanistan. Ender med at de bliver beskudt
1. januar 2014 klokken 10:02	Jens i soveværelset igen. Han kigger ud af vinduet, bliver svimmel af pillerne og ender med at kigge på et billede fra sin barndom.
Sidst i april 2004	Jens og Carsten ude i skoven, laver stunts på en cykel ned ad bakke. Jens' stunt mislykkes. Carsten fortæller han søger frivilligt ind som soldat og ikke skal studere. Bagefter afslører han at han og Julie er blevet kærestes – Jens er tydeligt jaloux, men efter lidt venskabelig chatten slutter de fred...
December 2004	Julefest på kollegiet: Julie kommer hen til Jens med sin nye veninde, Karen. De taler sammen, Julie forsvinder. Næste morgen vågner Jens i Karens seng. Han kommer i tanke om at de var sammen – og det er de vist stadig...
Juni 2007	Jens har bestået eksamen. Karen venter udenfor. Jens er glad men nedslået, for hans mor er død af kræft kort forinden. Jens vil have studiepause og flytte hjem i hans nu tomme barndomshjem – bare et år.
September 2007	Jens har sat meget af sit barndomshjem i stand. Han og Karen er

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

	lykkelige – og får begge arbejde lokalt. Karen får besked fra Julie om at Carsten er blevet såret under udsendelse.
14. maj 2008	Karen fortæller Jens, at hun er blevet gravid. De er lykkelige – men det kolliderer med at flytte tilbage til storbyen med det samme. Jens beslutter at tage værnepligt – bare for at gøre det.
1. januar 2009	Karen føder 3 uger før tid – og Jens er til nytår med sine soldaterkammerater. Jens kommer ind på sygehuset. Karen fortæller at Julie ved et held var der til at hjælpe. Jens går ud og ryger med Julie, der fortæller hun er gået fra Carsten
1. januar 2014, 10:03	Jens får rejst sig op igen. Ud af vinduet kan han se Karen og Albert, på vej tilbage gennem sneen.
April 2009	Jens er ude at løbe. Han møder Carsten, der også er ved at flytte tilbage og har fået arbejde på vindmøllefabrikken. Jens føler sig presset og praler overfor Carsten med, at han har tegnet kontrakt og skal udsendes...
Juni 2009	Jens kommer hjem fra løbetur, finder Karen i gråd: hun har fundet hans nye kontrakt med forsvaret. Jens forsøger at forklare sig.
August 2010	Jens og hans hold siger farvel i lufthavnen. Han græder, men kun fordi Albert græder. Han har det underligt med at forlade dem – men ikke dårligt...
1. januar 2014, 10:04	Jens ser sig selv i spejlet, kigger på sin uniform, sin fortjenstmedalje. Synes han har tabt den, han var engang.
Marts 2011	Fortsættelse fra bogens start: Jens' gruppe bliver beskydt. Han og en anden sniger sig fremad mod fjenden. Jens snubler, kammeraten bliver fanget stående og ramt i hovedet. Jens redder ham ud.
Marts 2011 – to dage efter	Jens får melding om at kammeraten er død.
1. januar 2014, 10:05	Jens knalder baghovedet i skænken i soveværelset pga overdosis af piller. Han er helt knockoutet, men begynder at krabbe sig over gulvet efter jagtgeværet.
Efteråret 2011	Jens har været hjemme i seks mdr. Nu er han i Bilka med Karen og Albert. Han bliver arrig over menneskemængden - men Julie (der arbejder der) kommer og hilser. Det beroliger ham.

Senere, efteråret 2011	Jens har vågne mareridt natten lang. Han går i lediggang derhjemme, søger efter jobs, der ikke er der. Karen og Jens skændes, fordi han intet har lavet.
Endnu senere, efterår 2011	Jens prøver at være far, men alt går galt: havregrød brænder på, Albert slår sig og Jens går helt i stå. Jens og Carsten ses og går sammen ind i skoven. Ved rævegraven tilbyder Carsten Jens noget arbejde – men Jens afviser: Han er gået i stå.
1. januar 2014, 10:07	Jens kæmper sig stadig frem mod geværet. Et kig på endnu et billede går over i en kortere datids-tekst om fortrængte ting: - At Karen var utro med Carsten, da Jens ringede hjem om den sårede kammerat - At Karen dagen efter fik den sårede soldat ind som patient.
Efteråret 2011	Jens går amok på en busk han skal beskære. Karen har set det hele indefra huset – beder ham gå til psykolog. Det udvikler sig til et skænderi.
Vinter 2012	Jens alene hjemme – prøver selv at ringe efter hjælp. Så ser han ræven ude i haven – og lægger på.
Forår 2012	Jens går i bad, får flashback til krigen. Da Karen kommer hjem finder hun ham i en blodig pøl i badet – han har skåret i sig selv.
Forår 2012	Karen tvinger Jens til psykolog (Carsten kommer og henter ham, Jens er tydeligvis ikke tilfreds med, at det er ham...). Samtale med psykologen, siger giver gode, velmenende råd.
1. januar 2014, 10:08	Jens mærker sin fod dunke kraftigt – hiver støvlen af, foden er fuld af blod. Endnu et billede fra kommoden fanger hans blik, det er ham og hans far.
25. november 2013	Jens har fået vikarjob på vindmøllefabrikken fra om fire dage. Han har sidste samtale med psykologen og på vej hjem møder han Carsten, der halter: det er ham der er sygemeldt fra fabrikken. Men Carsten vil allerede raskmelde sig nu – og ødelægger dermed Jens' vikarjob.
29. december	Jens og Karen skændes. Han har stadig ikke fundet et job og de risikerer at måtte sælge huset. Han må spørge Julies nye kæreste, der er Bilkas bestyrer, om et arbejde. Jens og Karen i Bilka - Han står gennem både larm, køer, problemer med at huske dankort-kode mv.

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

31. december 2013	Karen og Jens får nytårsaften besøg af bl.a. Julie og hendes nye kæreste, Niels. De har lige spist, og ude på vejen møder Jens Carsten, der står og fyrer krudt af. De inviterer ham ind.
1. januar 2014 (om natten)	Karen lægger sig. Jens spørger Niels om arbejde, men får nej. Carsten og Niels snakker krig. Jens bryder sammen, løber ud og ned i kælderen. Med gevær og oppakning går han i skoven for at tage sit liv. Men han falder i rævegraven, bliver bidt af ræven og ender med at bruge patronerne på den. Såret og febrilsk søger Jens tilbage til huset i morgentimerne og venter på at Karen og Albert går en tur...
1. januar 2014, 10.10	Jens med geværet i munden. Albert og Karen er på vej ind. Der går et smæld gennem huset. Albert råber: - Far, er du hjemme?

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:01

Det hele er hvidt. Jens famler med fingrene nede i æsken med patroner, mens han kigger ud af vinduet. Tagene, bilerne, haverne, alting: hvidt. Horisonten er umulig at skelne fra jorden, hvisket ud i sneen er den. Det er kun to sæt fodspor ud over fortovet og langt hen ad vejen, der gør det muligt at orientere sig i op og ned, frem og tilbage. I det vejr.

I det vejr, tænker Jens, og får hevet en patron op af papæsken. Stålhagl, 36 gram.

Jens tager jagtgeværet op fra gulvet. Hovedet dunker ved bevægelsen, som om hjernen ligger løs derinde, og hans hænder ryster forfrossent og rødt, da han vil skubbe den første patron ind i kammeret, projektilet smutter først mod kanten med en klikkende lyd, han er tæt på at tabe haglpatronen, men så plumper den endelig ned. Jens banker efter med fingeren på metalkappen, utålmodig over sig selv. Der må være noget vigtigere end vejret at tænke på i den her situation, man burde tænke på ingenting:

Ingenting, ingenting, IN-GEN-TING, siger Jens højt, men væg-til-væg-tæppet og sneen dæmper lyden som under en tung tehætte, og der er alligevel heller ingen der kan høre ham ud over ham selv, og det er det også snart slut med, det når han lige at tænke, inden han kortslutter sin egen tankestrøm. Den evindelige automat-sarkasme, han hader sig selv for den, også den.

Jens fumler med at få en anden patron ud af æsken, fingrene følelsesløse, han kan ikke få fat om metallet nede i pappet, han råber PIS OGSÅ, som han altid gør, og han ryster æsken, pappet revner, patronerne bliver kastet op i luften, og mindst én af dem rammer ned over hans frostsprængte fingerspidser, og Jens stikker i et syleskarpt hyl og stikker fingrene i munden for at bide det i sig; et øjeblik kommer han til at tænke på det underlige i at stoppe sin egen smerte kort før et selvmord, så fokuserer han igen. Jens puster på fingrene, vifter den snurrende smerte af i luften. Tilbage på hans tunge hænger smagen af jern og blod.

12. marts 2011

Jens lukker øjnene og holder fingeren spændt mod aftrækkeren, trækker vejret ind. Jern og blod. Og Jens kan også lugte krudt. Fra oven kaster platantræer og sollys grå, kølige skygger, der dækker hans ansigt i et lag ekstra camouflage. Ovre fra den anden side af grusvejen vifter Benjamin med armen og melder fri bane. Jens signalerer bagud til resten af gruppen, og en efter en rejser de fem mænd sig fra det høje græs i vejkanten.

- Det var bare mændene der, de skød en ko, griner Benjamin og peger hen ad vejen. Et øjeblik er der helt stille. Så flækker de på langs af grin, alle seks. Jens kigger som den første hen mod koen igen. Den ligger slap som en klud på den tørre brakjord, men de tre mænd omkring den er fulde af liv, står hujende og leende og peger mod danskerne. Så flækker de seks soldater også af grin på tværs.

- Åh. Jens kæmper med at holde latter og tåre tilbage. Han løsner hjelmen og ryster sit svedfedtede, indfiltrede kommunehår for at få lidt luft til kraniet.

- Nå, den var nok syg. Men jeg noterer lige stedet, så må vi få en patrulje til at forklare dem en anden dag, at de ikke skal bruge en Kalashnikov til den slags.

- Men Jens, du er jo blevet såret, siger Kristian, og stikker en finger op til Jens' kind. Nu kan han godt mærke det, det svir, og spidsen af Kristians langefinger er indsmurt i hans blod.

- Av for satan...

- Du er vist blevet grundigt barberet, siger Benjamin.

- Eller såret i infight mod et siv, smiler han drenget og får de fire øvrige kammerater til at flække skråt af grin. Igen.

- Hey, rolig nu drenge, siger Jens efter at have givet de andres lattermuskler snor et par sekunder. Han trækker vejret dybt ind for at stoppe sit eget spirende smil:

- For helvede, djæveln ligger i detaljerne herude. Der var ikke nogen fare lige her, men det kan der sgu da sagtens være 10 meter derhenne af eller oppe på bjergsiden. Det er trods alt derfor, vi er

her. Så tag jer lige sammen, siger Jens. Han mærker sin stemme samle sig om den gruppeleder, han udgør – 186 centimeter værdig afløser for sergenten, det er hvad han er.

Jens begynder at gå fremad, afsøger som sædvanlig omgivelserne med pupiller og geværløb: Det flade, støvede terræn. Bar jord, bristemodne majsmarker. En klynge buske og de lave platantræer. Jens er opmærksom, årvågen, alert. Han scanner alt det levende for pludselige tegn på død. Han ser ind i krattet, mens han går fremad, taktsfast, og ind mellem vinstokke og brægende geder:, tam tam, fremad, march. Jens fører sin gruppe fremad, hans brungrønne øjne ser ned i kanaler og brønde af mørkt, klægt lortevand, og ind på en lerklinet gårdsplads i tørt, hvidt sollys. Hverdagens stille trummerum, trommerum. Lidt fremme kan han se en kvinde og to børn, der langtsomt slæber tunge, beskidte vanddunke henad vejen. Han får kvalme ved tanken om, at de vil drikke det der.

- Hey, you can get some water from us, råber Jens til dem og holder sin vandflaske op. Med den anden arm beder han Benjamin om at finde et par ekstra halvlitersflasker frem fra oppakningen. Kvinden stopper, kigger, smiler. Et øjeblik, så genner hun børnene tilbage, væk.

Plasticflasken hænger stille i luften, flækket på alle leder. Jens ser en geværmunding forsvinde mellem majsstænglerne, så tænker han på at kaste sig ud i vejsiden, men han hænger allerede vandret i luften. Og han har allerede sagt det: »i dækning« og alle de fem har hørt ham. De lander næsten samtidig på kanten af grøften, først albuerne, så maven, til sidst støvlerne, halvt dypet ned i det tykke, brune mudder.

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:02

Jens lader geværet. Han lader den ene hånd glide ned over skæftet. Det er glat, varmt i løden og nærmest glødende mod hans kolde hånd, selvom våbnet lige har været ude i frostvejr i timevis. Det er vist nok ahorntræ, Jens kan ikke huske det.

Der er god plads på gulvtæppet mellem sengen og kommoden, og der står han. Går let ned i knæ, presser geværmundingen ind mellem læberne. Længere ind, helt op mod ganen. Jens kigger ud gennem vinduet, hvidheden. Han ved det jo godt: det er Karen og Albert, der har trådt de to fine sæt fodspor, der; ud gennem sneen og væk hen ad vejen. Men dem skal han ikke tænke på mere. Han kan ikke tænke på dem; det er gået tabt. Det hele er faldet fra hinanden. Eller: han er faldet fra det hele og er fortabt, det ene kan være lige så ringe som det andet. Nu skal det bare være slut. Jens fokuserer på det hvide, lukker øjnene.

Og så falder han alligevel i staver, bliver nødt til at hive geværløbet ud af munden med et gisp for ikke bare at besvime, inden han kan få trykket af. For kodymagnylerne er begyndt at virke, som et lag af døsig voks over søvnløshed og hovedpine. Det skiftevis bobler og dundrer mod pandebrasken, og Jens gisper efter vejret, tungt, øjnene slører til i tårer, det svir salt i de øjne, men Jens hænder famler sig frem efter fæste, han støtter sig svimmel mod den lave skænk, Et af billederne på skænken vælter, med lyden af spinkel plastic mod birketræsfolie. Forlorent hele lortet; forlorent, forrådt, forladt.

Jens hiver stadig efter vejret, soveværelset løber i vand løfter det væltede billede op for at aflede sig selv. Det er tre børn, der står i en falmet skov. Jens synker dybt, og lader den garderhøje krop synke ned foran skænken.

Hele billedet er faktisk falmet; af ti-tyve års indfaldslys på en billig fremkaldelse. Det er et billede af ham selv, Carsten og Julie, og det må være fra et efterår i midten af 90'erne. Bladene ligger og ulmer rødt i skovbunden, og alle tre er de pakket ind parkacoats, der gør dem til små,

runde tumlinger med fedtet hår og briller. De var bedste venner, dengang, og vist nok også de eneste børn på cirka samme alder. De var sammen ude og lege i skoven næsten hver eneste dag; og stort set altid på det sted: omkring rævegraven.

I venstre side af billedet er grusstien lige synlig, det er på det der sted i skoven hvor den deler sig i to, så hullet i skovbunden må ligge lige bagved de tre børn. Jens har flere gange gennem årene haft fat i billedet for at se, om man kunne se det dybe hul et sted i løvfaldet, men det er svært nok i sig selv at skelne træerne for bare skov.

Jens tænker selvfølgelig ikke alt det her fra ende til anden og en ting ad gangen. Han fremkalder det hele på én gang, hans minder er blækkapsler, godt gemt af vejen inde i ham, indtil de knækker. Nu gennemfarver væsken hovedet på ham, smitter af i hele den afkræftede krop.

Og så er der alligevel hvide pletter. Ting man glemmer. Ting man glemmer at huske. På billedet holder Jens og Julie hinanden i hånden, det lægger Jens nu mærke til. Men hun ser nu ikke synderligt glad ud, Julie, frengerne på næsen trækker sig sammen til en rynke under hendes ildrøde pandehår, hendes læber er bundet op i et murrende trut. Faktisk ser de alle tre nærmest mistroiske ud, også Carsten og Jens, som om de er utrygge ved noget. Som om de ikke tror, billedet får det hele med. Måske er det modlyset, der gør det.

Jens har ingen anelse om, hvem der har taget det billede. Måske var det hans mor, måske var en af de andre forældre, der sneg sig derud og stillede dem op til fotografering. Måske var de midt i en leg og måske er det derfor, de ser så sure ud, Jens, Julie og Carsten: de ved at billedet ikke fik det hele med, som det egentlig var.

Sidst i april 2004

Fik du det, fik du..., Carsten pruster, mens han forsøger at løbe tilbage op ad skrænten med cyklen som en slags gangstativ foran sig.

- Fik du det hele, spørger han stakåndet og afslutter sætningen med en ordentlig harker, lige fra svælget og snot ned på grusstien.

- Ja, det tror jeg, siger Jens. Han fumler efter knappen til at spole tilbage på Panasonic'en . Det er Carstens, og han har lige fået det i 18 års fødselsdagsgave af sine forældre.

- Det er knappen her, oven på, siger Carsten og trykker. Videokameraet begynder at summe på tilbagespol, mens Carsten hiver sin våde Iceman t-shirt af og sætter sig til rette på skrænten ved siden af Jens. En blød, lys forårssol spiller ned i Carstens røde, karsefrisure. På videokameraets lille skærm har han stadig trøjen på og forhjulet på den gamle, gennemrustne cykel er ikke ekset. Han starter lidt henne ad grusstien, står op i pedalerne og øger til fuld fart hen mod kameraet, sparker baghjulet ud til højre med hælen, styrer kontra og kaster styret ned ad den stejle skrænt gennem blade fra sidste efterår, han retter op, kører over smågrene, pinde, over rødder, et hul, mens hans ryg tæt og koncentreret vipper på tværs af cyklens stel, frem og tilbage, over en gren, en til, flere blade og så stenen, stenen, den blokerer cyklens forhjul, men Carsten holder fast i styret og får stellet trukket med, cyklen, ud over søen gennem luften og vandspejlet og -

- Fuck, det så vildt ud, siger Carsten og springer op, næsten synkront med at han også dukker storgrinende og gennemblødt op af søen på Panasonic'ens skærm.

Jens griner også. Men det lyder mest som et dæmpet lag af mos under Carstens hyl op i hvælvet af nyudsprungne bøgeblade.

- Næste gang gør du det med cykelhjelme, siger Jens, da Carsten har åbnet en discountdåseøl til at falde ned på.

- Næste gang gør jeg det uden at falde af. På en mountainbike, siger Carsten. - Jeg ønsker mig en i studentergave, og jeg får den nok. I lang tid har jeg aldrig fattet, hvad man skulle med sådan en

cykel her i pandekageland. Men så læste jeg om det på nettet og det er jo præcis sådan noget her landskab, mountainbikes skal kværnes rundt i.

- Ok, men jeg ved ikke hvor mange skrænter og skovsøer du har tænkt dig, der er, inde i byen?, siger Jens med et smil.

- Du, jeg skal ikke med ind og studere, siger Carsten hurtigt.

Der går et øjeblik, hvor Jens tror, at Carsten stadig taler. Og et til, før han rigtig har forstået, hvad der blev sagt.

- Hvad? Hvor kommer det fra?

- Herfra, griner Carsten.

- Jeg har besluttet at tage værnepligten i stedet. Der er for meget krudt tilbage i mig, siger han og former en pistol med fingrene: baang! Jens føler sig faktisk ramt, men det må være verdens blødeste kugle. Han bøjer sig forover for at få fat i den dåseøl, han for et øjeblik siden ikke troede, han ville have.

- Men du trak da frinummer lige som mig, siger Jens og tager en ordentlig tår øl.

- Ja, men har du hørt om at melde sig frivilligt, blinker Carsten. - Nu er det din tur.

Jens synker og ryster på hovedet. Øllen smager lunkent, nærmest mudret. Så tager han endnu en tår. Bare for at blive klar til søvandet dernede, tænker Jens og sætter sig op på sin cykel. Men egentlig kører hans tanker stadig mest rundt om det med militæret. Han kommer til at tænke på sessionslægens kolde hånd om klunkerne, den porcelænstynde, nærmest muselmalede sekretær og den røde metaltromle med alle numrene i. Og så selvfølgelig hverveofficeren, en vægtig, kødfyldt flyder i mørkegrøn uniform, der med tungt åndedræt og raspende stemme igen og igen bad Jens om at genoverveje sit nej tak til at melde sig frivilligt. »Du er en frisk dreng, du. Et pragteksemplar.« Jens argumenterede imod, det bedste han havde lært. Men han var alligevel næsten ved at lade sig overtale af smigeren fra den hærdede militærmand.

Jens kører cykelstyret frem og tilbage i gruset, til højre og til venstre, ja og nej. Men det *er*

ligesom ikke ham: Jens er ikke militæret, militæret er ikke Jens. I samfundsfag har han altid kun argumenter i mod den, krigen. Det er i sådan nogen situationer, forskellen på ham og Carsten bliver så tydelig... Jens kigger hen mod Carsten, der gør videokameraet klar til optagelse, mens han nynner Usher: *Yeah, yeah yeah*. ... og også noget så simpelt som deres musiksmag. Carsten fatter ikke, at Queens of The Stoneage er genialt, han sværger til pop – og til DJ Ötzi hver gang de holder druktaften: Så står de der, den høje, langhårede planke, Jens, og den lille, runde røde prop, Carsten, og danser til tyk bas og tæppebankermusik og kævler breezers og dåsebajere ned, som om de var 13-årige tøser på vej til halbal.

Der er mange, der ikke fatter, at de kan være venner, de to. Men Jens plejer altid at svare, at det er *fordomsfuldt, vel nærmest diskriminerende* at tænke sådan, at musik og tøj jo kun er *ligegyldige, materialistiske symboler* og at han og Carsten har kendt hinanden *siden de lærte at gå*. Det plejer at få de fleste til at trække på skuldrene eller nikke undskyldende. Jens har ordet i sin magt. Lidt ligesom diskussionerne i samfundsfag om krigen, dem plejer han også at vinde, nogen gange med simple argumenter som »Der er så mange der har forsøgt at erobre det land, og det er aldrig lykkes« eller »Det er jo en selvmodsigtelse. Hvordan skulle krig kunne skabe fred.«. Så sidder Carsten og et par af de andre fyre på bagerste række og brummer, mens flere af pigerne er begyndt at smile til Jens. Sidste gang sad Julie lige ved siden af ham i samfundsfagstimen, og da han satte ind med sit endelige angreb ind mod krigstilhængerne, lagde hun en hånd på hans lår med et fast tag, med et: Godt Jens. Godt. Og sådan endte det i øvrigt også til sessionen, med undtagelse af en hånd på låret, heldigvis. Hverveofficeren nøjedes med at række Jens sin dillede, svedige hånd til afsked. For ligesom at slutte værdig fred med en uovervindelig modstander. Sproget er Jens' våben.

- Hallo, er du der? Det giver et gib i Jens, da Carsten råber.

- Vi kører, smiler Carsten og kigger videre gennem videoskærmen.

Jens smider dåsen fra sig, så ølskummet begynder at syde i gruset og solen, han hiver hjelmen af styret og spænder den hjemmевant fast under hagen, træder ned i den højre pedal, hopper i sadlen

og griber om styret mens han accelererer hen ad grusstien. Men Jens kan ikke det der med at få baghjulet til at skride ud. Han har lyst til at prøve, men ikke foran Carsten. Nej, Jens drejer i stedet skarpt til højre og svinger ud over skrænten, men ikke helt skarpt nok, for dernede står et kæmpebredt bøgetræ lige fremme, og Jens er på vej nedad gennem bladene, og på vej op i fart gennem småkviste, og samtidig skal han justere kursen, over en sten, han drejer blødt til højre men kan mærke at skråningen hælder den anden vej, og der er træet få meter væk, så mere til højre, mere, og Jens må støtte mod skrænten med foden for ikke at vælte, balancen tipper, så baghjulet skrider ud til venstre og rammer ind op ad bøgetræets fod, det giver et smæld af metal mod træ, og et hop, der er ved at smide Jens af cyklen, men hans fødder får sprællende fodfæste i pedalerne, Jens genvinder balancen, og herfra er skrænten åben lige ned mod søen, Jens piler gennem løvfaldet, løvfaldet, pludselig føles det som om bagenden af cyklen forsvinder, ikke i et hop, men et stop, en kæp i hjulet, og på videokameraet kan man se Jens hænge vandret i luften, ud over cyklen som han stadig har fat i med en hånd, som om den smed ham rundt i et jiu-jitsu-greb. Og her lander Jens, med siden af kroppen først, i bladene, og nedenunder dem: den hårde, kolde jordskrænt, der med et slag i både dyb bas og høj sopran støder al luft ud af hans korpus, militær-egnet eller ej.

- Aaav for satan. Jens kan høre nogen skrig, men det er ikke ham selv. Han vender hovedet, og nu hyler Carsten skingert som en ulv eller en ræv igen:

- Uuuuuuuuuuuhiheeeehaa! Hold kæft, du så sjov ud, mand! Er du ok?

Jens nikker. Det gør pisseondt i hele kroppen. Men lige nu er det faktisk mere Carstens måde at være på, der smerter.

- Hvorfor fanden har du ikke sagt det før, spørger Jens, da han og cyklen næsten er tilbage oppe ved vejen. Næsten, for så skrider skrænten under Jens, og han må træde hurtigt med fødderne for ikke at glide.

Carsten griner:

- Her, jeg tager cyklen siger han, og får fat om styret. Jens slipper og trækker sig op i en trærod

og en tot græs.

- Vi havde da lige aftalt, at vi skulle flytte til byen sammen, siger Jens og raller i halsen for at finde vejret igen:

- Dig, mig og Julie.

- Ja, der er vist også noget andet, jeg hellere må fortælle dig, siger Carsten med store, runde øjne.

Han virker pludselig blød. Som et lille sårbart , rødpelet dyr, når Jens at tænke.

- Til festen der, sidste lørdag, ikke?

- Ja?

- Der hvor du blev dårlig og gik hjem tidligt, ikke?

- Jo?

- Der var så kun mig og Julie tilbage, og -

- Neeeej, siger Jens. På den måde, der betyder 'jeg ved godt hvad du siger lige om lidt, men det må være løgn'.

- Jo, mand, siger Carsten og står igen pludselig skarp og stærk dér på stien med hænderne på Jens' cykel.

- Vi var sammen, smiler han.

- Og det er vi faktisk stadig. Julie og mig er blevet kærester.

- Det er da løgn, for helvede, brummer Jens og træder lidt i gruset, inden hans ben med ét sæt sparker rundt i en halvcirkel, der ender i forhjulet på cyklen:

- PIS OGSÅ!

Carsten slipper forskrækket styret og træder et skridt tilbage. Et sekund er de store, runde øjne tilbage, mens Jens giver cyklen endnu et los. Øjeblikket efter er blikket smalt og skarpt under en frembukket pande, da Carsten spænder kroppen og tager skridtet frem igen:

- Hey!

- PIS, siger Jens og giver cyklen et tredje spark.

- Hey, stop det, siger Carsten bistert, og lægger en hånd mod Jens' skulder. Men Jens vrider sig fri af grebet, og drejer lynhurtigt sin venstre knytnæve indover og ned mod Carstens krop. Pareret. Carsten holder fast, vrider Jens' knoer let rundt.

- Du ved sgu da godt, skælver Jens. Han kan mærke saltvandet sitre i øjekrogene.

- Det har vi da begge to, vrisser Carsten og slipper taget.

- Vi har da begge to været vilde med hende. Beklager Jens. Og undskyld, jeg... Men nu er hun også faldet for mig, og så er det da svært andet, siger Carsten.

Der er striber af hvid sol og grå skygge, der farer gennem de lysegrønne trækroner. Der er en skovdue, der kurrer let mod vinden. Der er en cykel, der ligger forvredet på grusstien. Og så er der Carsten. Og Jens:

- Undskyld, siger han.

- Undskyld, jeg tabte lige hovedet

- Ja, det må man nok sige, siger Carsten. Eller han forsøger at grine det, men måske har alvoren alligevel også ramt ham.

Jens fører sin venstre hånd hen til Carstens skulder. Stille, denne gang.

- Hey, jeg er selvfølgelig rigtig ærgerlig Carsten. Men det skal sgu ikke gå ud over dig. Tillykke, siger Jens og lægger armene rundt om sin ven.

- Jeg håber vi stadig kan finde ud af at ses, siger Carsten.

- Selvfølgelig, svarer Jens og slipper taget. Carsten henter videokameraet i græsset på skrænten, lægger det i tasken sammen med de tomme dåser.

- Julie og mig har allerede snakket om, at vi håber at blive sammen, selvom hun også begynder på Uni. Jeg kan komme og besøge jer begge to.

- Ja, det skal du da. Der er kun ét problem i det du siger.

- Hvad er det?

- Det grammatisk korrekte er altså Julie og *jeg*, siger Jens med tungen i kinden. Han samler sin

cykel op fra grusstien, svinger sig op.

December 2004

We get some rules to follow

That and this, these and those

No one knows ...

Dak dak-dakdak, dak dak dak-dak. Jens fingre trommer rytmen mod bardisken: Dak dak-dakdak, dak daak. Han har selv lige været henne ved DJ'en og spurgt efter noget med Queens of The Stone Age. Og det fik han så. Nok fordi der alligevel ikke er nogen ude på dansegulvet her klokken tyve minutter over otte; alt for tidligt på aftenen til, at der er er gang i kollegiets julefest.

- Det kunne jeg vel have sagt mig selv, tænker Jens. Han ser rundt i lokalet. Henne i den anden ende af baren står to fyre og passer ikke rigtig ind: den ene er snøret inde i et slim-fit, men krøllet, lysebrunt jakkesæt og et pølserødt slips strammet helt op om halsen; den anden hænger i et par løse cowboybukser og en sløset, hvid t-shirt med tegneserie-tryk. De er helt sikkert it-studerende, smiler Jens for sig selv. To piger er i gang med at sætte fyrfadslys på paptallerkener rundt på bordene. En tredje kommer til og fjerner de lys, de første lige har sat op: der manglede sølvpapir til at beskytte rundt om paptallerkerne. Ved bordet ved siden af sidder to ældre studerende, Jens kan genkende den ene af dem fra sin egen etage, men aner ikke, hvad han hedder. Jens tager en tår af dåseøllen. Lige foran ham, bag baren, står barpigen og hvisker i øret på en fyr, holder ham om røven. Jens ser ned, straks. Så vil han hellere kigge bagud, ud gennem panoramavinduet, der som en kæmpe brevsprække i væggen giver et smugkig til livet udenfor kollegiets lysstofrør og beton. Her fra syvende sal fletter vinduer, gadelamper, tårnure, billygter og trafikkruds sig ind i hinanden nedenfor, i et netværk, der aftegner byen i årer af lys og blinkende puls. Og så, der, langt ude mod nordøst, en af de få høje bygninger: hospitalet, hvor de oplyste sengeafsnit lag på lag strækker sig op, og øverst rækker ud i det tomme sorte ingenting med de fire projektorer på helikopterplatformen. Mens Jens kigger, kan han se en helikopter nærme sig platformen fra syd gennem vintermørket. Set herfra foregår det langsomt og helt tavst, men Jens forestiller sig den fart, den larm og rotorstøj, den sandsynligvis stærke smerte, helikopteren også indbefatter lige nu. Det kan være en trafikulykke. Det kan være en soldat. Det kan være Carsten, når Jens at tænke, inden han pludselig mærker en hånd på skulderen og bliver vendt rundt i et kram.

- Heej Jens, siger Julie mens hun hager sig fast i Jens med ansigtet op over hans skulder.

- Hejsa. Jens gengælder med sine arme i et løst tag. Al den berøring. Jens føler sig ikke hjemme i det. Eller netop: Han føler sig hjemme som i en lejlighed, man virkelig gerne ville bo i og eje, men kun er forbi på et høfligt visit. Jens kan mærke hendes BH-stropper gennem den mørkeblå kjole.

- Godt at se dig. Har du ventet længe?, spørger Julie og giver ham et klem på skulderen, puster en tot hennarødt hår væk fra sin pande. Al den berøring. Jens får næsten lyst til at vende sig og kigge ud af vinduet igen.

- Og det her er Karen. Hun bor i samme afdeling som mig.

Først nu får Jens øje på den lave, mørkhårede pige bag ved Julie. Hun stikker en aspargestynd, porcelænsbleg hånd frem, og Jens tager forsigtigt fat om den, som om han ellers risikerer at afklippe eller knuse den. I stedet kan han nu mærke sine egne fingerknogler blive mast mod hinanden i Karens faste håndtryk.

- Hej, jeg er Jens, siger han anstrengt.

- Ja, det kan jeg regne ud, siger Karen og smiler fra hage til pande og fra øre til øre.

- Lad os få en øl.

Først dér slipper hun Jens' hånd og styrer sammen med Julie mod baren. Al den berøring. Jens står stille et øjeblik. Det er først da det er for sent, han opdager, at han står og stirrer på Julies røv. Han har måske kigget længe, måske lige lovligt længe, for nu har Karen i hvert fald vendt sig om fra baren og ser på ham, sådan trælst. Jens ved ikke hvordan han selv ser ud i ansigtet, men tumpet og fjoget er sandsynligvis en rigtig god beskrivelse. Karen rækker ham en dåseøl.

- Lad os finde et sted at sidde, så du kan nyde udsigten, siger hun og smiler drilsk til Jens, mens hun styrer hen mod et bord ved vinduerne.

Den første øls tid går med, at Julie fortæller om kun at se Carsten i weekenderne: – Det er hårdt. Men vi elsker virkelig hinanden, så det skal nok fungere til han kommer herover. Karen nikker forstående. Under den anden øl kommer han til at holde et mindre foredrag om nogle latterlige beslutninger i studierådet på Dansk. Julie nikker og forstår. Karen føler vist ikke rigtig noget for den sag.

- Hvad studerer du egentlig, spørger Jens. Han har hentet en omgang til i baren.

- Hm, for tiden mest blod og indvolde, siger Karen.

- Øh, går du og myrder folk, eller?

Julie sprutter øl ud over bordet.

- Jens, Karen læser til sygeplejerske, forklarer hun.

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

- Det kunne jeg da godt regne ud.

- Ah, hold op, du var på fuldstændig bar bund, smiler Karen.

De snakker lidt om Karens studie. Om kollegiet. Bygningen, etagerne, køkkenerne. Om klikerne. Karen fortæller om den lille by i provinsen, hun kommer fra, det er egentlig ikke så langt fra der hvor Jens og Julie kommer fra. Jens taler om skoven, om at have naturen lige uden for døren, og Karen nævner Borneo, hvor hun boede i en hytte ude i regnskoven i tre uger sidste forår.

- Om den lille landsby, Julie og Jens kommer fra og om den provinsby

På et tidspunkt må Julie have rejst sig, uden Jens lagde mærke til det. Og uden at komme tilbage. På et tidspunkt må Jens være gået på toilettet, for da han kom ud derfra greb Karen ham om livet bagfra og trak sig ind mod hans ryg. På et tidspunkt må Jens have fået DJ'en til at spille Queens of The Stone Ages nok engang, for han skvattede i hvert fald lige på ryg og røv på lineumsgulvet, mens han dansede med Karen til dem. Og bagefter til Tv2. Bag dine duggede ruder. På et tidspunkt må vasen med liljer være væltet ned fra Karens reol, for i hvert fald sidder Jens nu i en seng, der ikke er hans egen, og ser på blomsterne i den indtørrede plet af vand på gulvet.

Blomsterne væltet

Han stikker forsigtigt sin højre hånd frem for at hilse, Mørkhåret og med mø, og Jens og giver Mørkhåret og med mørke øjne, der alligevel stråler i mørket.

De sætter sig og drikker, karen læser til sygeplejerske, kommer fra en landsby nær Jens og Julie (kan deres hedde Glerup?) , Jens snakker om det område, om skoven, karen har været ude at rejse et år så un taler med om den storslåede natur... i Tibet og Indonesien.

På et tidspunkt må Julie have rejst sig, i hvert fald sidder de alene tilbage ved bordet, det snurrer for Jens, han skal ud og tisse...

CUT til næste morgen: Jens vågner i en seng, han kan se to hvide liljer, der står på en skammel ved sengen i en glasvase, hvem er kommet med blomster, når han at tænke, så går det op for ham, han ligger i Karens seng. Fjernsynet kører, det er CNN... Han tænker tilbage, hun stod og ventede udenfor toilettet, kyssede ham dybt og varmt...

Karen kommer ind, har taget noget franskbrød og syltetøj med, god morgen dansemus griner hun, Jens kanpludselig huske de danse til Mabo no. 5 osv... han kan ikke mærke noget, ligesom han af en eller anden grund heller ikke rigtig har ondt i hovedet. han har et stort blåt mærke bag på låret, karen ser det griner og aer ham... kigger på ham som om hun skal til at kysse ham, men hun siger "hey har du hørt det, de har fanget saddam hussein

Beskrivelse af tv-billederne, den gamle trætte mand med det sortgrå ugle hår, han ligner en fredsommelig eneboer fra en af gårdene derhjemme fra, tænker Jens.

Jens: det er bare et symbol, det betyder ikke noget som helst. Han var jo sat af, det er bare et ikon, så alle politikerne og generalerne og soldaterne kan retfærdiggøre deres krig og veje det op mod alle dem, der er blevet dræbt. Som om, det hele var et skakspil, hvor det bare galt om at få taget kongen...

Karen: har du ikke været soldat? Du ligner ellers sådan en, siger hun klapper Jens på brystkassen

Jens: Nej, jeg har ikke. Og jeg har heller ikke tænkt mig at blive det

Karen: Jamen, det er præcis ligesom i skak, faktisk. Han var diktator, Jens. Det kan godt være, Hussein i dine øjne bare er USAs ikoniske fjendebillede, men der er jo stadig modstandere mod invasjonen, for hvem Saddam er præcis det omvendte: en helt, som de kæmper for. Og så er det da vigtigt at sætte ham helt ud af spillet og vise, at han ikke bare er sat skakmat, men faktisk er helt ude af spillet. For selvom skak er ældgammelt, så tror jeg nok, der fandtes krig inden da. Det er da skakspillet, der er inspireret af menneskets mentalitet og måde at føre krig på, ikke omvendt.... Jens skal til at sige noget. Men han kan ikke rigtig finde ordene. Pludselig føler han sig lykkelig.

På plænen foran kollegiet voksede der to hvide liljer. Dengang Julie og Jens studerede inde i den store by. Tæt op ad hinanden.

En formiddag i det første efterår plukkede Karen de to blomster. Det var, da hun passerede under det mørke bladhæng. I haven tung af frugt og bær. Mellem træerne og buskene kunne Karen lugte brunst og forfald. Hun kom lidt for tidligt til gruppearbejdet. Opgave om arbejdsfysiologi.

Jens sad i bar overkrop på sengen, da Karen med et blødt bank åbnede døren ind til værelset. ”Her, i anledning af i dag,” smilede Karen ungt og rakt de to blomster frem. Blomsterne eksploderede i deres trakte. Støvet og de to studerendes smil fyldte det lille rum. Så kom Julie ind af døren. Fra sit værelse i den anden fløj. Jens fandt et par flasker frem til vaser.

Mens den lille læsegruppe på tre arbejdede, gik tiden. Helt frem til, at Julie skulle på arbejde.

”Går begge de to unge damer nu,” spurgte Jens, da Karen også var på vej ud af døren. Hendes hvide kjole hang tilbage et øjeblik i døren. Men kun indtil Jens' øjne trak den indenfor igen. Hoveddøre nedenunder smækkede efter Julie. Karen mund åbnede sig blødt. Jens mund gjorde bevægelsen efter. Som blomster i regnvejr.

På et tidspunkt væltede de to liljer i flaskerne. Blomsterstøvets duft fyldte brunstigt rummet. Vandet ødelagde Jens papirer. Det opdagede han først et par dage efter. Tiden stod stille på det lille værelse, kun afbrudt af lidenskabelige klem og støn. Blomsterduft blev ledsaget af kroppenes lugt. Jens havde faktisk ikke været i bad den morgen. Det fandt Karen først ud af i en bryllupssang flere år senere.

Ude fra gangen lød der pludselig råb. Jens brød op fra Karens lyse ben. Han tog et håndklæde om lænden og løb ud. Hen i opholdsrummet. Da han lidt efter åbnede døren ind til sit værelse igen, var noget allerede anderledes. Karen sad nøgen som en sten på sengen. Fra fjernsynsskærmen brændte to tårne klart.

Der kom aldrig igen liljer på plænen. Foran kollegiet inde i den store by. Den dag i efteråret stod det hele i brunst og forfald.

DATO: 2006, maj/juni

Brug lidt af tekst 14

Jens kommer ud fra eksamen, bachelor, han har bestået med et 11-tal. Karen giver ham et kram, siger det var flot, især lige efter hans mor er død

Karen skal hilse fra Julie, hun siger hun synes begravelsen var smuk. Og Carsten skal udsendes til Afghanistan, til august.

Det er efterhånden mest Karen der har kontakt til Julie, især efter at Julie droppede studiet. Som om hun har overtaget kontakten til Jens' liv. Men der er så meget andet, Jens skal tænke over så han kan ikke rigtig synes noget om det.

Jens: studietiden går så hurtigt, man har så pisse travlt, jeg har næsten ikke nået at opdage, hun var blevet syg.

Karen: jamen du nåede da at besøge hende.

Jens: ja, men ikke nok. Jeg kan ikke huske, dengang min far døde, og jeg nåede kun at se min mor tre fire gange efter hun blev syg. sidste år

Karen: Jeg forstår dig godt, Jens. Det er en svær følelse Men du så hende faktisk meget mere. Jeg har været med tre weekender derovre og på hospitalet. Og du har selv været der mindst fem andre gange selv.

de går gennem byen, sommer, sætter sig på en café og køber en øl.

Jens: Karen, skal vi ikke holde en pause?

Karen: mener du os to?

Jens: smiler, nej, undskyld, ikke os to. Jeg mener, om vi skal holde en pause fra studierne. Bare et år, måske.

Karen: Men vi har jo ikke nogen penge til at tage ud at rejse eller noget?

Jens: Nej men vi har et hus. Jeg arver det jofra min mor, og der er rigeligt med penge nok ved siden af til arveafgiften, siger advokaten. Og det er praktisk talt allerede vores med alle de ting, vi har

Karen tavs... mener du, vi skal flytte derover.

Jens: Det behøver ikke være permanent, jo, bare et stykke tid. Du siger altid, du gerne vil prøve at bo med hus og have, nu kan du komme til det.

brug slutningen af tekst 14

På plænen foran kollegiet stod der to læs flyttekasser. Dengang Jens og Julie flyttede ind til

storbyen. På samme kollegium. Tæt op ad hinanden. En eftermiddag den sommer tog Jens en af Julies bogkasser og bar ind på hendes værelse. Samme eftermiddag tog Julie Jens' standerlampe og satte ind til ham. Kommoderne tog de sammen. "Det går da meget godt. Ja, det gør", sagde de til hinanden.

På plænen foran kollegiet stod to kroppe i mørket, sitrende. Tæt op ad hinanden. Dengang Carsten

sprang soldat. Dengang Julie studerede inde i den store by. En nat den vinter lænede Julie sine læber frem mod Carsten. Samme nat lænede Carsten sine læber frem mod Julie. De stødte tænderne sammen. Det kommer aldrig til at gå godt, tænkte Jens. Det går over.

På plænen foran kollegiet stod der to liljer, hvide og viltre. Tæt op ad hinanden. Dengang Julie, Jens

og Karen studerede Idræt sammen. Dengang de skulle skrive opgave om arbejdsfysiologi. En morgen det efterår plukkede Karen de to blomster og gav dem til Jens. Samme morgen tog Jens

to små vaser og satte blomsterne i dem på sin kommode. Kort efter faldt de til jorden. Det kommer aldrig til at gå godt, tænkte Julie. Hun er slet ikke en for ham.

På plænen foran kollegiet stod der to rygsække, skrigende og spændte i farven. Op ad hinanden. Dengang Carsten havde arbejdet som tjener hele vinteren. Dengang Julie satte studierne på standby. En aften det forår lagde Julie den ene rygsæk om Carstens skuldre. Samme aften satte Carsten den anden rygsæk fast om Julies bryst. De havde akkurat nået flyet. ”Det kommer aldrig til at gå godt,” sagde Jens og Karen. De bliver uvenner.

På plænen foran kollegiet lå to kroppe i solen, spændt ind i hinanden. En sommerdag havde Karen sagt: ”Hvad vil du egentlig, Jens?”. Samme sommerdag havde Jens svaret: ”Jeg vil det, som du vil, Karen. ”Og jeg vil det, som du vil,” svarede Karen igen. Hendes hoved faldt til i hans bryst. ”Vi elsker hinanden,” sukkede Jens. ”Det kommer til at gå godt, så” smilede Karen.

På plænen foran kollegiet stod der to læs flyttekasser. Mørke og dumpe og op ad hinanden. Dengang Karen var dumpet til eksamen. Dengang Jens' mor lige var død. En formiddag den vinter satte Jens en af Karens flyttekasser ind i kassevognen. Samme formiddag satte Karen en af Jens flyttekasser ind i samme kassevogn.

Morgentimerne havde sendt en flok uldne og forfrosne skyer ind over storbyen. Nu var lammene langsomt tøet op og løb mod horisonten. Jens ventede på flyttevognen. Det gjorde Karen også. Hendes taske var tømt for universitetet, i stedet lå der i den: læbebalsam, kalender, mobil. Nøgler til huset i den lille by og en konvolut. I konvolutten lå et brev med indledningen ”Velkommen til din nye kommune”. Brevet handlede mest om kommunens hovedby. Om handel, kultur og trafik. ”By og land, skov og strand,” stod der.

”Jens, jeg vil rigtig gerne det her,” sagde Karen. Hendes ord var nøgne som en vinterdag. ”Men du er sikker på, det er det rigtige? Også for din far?”

”Han siger jo, han ikke vil bo der mere. Igen og igen. Han flytter ind i den lejlighed på mandag, inde i byen,” sagde Jens.

”Det skal nok gå alt sammen, Karen. Det skal nok gå. Det går allerede bedre.”

DATO: september 2006

Jens har malet og spartlet og gravet og lagt fliser. Han kan ikke gå rundt om et hjørne eller tage to skridt, uden han får mindst en ting i synsfeltet, som han har lavet, arbejdet på eller justeret ved på det hus..

brug tekst 15 ...start med konkreter, så naturbeskrivelsen,

Karen: har du hørt, at Carstens deling har været under angreb. Julie skrev det lige på en mail. Men han slap heldigvis.

Jens mobil der ringer det er Bilka, Jens kender manden, han havde købmandsbutik i den lille landsby, blev så brugsuddeler i nabobyen, og da han måtte dreje nøglen om, blev han ansat bag kassen i Bilka og steg hurtigt i graderne.

Tak for din ansøgning, Jens

Jens: tak, jeg håber jo I kan bruge sådan en akademiker som mig til noget.

Bilka: jo, det kan vi

Jens er ikke interesseret i skoleforløb lige foreløbig, men de tager ham alligevel. Kloge hoveder som dig hænger ikke ligefrem på træerne herude, siger Bilkamanden

- Nej de ligger måske på jeres hylder?, griner Jens osv...

Jens er glad,

Skoven svulmede i store grønne paddehatte. Mellem markerne, raspule, hvedegrønne. Brakrøde.

Solen spillede i lyse toner mellem bøg og asp. Gennem tronende, tunge egetræer. Ned i lindetræernes skygge, hvor skovbunden bugtede og bølgede grønt. Anemonens friske pust, mossets tunge, fade lugt. Ramsløgets skarpe pirk i næsen. Jens næse, der efterhånden havde fået nok af al naturens brunstige blomstring. Fra skoven derinde.

DATO april 2007:

Karen er startet på sygeplejerskeuddannelsen igen
jens i staudebedet, tekst 15... (ok med »tvillingetekst«) - hen ad aften, ved at blive skumringsmørkt
karen fortæller, hun er gravid
jeg ved ikke, hvad du vil sige
Jens: det ved jeg heller ikke.
Karen: jeg synes bare det virker så...rigtigt, Jens.
jens skal lige til at sige noget
Karen : på den anden side virker det helt forkert og skrupskørt, åh nej, skrupskørt, nu bruger jeg allerede sådan nogen mor-ord.
Jens griner og smile: Karen, jeg synes det virker helt rigtigt. Også at du siger skrupskørt
De kysser etc.
da jens kigger op igen ligger haven badet i månelys. i rimfrosten ligger havebedet derude som et lille durkslået forhamret fad af sølv.
Karen: men hvad med studiet? Vi kan jo ikke blive boende her, hvis du skal læse efter sommerferien?
Jens: rømmer sig, jeg ved det ikke Karen. Men jeg har tænkt over noget, det er ikke noget jeg finder på nu: jeg vil gerne være soldat.
forklaring/diskussion fra tekst 15... »det er det eneste man kan blive til her på egnen«
Karen: men du skal ikke i krig, vel, husk hvor tæt på det var for Carsten
jens: Nej, Karen. Jeg skal ikke i krig. Jeg skal bare ligge og skyde med min finger lige derude på markerne, griner han.
de sidder stille et øjeblik, ræven hyler derude
mælkevejen spilder sit lys fra stjernerne ned i markens sølvfad

Han havde gået og arbejdet i haven hele dagen. Og ligesom fået natur nok, syntes han. Plantet storkenæb, høstanemoner i et staudebed. Da de var flyttet hertil for et par måneder siden, havde Jens slet ikke kunne fatte, hvorfor husejere gør deres haver så besværlige. Så fulde af kunstige og tæmmede bede og plæner, når der er så rigeligt af den vilde natur lige udenfor. Stjerneskærm, kobjælder, bregner. Ok, et æbletræ og et blommetræ skulle man måske alligevel have i haven. Og et eller andet skulle der jo være på græsset derude. Og så var de kørt i havecentret. Og havde købt blåkant. Ballonklokke. Marmelade-røllike. Katteurt. Nej, nu havde Jens fået nok af haven for i dag. Han smed de jordede havehandsker. Lige der hvor han stod, og gik op på til Karen på terrassen – der egentlig ikke var nogen terrasse. Det var bare et kvadrat af SF-sten i niveau med græsset. Men hvad hedder det ellers, tænkte Jens.

”Fantastisk majsolskin,” sagde Karen og kiggede over kanten på lokalavisen. Majsolskin. Karen satte altid selv sine ord sammen. Jens elskede hende for det.

”Tænk, hvis vi ikke har flyttet hjem til dig. Så ville jeg nok aldrig have besluttet at læse til sygeplejerske,” smilede Karen og foldede avisen sammen på bordet.

”Vi er ikke flyttet hjem til mig,” grint Jens. ”Vi er flyttet hjem til os.” Han kyssede hende i solen midt på panden.

”Jeg har tænkt over det igen,” sagde han. ”Jeg har besluttet at søge ind som konstabel.”

”Er du nu sikker, Jens?” sagde Karen. ”Du har jo ellers aldrig været begejstret for militæret.”

”Det var dengang. Da jeg lige var begyndt at læse. Jeg tror bare, jeg havde det anderledes inde i storbyen,” sagde Jens

”Men nu bor vi ikke der længere,” sagde Karen. ”Eller hvad?”

”Nej, nu bor vi ikke der. Nu bor vi her. Og meget er anderledes”, svarede Jens kort.

Karen holdt den foldede avis op foran sit smil. ”Vi er måske også blevet gamle, hva'.”

Hendes smil voksede til et grin bag avisen, i hendes kinder - og i Jens. ”Ja,” sagde han. ”Eller nej, mener jeg. Men jeg var nok lidt naiv. Jeg vil i hvert fald gerne prøve det nu.”

”Prøve hvad?”

”At lege krig,” grinte Jens. ”Nej, jeg mener. At prøve at være soldat. Jeg trænger til at udfordre mig selv. Bare lidt. Og når jeg nu kan. Så er det da noget, der skal prøves.”

”Jamen Jens, stadigvæk. Du er jo imod...”

”Krig? Ja, men jeg er nok imod *mange* krige. Men nogen gange er der måske ikke andre løsninger end våben, har jeg tænkt over. Men der er jo heller ingen der siger, at jeg *skal* sendes *ud*, sagde Jens. ”Om ikke andet er det sjovere at springe soldat end at sidde bag kassen i Bilka. Carsten siger stadig, at han savner det af og til. Og det er jo bare ni måneder.”

”Ok,” sagde Karen og rejste sig fra stolen. Hun satte sig overskrævs på hans lår.

”O-K?” spurgte han. Højt og overrumplet af de to bogstaver. ”Skal du ikke prøve at stoppe mig mere?”,

”Ved du hvad,” sagde Karen. Hun begyndte at kysse Jens på halsen. Som små, våde stjerner. ”Du bliver sexet i en uniform.”

”Tak. Jeg skal gøre mit bedste” sagde Jens. Hans tommelfingre snurrede rundt i trussekanten. Inde

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

under Karens hørbukser. ”I øvrigt: Du må hellere lære at passe stauderne, mens jeg er væk.”

DATO: 1. JANUAR 2008

Jens sidder i en bil, tænker på alt det han har lært...militært

og lige om lidt er det slut, og han skal til at skabe sig et nyt liv, et rigtigt liv, sammen med Karen og den lille ny. Den her nat vil jeg altid huske. Det er det første, Jens tænkte, da han lagde røret på.

Han har taget nytårsvagten på kasernen, for hvor sjovt er det alligevel at holde nytår med en højgravid, det var ham og Karen sådan set enige om. Og da hun ringede klokken tyve i tolv troede Jens også bare, det var for at ønske godt nytår. (gengiv samtalen i datid - karen køres til hospitalet i ambulance, for Jens kan ikke bare smutte med det samme..)

Nu parkerer han militærjeepen foran hospitalet. himlen er oplyst af fyrværkeri, en rumlen...det dunder som granater og pauker husarregimentets pauker og lyser som raketter og missiler på himlen, en himmelsk ildkamp i blå, gul, grøn rød. Hvid og lilla.

brug tekst 28

Jens går ind på stuen, ser sin søn, kysser karen, får at vide at Julie sidder derude, karen mødte hende om eftermiddagen, hun var kommet hjem til nytår.

Jens går ud og møder Julie, det er nærmest flere år siden de har set hinanden, nej det er halvandet år, for vi var jo ude og se jeres hus der forrige sommer.

skal vi ryge en smøg (de begynder at gå ud)

er I begge to hjemme til nytår

nej det er kun mig, vi... er gået fra hinanden. Jeg tror måske, jeg flytter tilbage.

Jens får det mærkeligt, han ved ikke hvorfor. som om enderne ikke helt mødes
glasdørene kører frem og tilbage, knirker, der er en sprække mellem dem....

Og heldigvis var Jens da også indenfor på hospitalet i Danmark. I strålende form hen ad barselshotellets blå linoleumsgulv. Først frem, så tilbage. Så god form var Jens i, at han tre gange passerede stue 31. Og til sidst måtte spørge en sygeplejerske om vej til Karens sengeplads.

Og der stod Julie minsandten. Lige bag ham i døren og grinte. Hun havde ikke nået at fange ham de andre gange. Han var gået lige forbi.

Og Jens grinte også. Af sig selv, eller i hvert fald grinte han. Måske bare overstadig af lykke. For den kom jo, lykken. Om den så var der i forvejen eller ej, så blev man lykkelig. Når man blev far. Jens havde selv været i tvivl. I flyet og i lufthavnene på vej hjem. Og også de sidste par uger i krigen. Og bliver jeg nu rigtig lykkelig?, kunne han spørge sig selv, midt i en risikofyldt patrulje. Nogen gange endda halvhøjt. Men nu vidste han det, han behøvede ikke engang spørge sig selv: Det gør man. Sådan er det, når man bliver far.

Og der på Karens lyse bryst lå han. 51 centimeter og 3,8 kilo da han kom ud i forgårs. "Lille, smukke fyr," sagde Jens. Og han kysede Karen på panden og munden, der stadig var bleg. Efter de hårde nætter efter fødslen. Og han var ked af, at han ikke nåede det, sagde Jens. Og

Karen var bare glad for, at han var der nu. Og han åbnede camouflajakken og holdt Albert ind mod sin sandbrune, svedige t-shirt. Og ”Jeg skal til at gå”, sagde Julie.

Jens vidste ikke, han ville sige ”Jeg følger dig da lige ud.” Men så sagde han det. Og han kyssede Albert og gav ”lillefyren” til Karen. Og kyssede hende også. Og sagde ”jeg er straks tilbage” til både mor og søn. De var knap nået ud af stuen, inden Jens viskede ”Gi’r du en smøg” til Julie.

”Man må gerne fejre det, når man er blevet far,” grinte Jens lidt efter. Han tændte en blå Kings. En af Julies.

”Ja. Man skal fejre det man kan,” sagde Julie og åndede ud.. Røgen og hendes ånde blev en grå sky i december.

Der gik nok et øjeblik. Indgangsdørene til hospitalet gik flere gange op med den der raslen af glas, aluminium og motortræk. Og i igen, med en frostkold knirken.

”Er det svært at være græsenke,” sagde Jens. Med et glimt i stemmen. Sådan gør soldater.

”Græs...” sagde Julie. ”Ved du ikke DET?”

”Nej. Eller. Ved hvad?”

Julies ansigt lagde an til at grine og græde på samme tid. Eller en af delene, Jens vidste bare ikke hvilken. Han prøvede at se væk. Et øjeblik. Det var minus to grader. Han lynede camouflajakken op til halsen.

”Jeg er gået fra ham,” sagde Julie hurtigt, inden tårerne begyndte at styrte over hendes kinder. Jens greb fat rundt om hende. Som om hun ellers selv var styrtet bort. Som havde han ikke selv nok mellem hænderne. I forvejen: Krigen. Karen. Lillebitte Albert. Og nu stod han her med Julie knuget til sig. Hendes hoved som støbt mod hans brystkasse. Mere, end det er til at bære.

”Jeg kunne det ikke, Jens. Jeg kunne ikke holde til det. Men har Carsten slet ikke...”. Julies stemme flækkede i et brøl. Hendes krop var brølet. Jens holdt armene om lyden. Hendes sorte støj. Hjerteskerende. Og han tænkte på lejren. Feltsengene om aftenen. De grove jokes fra Carsten. Hans ligegyldighed overfor fodfejl. Hans spyt og spot efter irettesættelser fra overordnede. Og

vreden. Den vrede, der havde ligget over den sidste mission, de var på. Carsten, der løsnede splitten. Carsten der kastede granaten mod den tørre, revnede lermur i en af de mistænkte gårde. Og hånlo. Ja, Carsten havde hånleet, tænkte Jens. Carstens hæse latter som lydside på billedet: De to ældre mænd i rystende undertøj gennem døråbningen. Deres skrøbelige gråd i støvet og røgen. Det var kun en uge siden.

”Det skal nok gå. Du skal ikke tænke på ham”. Jens’ egen stemme bragte ham tilbage. Til parkeringspladsen. Glasdørene, der raslede op og knirkede i. En dag i december, foran hospitalet Hver gang sensoren fangede Jens og Julies trøstesløse bevægelser på stedet.

”Åh, du er sød,” sukkede Julie. ”Det har du altid været, Jens”.

Han havde fået to ugers leave fra krigen. 14 dage og juleaften med. Så skulle han tilbage. Fra Karen, deres barn og en knust Julie. Tilbage til kampene. Til Carsten, der havde skjult sit eget nederlag. I granater og hån. Tilbage til krigen.

”Det vil jeg ikke,” tænkte Jens. Et øjeblik. Glasdørene gik knirkende op igen.

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:03

Der er så mange tomme pladser, så mange huller i livet, som man selv fylder ud. Næsten det hele er hvidt. Man fylder de hvide felter op, blander sammen, tømmer ud igen og bytter rundt på det hele, efterhånden som man rykker fremad og prøver at få bagtæppets limning til at holde og ligningen til at gå op.

Det hele kommer an på, om man får placeret de gode og de dårlige brikker de rigtige steder, og der er ikke nogen manual at gå frem efter. Nogen gange ender man helt tom indvendig og i lort til halsen, eller omvendt: fuld af lort og med tomme lommer. Og nogen gange ramler det hele bare sammen over én, så man får lyst til at gemme sig og forsvinde fra det hele; under sengen, nede i kisten eller langt, langt ude i skoven.

Det er sådan Jens har det, selvom han knapt nok kan holde styr på ordene. Han kaster billedet hen mod sengebenet. Glasset går itu med et plastisk knæk. Han gisper tungt og langer hen over væg til væg-tæppet mod geværet, men han kan ikke nå. Pis også. Jens griber fat om skænken, og auto-sarkasmen virker skam stadig: Hvis man skal dø, skal man da dø stående, tænker Jens og trækker sig selv om, så møblet knager og tilter mod ham. Et billede til, nej tre, klasker forover på skænken med den der plastiske, hule lyd. Jens ser sin krop stige op i spejlet bag ved. Det er svært at undgå sig selv, sådan som det fylder hel væggen, det spejl, som det nådesløst blotter det tjavsede, kommunefarvede hår, de lange skægstubbe, den trætte hud.

Jens drejer sit ansigt. Nu kan han se dem derude, i sneen. Langt væk i alt det hvide, helt nede ved det dybe sted, bevæger to små prikker sig tilbage gennem deres egne spor. Jens kan mærke kulden helt ind gennem vinduet og ind under huden. Han prøver at glemme, at det er Karen og Albert. Når han lukker øjnene, er det som om, blæsten går lige igennem ham.

FORÅR 2008

Hver morgen er Jens ude at løbe. brug fra tekst 22. - brug musik, Metallica, for Whom The Bells Toll, det er næsten lige så gammelt som ham selv, men...

Han løber gennem skoven (beskriv hvad han løber forbi, gennem den lille by etc.), men løbeturene er på en gang en befrielse og en flugt:

det lille samfund går jens på, det er ikke det samme som at være barn her, købmanden er lukket, han arbejder ved kassen inde i Bilka, der lugter af svinegylle det meste af dagen, selvom sådan en klar og vindstille forårsdag, som om siloen ganske enkelt er for lille til at indeholde al den stank selv.

men jens løber alligevel, for han har brug for at komme ud, Albert græder ofte flere timer om dagen, selvom han nu er fem måneder gammel, men lægen siger, at det ikke er kolik, og så skal Jens aflaste Karen, både om dagen og om natten skal Jens hele tiden forsøge at få det lille barn til ro, for enten har Karen brug for at sove efter en hård dag, ellers har hun brug for et hvil efter at Albert har været urolig hele natten.

Men Jens bider det i sig, han klager ikke, og han har jo også tid nok, når det alligevel er helt umuligt at finde sig et arbejde efterhånden. De taler om boligboblen, der brister, og Jens var også henne for at spørge ejendomsmægleren, hvad de kunne få for huset, hvis nu de blev nødt til det for at flytte i lejlighed, men det var slet ikke tidspunktet at sælge, kunne han se i vinduet, allerede inden han gik ind i butikken, og her til morgen kan Jens konstatere at det vist bare er blevet endnu værre (nævn eksempler på huse, der ikke er solgt, flere der er kommet til salg)

Han løber ned tilbage gennem skoven, de sidste hundrede meters flugt fra alt der er dødt og alt, der lige er født. Jens er i glimrende form, forrygende, sagde sergenten faktisk, da Jens var henne forbi kasernen for at hente et par ting han havde glemt. Bevidstheden har på en eller anden vis sin egen intelligens, når man bor sådan i nærheden af noget, glemmer man lettere alle mulige ting derhenne, end hvis man bor langt væk og tilbagevejen er sværere. Sådan tænker Jens i hvert fald, mens han står og strækker ud, nede ved det dybe sted (beskrivelse af stedet)

han løber for sig selv og fra Albert, der tit skriger derhjemme.

Når, ER det dig... Carstenn står bag ved Jens, så tæt at han kan høre ham, og i det han kigger op lægger han en arm om ham i hvad der bliver et lidt akavet sidelæns kram eller en slags venligsindet wrestlinggreb.

brug fra tekst 22 + havetekst med carsten.

Carsten flytter hjem, han har fået arbejde på vindmøllefabrikken, der er heldigvis stadig gang i ordrene Jens siger pludselig han har beslutter at melde sig til soldat, der er jo ingen jobs her.

Da Jens var færdiguddannet konstabel, var han i glimrende form. Forrygende, sagde de faktisk. De højtdekorerede på kasernen. Hver morgen løb han gennem skoven, ind forbi Bilka og videre rundt om søen og ind over markerne. I dyb koncentration. Ud over markerne. Først nede ved stranden stoppede han. Og tog trøjen og skoene af. Og shortsene. Hans egen uniform. Og barfodet i sandet og hundrede procent til stede. I et nu bøjet sammen over sandet. I et nu strakt ud under vandet Alene med bølgerne. Ligesom i drømme eller regnvejr, tænkte Jens.

Og bagefter tog han 100 armbøjninger. I stiv kuling fik han sandkorn i munden, han knuste dem mellem tænderne. På de koldeste dage kunne han smage blodet i ganen. Og op mellem øjnene, hvor smerten frøs til is. Kvalmen greb også fat om luftrøret. Når tankerne vendte tilbage i hjernebarken. Som regel først på de sidste kilometer hjem.

På de sidste kilometer, ind gennem skoven. Og ud igen ved det dybe sted, hvor der en dag kom en gammel, rød Toyota Corolla kørende. Gennem april og de første milde solpletter. I det samme Jens

kom spurtende ud fra skoven. Bilen trak ind til siden foran sportspladsen lidt fremme. Og Jens kunne se en kvinde i bakspejlet. Hendes røde hår stak ud gennem sidedøren. Under hendes solbriller prikkede fregnerne i den lyse hud, hun smilede og vinkede. Jens havde for længst sænket farten. Han gik de sidste tyve skridt hen til Julie, løftede hende op i et tæt kram.

”Hvad laver du her?”, spurgte han. På et tidspunkt. Jens vidste knap nok selv, om der var gået sekunder eller minutter. Nu satte han Julie ned.

”Vi flytter tilbage hertil. Carsten og mig,” grinede Julie.

”Ej, er det rigtigt.”

”Ja, vi skrev under på kontrakten i forgårs. Nede i de nye rækkehuse” sagde Julie. Hun sank en klump. Som en sten lagt fra hjertet.

”Vi ville også have ringet og sagt det, men der har bare været så meget. Og det er ærgerligt, vi ikke har setes.”

”Ja, men det er helt ok,” sagde Jens. Han begyndte at strække ud. Spændte sit underben op mod Corollaens baghjul.

”Nej, men I inviterede os jo ellers nogle gange.”

”Ja, men det er i orden,” sagde Jens. ”Vi har også haft en masse. Huset. Og jeg har jo også været i trøjen som konstabel.”

”Ja, det er også det,” sagde Julie. Hendes stemme stod stille. Som om den ikke kunne beslutte sig. Skiftede retning.

”Hvordan var det?,” spurgte hun. Hendes mund stod åben. Jens kunne vist forme lige de ord han ville og lægge dem tilbage mellem hendes læber.

”Det var fantastisk,” smilede han. Skiftede ben.

”Det siger Carsten også altid. *Åh*. Og nu vil han melde sig. Han vil blive sendt ud.”

Det var derfor de flyttede tilbage. Det sagde Julie ikke. Det nævnte Jens ikke. Men det var bare lige blevet sagt. Alligevel.

”Jeg har lige besluttet at tegne kontrakt,” tænkte Jens. Eller han hørte det bare. Som ord der voksede ud over hans egen tunge.

”Ej, Jens, skal du så også ud i krig?”

”Ja,” sagde Jens. Han havde endnu ikke tænkt den forrige sætning til ende. Men den var faldet ud som virkelighed. Allerede. Som ord, der skaber verden. Ændrer alt eller meget. Sender mænd ud i pludselig krig.

”Hvad siger Karen til det?,” spurgte Julie. Hendes stemme formede sig skarpere. Som om langt fra alle ord kunne indgå i det nye svar, tænkte Jens..

”Hun tager det pænt. Hun siger ikke så meget” sagde han pludselig. Og det så ud som om, ordene gled igennem hos Julie. Som når man taler samme slags sprog og vel egentlig altid har gjort det.

Og det var da heller ikke løgn. Og vel egentlig også rigtigt. Det tænkte Jens, da han havde givet Julie et farvelkram og med små hop henad fortovet satte i spurt med de sidste 700 meter hjem: I løb væk fra øjeblikket. Situationen og det hele. Men så igen, den tanke: At Karen vitterligt ikke sagde så meget. Og slet ikke til, at han skulle udsendes. Hvad skulle hun også sige til det. Til noget, hun end ikke vidste var på tale.

Den røde Toyota og Julies solbriller overhalede. Jens løftede hånden og vinkede efter den. Bilen drejede ned mod nybyggeriet. Med et dobbelt dyt.

DATO, FORÅR 2008, EN UGE EFTER

Karen finder brevet til Jens fra Hærens konstabeluddannelse, græder

Jens kommer hjem fra løbeturen, diskussion med Karen

Jens: der er ingen jobs at få

Karen: jamen hvad med bilka, eller vindmøllefabrikken

Karen, jamen så skal du jo udsendes

Måske, siger Jens. Der kan ske så meget. Det er da også bedre end at der ingenting sker.

Nogle år efter Alberts fødsel, lå Karens krop som et krøllet spørgsmålstegn. En nat på lagnet. Alene i sengen.

Alt var stille. Lyden af nøglen i hoveddøren havde allerede været der. Forvildet. Karen lukkede øjnene. For at tro på, at hun havde sovet. Hun åbnede dem igen. Jens sad på kanten af sengen.

”Hvor har du været,” sagde Karen.

”På fabrikken ” sagde Jens. Han lagde sig ned. På langs. Et udråbstegn.

”Klokken er to,” sagde Karen.

”Og på druk,” sagde Jens.

Karens krop blev et punktum. Hun vendte ryggen til. For at glemme, hun var vågen.

”Jeg vil ud igen,” sagde Jens.

”Jeg tror altså værtshuset har lukket nu, Jens,”. Karens stemmen krængede. Som på vrangen.

”Til krigen,” sagde Jens.

”Til... *krigen?*,” sagde Karen. Det sidste ord fik hende til at rotere i sengen.

”Ja,” sagde Jens.

”Jamen, du har et lille barn,” sagde Karen.

”Han bliver kun ældre”. Jens drog et suk. Det frigjorde nogle flere ord i halsen.

”Jeg *har* tænkt over det. Jeg er soldat. Og mere fuld er jeg heller ikke nu. Jeg bliver rastløs af at gå herhjemme, Karen. Jeg kan ikke bare arbejde med vindmøller resten af livet. Jeg er nødt til at komme ud. Prøve det igen. Det ved du også, skat”

Der lød en lang pause. Karen kiggede Jens stift i pupillerne.

”Det ved jeg vel,” sagde hun. Lagde sine arme om ham. Et udråbstegn. Et spørgsmålstegn. Eller en krøllet, gul sløjfe. En tung beslutning, der giver smerte uanset.

Hun tænkte ind i mellem stadig på den dag først i april, hvor Jens var kommet hjem fra sin træning. Mellem de høje hylder faldt det Karen ind, at hun faktisk tit tænkte på det: Hun havde stået lige inden for døren, hun havde stået der og ventet. Lidt ligesom en hund og så med hånden på maven og et smil rundt om ørene. ”Jeg er gravid”, havde hun sagt. Alting havde strålet. Og også Jens’ øjne. Nu lagde Karen en pakke frist pasta ned i kurven. ”Jeg elsker dig,” havde Jens sagt. Kogetid: to minutter. Og lidt senere: ”Jeg stopper som soldat med det samme”. Det havde Jens sagt den dag, og Karen lagde spontant en pakke chokolade i kurven.

Over skulderen hang håndtasken med en lille gul sløjfe. Sløjfen var Jens. Karen kiggede tavst på den. Hans omfavelse sad stadig aftrykt i hendes skuldre, hans fingre i det sorte nakkehår. I den gule sløjfe sad smerten tilbage.

Og midt i maj havde Karen fundet brevet til Jens. Inden for døren havde det ligget der og ventet. Lidt som en kat kan ligge og vente. I timevis. Karen havde lagt det på kommoden og klappet på det. Som om hun læste det med hånden. Brevet, det havde været i en hvid kuvert. Med Hærens logo på.

Hun stillede sig i kø med kurven mellem benene. Over skulderen hang tasken, og bag tasken sparkede det lille barn hårdt i maven. En glædelig smerte. Karen tænkte af og til på, at det lille menneske skulle hedde Erik. Når det blev større. Eller Elvira, måske, hvis det var en pige.

Senere den majdag havde Karen åbnet brevet, og Hæren ønskede Jens velkommen tilbage på kontrakt som konstabel og bekræftede, at Jens skulle udsendes til august. Karen havde grædt. Lige der i gangen. En forvreden, gennemgrædt krop på gulvet. Bagefter havde hun brændt papiret. Karen huskede, hvordan lyset havde dryppet lilla stearin på den gamle, mørkeblå dug. I striber helt ned til det hvide kantbånd.

Senere den dag var Jens kommet hjem og han var begyndt at tale: ”Bør man ikke gøre, hvad man tror på,” havde han spurgt Karen.

”Jo. Du gør,” havde Karen svaret.

”Jeg tror på den krig. Jeg bliver nødt til -,” havde Jens sagt.

” - det ved jeg godt, Jens,” havde Karen afbrudt.

Hun græd. Karen stod lige der ved kassen i Bilka og græd *igen* over den historie. Eller måske var det hormonerne. Så lagde hun peberfrugterne øverst i posen og gik ud.

”Jeg kan ikke stoppe dig. Du er soldat,” havde Karen sagt. Senere i den varme majnat.

”Jeg er ikke soldat. Ikke rigtigt, ikke endnu. Men jeg vil være det. Og jeg vil være der. Også for Carsten ” havde Jens svaret.

”Og ikke for mig.”

”Jeg er der altid for dig. Men det er jo bare ikke nok, Karen. Jeg er også nødt til at være til for andre. Og at kunne *være* her for andre - og for mig selv”

”Jeg vil vide, hvem jeg er. Hvor jeg står,” havde Jens også sagt. Der om natten i sengen. Og også i lufthavnen i august, da han havde kysset hende farvel. ”Men jeg er der for dig. Altid”. Så var Karen begyndt at græde. Eller: Karen var begyndt at græde, og så havde Jens sagt det. Det var sådan, det var.

Og nu var Jens der så: I et med sig selv. For sig selv. Mellem stenene under solen, for kammeraterne på patruljerne og for Carsten hver aften i poker og skrøner på felt sengen. Og nu gik Karen hjem gennem det sidste af sommeren. Det var sidst i september og Jens var der jo ikke. Men hans aftryk sad aftegnet i hendes krop, og hans ord stod i hendes hukommelse, ærlige og svigefulde. Og Karen havde en indkøbspose i hver hånd. Over skulderen bar hun en taske, og bag tasken et barn. Uden på: En lille sløjfe. Gjort af metal: Støt vores soldater. En tung beslutning. Det gav smerter. Uanset hvad.

August 2010

teksten om ørkenuniform kan bruges her, Jens har den på i lufthavnen, Karen græder, Albert græder, Karen græder også. Det skal nok gå, siger Jens.

siger farvel til ham i lufthavnen (brug gl. tekst), tænker over at det ikke var den »rigtige« der sagde farvel til ham... på den ene side har Jens det dårligt over at efterlade Karen alene med Albert. på den anden side føler Jens, at der er bedst sådan.

I 1999 afprøvede det danske forsvar T/99 – ørkencamouflagen. Et mønster baseret på den grøn-sorte sløring fra kampuniformsystemet M/84. Men farverne blev tilpasset de tørre omgivelser, soldaterne på det tidspunkt var begyndt at operere i. De danske FN-styrker, der opretholdt våbenhvilen på grænsen mellem Eritrea og Etiopien. De fik som de første udleveret T/99.

I 2001 videreudviklede forsvaret de jordrøde og mørkegrønne plamager, der smyger sig rundt på en baggrund af ørkensand.

Resultatet blev til kampuniform M/01 Ørken. Men den dag i december kunne mønsteret umuligt sløre Jens' lykke. Selv i sandstorm ville hans smil stå tydeligt frem for fjenden.

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:04

- Jeg var fandme god, mumler Jens.

Hans 184 centimeter manden sig op og strækker sig helt ud, øjnene åbner og finder flakkende sig selv inde i spejlet. Et fyrværkeri af blodskydninger, søvnmangel og selvhad. Det ses langt ind i pupillerne.

Jens retter på kamuflagejakkens krave. Han kan huske hele sergentens foredrag om sløring fra dengang på kasernen, helt ind i ryghvirvlen. Om hvordan kampuniformsystem M84s farver ikke er spor tilfældigt, men videnskabeligt analyseret frem ud fra farverne i de danske løv-, nål- og græsarter. På alle årstider, i al slags vejr. På kort afstand, lang afstand, selv under infrarød observation om natten.

Jakken er stadig drivvåd og lugter af sur jord. Og sved, Jens stinker faktisk, surt og kvalmt i uniformen, hvorfor har han ikke lugtet det før. I et af de mørkegrønne felter på jakken sidder ribberne fra et dødt blad og forstyrrer kamuflagen, afpillet som et fiskeben. Jens værfes det væk med hånden, som om det gør jakken renere. Ud for venstre brystlomme famler hans fingre om medaljen. For tapperhed. Hvad vil det sige? Jeg gjorde jo ikke noget, tænker Jens. Ikke engang det, der skulle gøres.

Det gyldne metal dingler let i det hvid-røde bånd foran hjertet, da han slipper. Jens rynker brynene, ranker ryggen, står ret. Det er sådan, han et øjeblik kan genkende sig selv. Sådan hans pupiller bliver stramme og sorte, blikket fast og fremadrettet. I et øjeblik; men det kan ikke være anderledes. Efter man har været i krig, kan det ikke være den samme, det kan jeg ikke, tænker Jens. Han sænker skuldrene, og trætheden går gennem ham som et gys. Efterdønningerne fra champagnen springer som nævestore knaldperler i kroppen. Det var sådan der, han var, dengang. Nu er han forsvundet ud af syne. Skjult for godt mellem nål og løv i skoven.

2011, marts

Ude i vejens hvide støv ligger plasticskår spredt i en våd pyt af kildevand. Jens...

Jens sigtede stift mod markens dybgrønne stængler.

majsene står i rækker som regimenter af grøntklædte soldater, dårligt camouflerede mod den brungrå støvede baggrund

”Det her er nu. Jeg er her,” tænkte Jens. Han så alle detaljerne i øjeblikket. De grøn-gule majs-korn svulmede frodigt bag dækbladene, mørkegrønne. Jorden brun. Og majsstænglerne duvede lige dér, hvor to grå skikkelser et øjeblik forinden forsvandt af syne. Det var bare et splitsekund siden, og de efterlod et smæld af en skudsalve: DLLAK-DAK-DAK-DAK. Og et indtryk af aldrig at have været der.

Et stykke bag Jens piblede vand ud fra flasken i det hvide støv og stenene.

Det her sker. Jeg er virkelig. Det sker virkelig og *fuck* jeg er heldig, tænkte Jens, og han kunne mærke øjenkrogene snævre ind. Hjelmen, der strammede om tindingerne. Som skruelåg på feltflasken.

Carsten rapporterede over radioen ”T.I.C., T.I.C. Gruppe 2, de skyder inde fra majsmarken”. Alt var stille. Han signalerede til Gruppe 3, lidt længere nede ad vejen. Radioen knitrede. Alt var stille.

Bag gruppen var vandflasken skudt læk. Og i det hvide støv på vejen dannede vandet en pyt. I overfladen af pytten dannede støvet et mønster. En sø, og himlen spejlede sig hvid og blev brudt i lilla og gult fra benzinrester i vejstøvet. Den farvede pyt gled ind under Jens skosnuder, men kun et øjeblik tid, så skød han kroppen fremad langs jorden, hurtigt mavede Jens sig frem, krybende, op ad grøftens smat mod marken. I hele kompagniet var han den bedste til at kravle, de 184 centimeter arbejdede sig som én celle ud af grøften. Ind mod majsene.

Men igen, smæld, pludseligt, DLLAK-DAK-DAK-DAK, Jens landede med brystkassen mod kanten af marken, blikket rettet stramt i retning mod fjenden. Eller måske var der ingen fjende. ”Jeg så ikke nogen,” tænkte Jens. Jo, der var nogen før. Som silhuetter i tåge. Måske er der ingen derinde mere, tænkte Jens. Men der var et skud, igen. Lige før. Eller måske var det der ikke. Han blev i tvivl, om han hørte det. Der var ingen lyd nu. Han kiggede rundt efter Carsten. De fire andre i gruppen. Og igen en silhuet, grå, og langt inde mellem rækkerne af knaldgrønne majsplanter, DLLAK, DLLAK-DAK-DAKDAK. Patronerne smældede mod atmosfæren, Jens kunne mærke lyden. Lyset. Trykket mod sin krop.

”Gruppe to har føling,” skreg Carsten ind i radioen. Alt skete lige nu. Alt stod klart, så klart for Jens: Jeg er her. Vi er hele. Vi er heldige. Carsten kastede en håndgranat langt ind over planterne.

”Jens går med mig, i fire dækker,” råbte Carsten og kastede sig ind mellem rækkerne af majs, netop som granaten eksploderede. De andre sendte byger af stål ind i planterne rundt om Jens og Carsten. PLLAK-PLAK-PLAK. En flæsende ild, PLLAK-PLAK. De mavede sig frem, deres blikke som løbeild PLAK-PLAK mellem de grønne stængler. Jens hoved sad trykket ned mod kroppen som en prop. De dræber dig, tænkte han, hvis de kan. Hans mundbevægelser fulgte tankerne, ord for ord: Vi ville gøre præcis det samme. Det er det. Vi gør præcis det samme. Som dem. Som alle, der ligger på jorden og bliver trådt ned mellem træerne. Som ræveunger engang i en skov. Længe før.

Og nu standsede Jens kroppe og tankerne bag et par brede, fede majsstængler. Mellem dem stirrede han direkte ind i en automatriffel. Fjendens våben og 10 meter væk. Alt var stille. Radioen knitrede. Alt var stille. ”Gruppe 2, afbryd. Træk jer tilbage, der kommer ingen ildstøtte.” Jens kiggede bagud mod Carsten og Carsten fremad mod Jens. Radioen:

”Gentager: ingen støtte. Beklager”.

De rystede på hovederne som hinandens spejlbillede. Så gled Carsten langsomt tilbage, baglæns over markjorden. DLLAK-DAKDAK-DAK, riflen åbnede ild mod dem. DLLAK-DAK, Jens rullede rundt, DAK, en række, DAK, to rækker, skråt tilbage mellem majsene, DLLAK-DAK, de raslende stænger, den hvide himmel, de knaldgrønne blade, DAK-DAK det hele DAK-DAK samtidig, det hele var lige nu, på et øjeblik blev Jens’ bevidsthed spredt helt ud over marken. Han rejste sig mellem stænglerne og løb. Carsten i samme bevægelse. DLLAK, DLLAK-DAK, alt gik hurtigt. DAKDAKDAK, foroverbøjet. Et øjeblik var Jens kun fart. DAK-DAK. Et øjeblik var Carsten et spring for livet. Ingen tænkte, alt *var* bare: blade, himmel, støvet jord. DLLAK-DAK. En patron svævede forbi Jens’ bløde pupiller. Ude på vejen var vandpølen blevet brun og indtørret. Jord og støv sugede væden til sig, solen fordampede en del. I det fugtige område lå et hul med en feltflaske omkring. Som knytnæver slog håndgranater ned langt inde i majsmarken, langt inde bag Jens og Carsten. Ti mand fra gruppe 2 og 3 kastede de sidste hilsner ind i fjendeland, så snart de to var ude derfra.

”Det var fandme tæt på,” sagde Jens. Eller han tænkte det. Eller det var lige meget, for Carstens svar var uanset et kæmpe grin, allerede mens de trak sig længere tilbage ad grusvejen. Det skete virkelig. De var lige der, med livet hængende yderst på kroppen, huden summende af eksplosioner, helt ud i majsstænglerne. Det skete lige og de var der

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

virkelig. De gjorde det virkelig. Som andre gør det. Som en del af noget større, som mere end summen af de to. Carsten og Jens.

Her er jeg, langt ude i skoven. Skoven er majsene. Jeg ligger i bunden. Mellem stammerne står mørket tæt. I sorte bobler, der presser i øjenkrogen. DLLAK-DAK-DAK. En rivende støj mellem stænglerne. PLLAK-PLAKPLAK. Majsene er skoven.

Jeg kan mærke mine muskler. Tungt stål. Mit spyt smager af blod i ganen. Jeg ligger på bunden af majsmarken og min krop er presset ned. BRRR-AAUOM. Jorden ryster hult under mig. BRRRAUOOOM. Hver gang vi giver lyd. Vi sprøjter metal ind gennem majsene, PLLAK-PLAK igen er vi i krydsild, PLLAK-PLAKPLAK-PLAKPLAK, og det endda på samme sted. Det er anden gang, jeg er udsendt. Og denne gang bliver vi. Mig og Benjamin, mellem majsene. DLLAK-DAK. Mellem granater, stålsalver og mørket, der sitrer for tindingerne. BRROOOUM. Jeg er et punkt, fast og fokuseret. Det er lige her, jeg er. Det er her, jeg er til. Jeg er helt til.

Jeg må ikke tænke på, hvornår jeg skal skyde. Ikke tænke på, hvornår jeg skal dø. I hovedet dør jeg hvert evigt eneste øjeblik. Fingeren på aftrækkeren: alt er komprimeret ind til dét. Situationen, at være i den. Gøre den. At se patronerne en for en forlade maskingeværets løb. DLLAK-DAK-DAK. En for en. DAK. Som et afstøbt ekko af mig selv, min aftrækkerfinger. DAK. Det er alt. Og alt udenom er mørket. Tilsnøret sort.

Jeg ser hende komme løbende mellem bladene. Det er allerede længe siden nu. Jeg ligger i bunden af skoven, jeg ser min finger frosset fast på aftrækkeren. Men mit blik løber en anden vej, sammen med pigen. Væk mellem stammerne. En skov at forsvinde i, at falde i. Et sort hul bag synsfeltet. Som støj, der kradser. Som en tung dug over bordet, vi gemmer os under.

Julie løfter forsigtigt dugens stof og kigger ud i haven. Vi kan se Carstens drengeben løbe rundt i græsset. Han råber efter os, vores navne, næsten lydløst. Julie presser sine ben omkring mig, jeg genkender duften af hendes krop. Og af stuen. Det er mange år siden. Og vi sidder i mit

barndomshjem i den lille by. Min far og mor er ikke hjemme her lige efter skole. Mine fingre skælver stille mod Julies tidlige bryster. Huden på hendes hals, hendes læber, der vibrerer. Jeg kan se det for mig. Men det er ikke den vej, mit blik vender. Jeg har lukket øjnene. Det er allerede meget længe siden. Og dugen er for længst skiftet ud med en anden.

Det minder mig om, at jeg gerne vil have en anden dug på det bord. En i mørkeblå damask, med hvid bort, ligesom dengang. Jeg kan købe sådan noget, når der er luft i økonomien. Og det er der. Alt er luft. Alt er stille. Som det sidste afdrag på badeværelset, der forleden gled ind på bankens konto. Som røde tal, der bliver sorte. Som bobler, som pupiller, der lydløst vokser bag øjenlågene og tager lyset ind. Jeg misser med øjnene som matte lygter i den tågede majsmark. En kalashnikov danser i mine øjne. DLLAAK-DAK-DAKDAK. Jeg kan ikke mærke min aftrækker, ikke finde FINGEREN, hvor i HELVEDE er min AFTRÆKKERFINGER? Jeg ser patronerne svaje gennem planterne mod os. DAK. DAK. De dræner alt, de imploderer mørket, lige som et hjerte tømmes for blod. DAKDAKDAK. Eller: som et blodigt ansigt, der trækker sig sammen og kastet bagud. Benjamin for øjnene af mig. Hans hoved flyver bagover, blodrødt. Så kastes det fremad igen.

Langsomt støtter jeg den venstre hånd mod jorden. Den højre mod geværet. Langsommere endnu kommer jeg op på alle fire, på fødderne og foroverbøjet mellem de dybgrønne blade. Det hele er enormt og uendeligt. Langsomt. En tid står alting stille. Bagefter stirrer jeg ned ad mig selv. Har jeg skudsår? Er jeg ramt? Jeg er ikke ramt. Benjamin er RAMT. I lang tid bøjer jeg mig ind over ham, jeg bare ser og ser: Det røde blod, en puls ud af kraniet. Mine hænder glider rundt om uniformen og tager fat. Det gennemsvedte stof. Eller er tøjet tykt af blod? Det næste der sker er, at jeg løfter hans dødvægt op. Meget langsomt, meget lang tid tager det at få den sårede krop op. Som store klumper af kød, op over min skulder.

Der er gået fire sekunder, siden skuddet ramte Benjamin. Jeg hører flyets WRIIOOUM højt oppe.

På et øjeblik spreder min bevidsthed sig ud over hele marken. Jeg er kun hvad jeg gør. Jeg er

løb. Åndedræt, bevægelse. DLLAK- sssiiiiiiiISH, en patron svæver forbi min kind i flugten. Jeg ænser knapt nok majsbladene, himlen. Til sidst er jeg kun fart. Flimrende i sjælen og et spring for livet. Her ligger jeg vandret. Der er friture i luften. Bag mig skælver marken hvidt i et glimt. Afgrøderne danser, majsplanter popper. Svedne korn i jordens salt.

Jeg finder mig selv i min krop igen. Jeg ved ikke hvordan. Jeg ligger i grøftevandet. Den brune død i majsmarkens kant. Hvordan er jeg kommet her? Jeg kan ikke forklare det, ikke overskue billedet. Over mig tynger Benjamins vægt. Han var derinde, jeg var der. Men hvad skete der, hvad fanden GJORDE jeg?

Han trækker vejret. Stille, alt er stille. Braget fra flybomben har allerede været der.

Nede bag platantræerne faldt granaterne. Igen og igen. Og flybomberne over de bristemodne majs.

Over de lerklinede gårde, over kalashnikovens tørre salve. Over råb, der måske ikke var der.

Over støjen, der knap kunne høres. Fra hvor, Jens stod.

Over Benjamins ansigt lå gazebind og blod i tykke klumper. Over Benjamins hoved hang helikopteren.

”Skal vi danse,” råbte han fra båren. Livet trykkede i hans øjne.

”Vi har danset,” sagde Jens. ”Nu skal du hjem,” Han trykkede Benjamins hånd. Han kunne mærke pulsen: opkørt, men svag. Han kunne lugte blodet. Lange skygger trykkede ørkensandet ned. Himlen var en halv sort oval. Benjamins håndtryk var et dybt sort hul. Helikopteren landede i en fordybning. Lidt væk, rotorbladene flakkede mod mørket. Mod sandet, der spredtes for den sorte støj.

”Du udviste stort mod ved at redde Benjamin ud af det helvede dernede” sagde majoren til Jens.

Hans hånd satte aftryk på Jens’ venstre skulder. ”Det var fandme flot. Den indsats er sgu lige til tapperhedsmedaljen.”

Jens hørte først majorens ord, da han var gået videre. Hovedet var fyldt af mørke bobler. Af billeder, der ikke hang sammen.

Jens lod sit blik hvile mod Benjamins øjne. Han lagde sin hånd på gazebindet, der holdt Benjamins kind samlet. Bloddråber piblede frem mellem fingrene. Livet dansede vagt i pupillerne. Frem og tilbage. En soldats historie. Et øjeblik støj.

”Vi tager ham herfra,” sagde militærlægen.

”Nu skal du hjem,” sagde Jens til Benjamin. Stille og tungsindigt. Blod sad tilbage på fingrene.

Solen skinnede blegt i blodet. I Jens’ øjne hang tæt mørke.

”Tak for dansen,” sagde Benjamin. I hans ansigt ventede døden på sit nummer.

skriv sammen med andre krigstekster + efter-dønningen, hvor Jens står over båren med Benjamin - skriv evt noget fra helikopterteksten ind her

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:05

Det er begyndt at sne igen udenfor. I tykke porøse flager falder sneen og lægger sig oveni alt det, der er i forvejen. Det er ikke til at se, men det gør den vel; hvidt i hvidt. Jens kan nu se Karen og Albert lidt tydeligere på vej hen ad vejen, men de er stadig et godt stykke borte, mindst fem minutter.

Jens synker dybt, han bliver svimmel igen, han kan heller ikke støtte på den smadrede fod mere, nu vil han samle geværet op, nej, støt på venstre fod, han må finde et sted at sidde først, det er kodymagnylerne, der, de virker mere nu, måske lidt for, rigeligt mange, han, Jens, og hans baghoved rammer spejlet i styrtet, Jens falder med ryggen ned i skænken, så toppladen knækker og billeder og lampen vælter og en stage rammer Jens i panden, han skriger, men skriget er hæst og uden egentlig modstand mod smerten, Kroppen giver sig nærmest bare hen til, at det her finder sted.

Jens rækker bagud, og river et stykke afbrækket træfiber-plade ud af ryggen, gennem uniformsjakken. Han kan ikke mærke sin overkrop, det kan være på grund af slaget, Han kigger op på spejlvæggen og ser et fint aftryk af sit baghoved. Området af små, knuste skår ligner næsten en sølvsol af fyrværkeri, og Jens rækker om bagtil og mærker, der sidder små spejlskår fast i håret, hånden er allerede blevet fuld af det varme, mørke blod.

PIS OGSÅ, råber Jens, og råbet får det til at sortne for hans øjne, han forsøger at rejse sig op, men bare af at løte hovedet 60-70 grader bliver han svimmel. Han må om på maven i stedet, det går hurtigt at vende sig, men en af skruerne fra skænken stikker ham op i maven, som han ligger der og kan kigge ud fra soveværelset og ud på afsatsen, Jens krabber rundt med armene, han skal vende 180 grader rundt, han .

- Kom nååååhr. Drøblen føles som et rivejern i ganen, mens Jens brølende kaster kroppen til venstre og fladt ud på gulvet, for at vende rundt.

- Kom nååååhr. Tårene strømmer ud, der strømmer blod ned ad kinderne fra baghovedet, Jens græder med hele kroppen.

- Kom nååååiiiihr, denne gang skriger Jens' sig hæs, mens hans krop kaster sig frem, nærmest i trods mod sig selv, frem mod jagtgeværet, der stadig ligger et par meter længere væk end hans udstrakte, blodige fingre.

oktober 2011

start med Bilka, evt at han køber smertestillende, flagdagen etc. og at han ikke kan få et arbejde.

Det er over seks måneder siden, Jens kom hjem fra krigen anden gang. Og i dag er en flagdag.

Dannebrogflagene hænger stive i efterårsvinden foran Bilka. Gennem morgendisens strømmer hele oplandet til. I tykke frakker. Lokalavisen har ellers skrevet i foromtalen, at vejret skulle være sommeragtigt. Og at der er kaffe og basser lige fra klokken seks om morgenen. Køen af biler er en lysguirlande. Hele vejen forbi skoven. Næsten helt fra det dybe sted i den lille by. Helt til rundkørslen i den noget større by, der er kommunens handelscentrum.

I dagens anledning har supermarkedet åbnet glasdørene klokken 8.00. Men allerede klokken 8.09 er den første del af oplandet kommet ud igen. Poserne skuffende tomme. Vreden bulnede bag de tykke frakker.

Foran en frysedisk med superbillige laksebøffer rækker en lille, rødhåret kvinde sin stemme i vejret.

”Vi har ikke fået alle fødselsdagstilbuddene endnu. Vi beklager.”

Kvinden er Julie. ”Prøv at komme tilbage senere i dag,” siger hun.

Nogle af hendes ord bliver suget op af et tilbud på to pakker tre-lags køkkenrulle. Resten drukner i femoghalvfems liter mælk, som nitten tykke overfrakker på én gang hiver ud af en kølemontre lidt derfra.

Klokken 8.38 går en rød guirlande af lys tilbage ud ad omfartsvejene. Og hele vejen op forbi skoven, mens lidt mere sporadiske lygtesæt søger den anden vej, mod byen. Jens finder hurtigt en ledig p-bås til Peugeot'en foran indkøbscentret. Glasdørene glider knirkende, kuldesky til side. Indenfor deler en ballonkunstner hunde og blomster ud, og en flok tykke frakker, mænd og kvinder maser sig vej mellem paptallerkener og lagkage.

Julie står ved kagebordet tændte blå og hvide lys på endnu et marcipanovertræk. Hendes øjne er små flammer. Tillykke Bilka. Lysskæret omfavnede Karen, Albert og Jens. Og særligt Jens, som Julie ikke har set temmelig længe. I hvert fald ikke siden sommerferien, det siger hun,

mens hendes arme favner rundt om ham. Sådan som man omfavner kroppe, man altid har kendt: ikke forelsket, ikke romantisk, men på sin vis både elskende og nostalgisk, tænker Jens. Nej, det må i hvert fald have været et godt stykke før sommerferien, de sidst sås.

”Ja, det var i maj,” siger Jens kort. Han forsøger at lægge et smil oven i ordene. Men det her sted er ikke til det. Med balloner, lys, musik og slagtilbud. Karen og Albert går hen til det blå-hvide serveringsbord. Lutter lagkage, tænker Jens. Julie står stille og kigger på ham. Jens ser over mod Kasse 13. To midaldrende damer står og skændes. Omdrejningspunktet ser ud til at være en papdunk med rødvin. Den ene af damerne græder nu. Jeg har kraftedme ikke sat mit liv på spil for det der, tænker Jens. Hans mund oversætter for Julie: ”De hidser sig godt nok op”.

”Ja tak,” smiler hun. ”Jeg må hellere lige gå derover”.

Et stykke tid står Jens stille. Omkring skuldrene kan han stadig mærke Julies favntag. Som en lys, ulden glorie. På et sted, han ikke kan smile. Han står her alene. Blomstrende. Eller rettere: Som en flagstang. På halvt.

Karen står stadig ved kagebordet. Og snakker med en mand nede fra vejlauget. Det nytter ikke noget. Det tænker Jens. At grundlægge livet på sådan noget: Lagkage og en snak om vejret. Eller at lægge sit følelsesliv i en dunk rødvin. Det er så unødvendigt, ligeegyldigt. Sorgfyldt. Og endda på udsalg.

”Her, det er til dig far,” siger Albert, mens han klemmer sig frem gennem randen af tykke frakker.

”Tak,” siger Jens, og rækker automatisk hænderne ud. Det er en paptallerken, opdager han langsomt. Med marcipantung lagkage. ”Tak,” siger Jens.

Julie kommer tilbage fra kasselinjen. Og blæser med strålende øjne videre hen mod baglokalet. Ordene halser efter hende.

”Vent her. En af vognmændene er lige kommet med toiletpapiret på tilbud.”

Jens mærker tallerknen, der tynger i hans hånd.

”Var det toiletpapir, hun sagde?”, spørger Karen. Jens kigger rastløst over mod Kasse 13, hvor de to damer stod lige før.

”For det skal vi da have,” siger Karen. Samme sætning. På en anden måde.

”Ja,” siger Jens. På en tredje måde.

”Så er det kommet. Jeg tog lidt til side til jer,” smiler Julie. Der står allerede en stor, gennemsigtig plasticsæk foran Jens’ fødder.

”Tak Julie. Men jeg tror køen er for lang til, at vi orker.”

”Du har da ellers altid haft masser af tålmodighed,” siger Julie og dasker Jens på skulderen.

”Ja, men det der...”

”Jeg skal nok gå ind,” siger Karen, ”hvis dig og Albert bare bliver her.”

Hun kigger ikke på Jens, mens hun taler. Hun kigger på Julie. Et blik med flere ord, end hun siger.

”Nå. Nu må jeg hellere arbejde igen,” siger Julie. Hun vinker mod Karen og Albert. Giver Jens et kort klem på armen: ”Lad os ses.” Som man går til en krop, man burde kende bedre. End tilfældet egentlig er.

Dannebrogflagene blusser i en gul septembersol. Jens, Karen og Albert lægger varerne ind i Peugeot’ens bagagerum. Det kunne være godt med en rigtig indian summer, tænker Jens. Og de har vist ikke behov for toiletpapir igen. Ikke før engang efter jul.

derefter søvnen (natten efter): Det er nat, ræven hyler, han føler skoven æder ham om natten jens vågner med ryggen mod skoven,

Om natten vokser skoven bag husene. Stammerne og bladenes massiv rejser sig, en sort kulisse bliver slået op og skygger for hovedvejens lys. Det er som om skoven rykker helt ind i haverne, helt ind i huset, og Jens kan mærke det når han ligger vågen om natten. Der, i det bælgravende, kulsorte, røvtunge mørke. Han ligger altid med ryggen til haven, til gardinet. Men den æder hans ryg, gør skoven, de river ham i nakken, grenene. Mens månen hiver og slider i huden. Som et hav. Hele natten.

Lige nu er det dog et grårødt, grødet lys, der mumler bag rullegardinet. Jens når lige at registrere det, så vender han sig om igen. Og spytter en liter saltvand ud. Jeg må være druknet, tænker han. Kroppen er tung og kold, to, tre, flere hænder i gummihandsker river hans skjorten op, deres knoer støder hårdt mod hans ribben. De skærer ind i overkroppen, smerteligt for hver knap, de åbner. Jens ser savklingerne. Så vågner han fra det. Mens skoven falder tungt over ham. Jens er mellem træerne og hans brystben splintrer under styrtende stammer. Pinde, kviste, der knækkes midt over. Det hele bliver presset op i halsen. Kvæler ham. Jens råber uden luft: ”Krig”.

Så vågner han igen. Nu vågner Jens rigtigt, i sin seng. Han vågner brat, han tager begge hænder til brystet og gisper efter vejret. Mørket hænger endnu tungt i rummet. En tung, sort boble. Det er ikke til at få luft for. Jens gisper stadig. Klemmt mellem tænderne gentager han: ”Krig”.

Bagefter lægger han sig ned igen. På den anden side. Han kigger på det. Nej, han kigger faktisk ikke rigtig, Jens ser hen for sig, tomt. Som om det er lige meget, hvad han kigger på. Som om han var en tom blank bog med en ligegyldig fortælling. Det er han også. Det er han måske ikke, Jens ved ikke rigtig med sig selv. Hvem han er. Og hvordan. Men han kan se, det langsomt bliver lysere. Fra hovedvejen kaster morgentrafikken kaster en glorie af lys og larm ud på himlen. Nu glider en hånd over Jens' nakke.

”Er du ok?”, spørger Karen. Hendes stemme sover stadig. Fingrene er en kam gennem hans mørkebrune hår. Jens ligger tavs. Lader Karen rede totterne ud. Som en abe på en anden abe, tænker Jens, og hvor ville det være rart, hvis alt det andet var lige så nemt, tænker han. Ligesom i tegnefilmen med Tarzan, som de så med Albert, hvor det kun var fordi at ham med geværet -

”Jeg går i bad”, siger Karen og det giver et sæt i Jens. En lysstribe er pludselig stukket hele vejen ind gennem vinduet og op i hans ansigt. Jens drejer sig. Lyset lægger sig over det sorte sværd på brystkassen. Jens føler sig stadig ikke helt som sig selv, men tatoveringen på brystet er i hvert fald ham: Jens. Et sværd med skaftet flettet i blæk og hud. Og under det skriften, gotisk, tyk og tung: Pro Pace Armatus. Væbnet For Fred.

Han drejer hovedet forsigtigt videre og følger lyset over dynen. Over på Karens, hvide, nøgne ryg, som hun nu drejer på sengekanten, og Jens vender hurtigt sit ansigt igen.

”Jeg går i bad,” siger Karen. Igen.

”Ja,” siger Jens.

Han bliver liggende. Prøver at genkalde et eller andet. Den der ubehageligt sædvanlige drøm: Ørkenen ryster af bombenedslag, han får sand mellem tænderne. En smag af blod i ganen og næseborene, helt op i panden. Blodet strømmer ud, han begynder at græde, der er klumper af sand og blod mellem hans tænder. Pludselig smuldrer ørkenen i et hav.

”Jeg druknede,” siger Jens. Han vender sig rundt i sengen. På sengekanten sidder Karens ryg der stadig. Lysstripen rammer det sorte hår i nakken, frembøjet.

”Altså, jeg drømte det. Jeg fik vandet i lungerne, det smagte af mit blod. Så vågnede jeg alligevel igen, og der var nogen, der knappede min skjorte op og skulle til at save i min brystkasse.”

”Hold op, Jens,” siger Karen og rejser sig fra sengen. ”Det er forfærdeligt.”

”Jamen, det er rigtigt,” siger Jens, og ved godt, det også er forfærdeligt. Og det forfærdelige fortager sig kun langsomt. Synet af knoglemarven, smagen af ens eget kød. Jens ligger stille og alene med sin drøm. Han kan høre bruseren. Han kan forestille sig Karen, hendes smalle, lyse krop, der står under strålerne. Massagefunktion. Men han ved ikke rigtig, hvad han skal bruge det til.

går rundt derhjemme – hører om fyringer og nedgang i radioen, kigger på jobnet, jobportalen, ofir,

derefter skænderiet med karen (appelsin) om at han ikke laver noget.

Blodrød. Solen skærer gennem stammerne, skoven er en silhuet, der brænder ind i stuen. Det er ikke det, Jens ser på.

På bordet ved vinduet er dugen lyseblå og købt i Ilva. Stoffet ligger skævt ind under DAB-radioen.

Jens skænker det ikke en tanke. Han tænder. Radioen spiller pop. Jens genkender sangen. Han nynner med. Det er fulstændig ligeegyldigt. Det er ikke til at holde ud.

I en glasskål på bordet ligger æbler og en overskåren appelsin. En tør, lys hinde dækker det røde kød, men duften er markant ud i rummet. Jens sanser det ikke. Han skifter frekvens. De

taler om krigsindsatsen. Det er virkelig interessant. Det er ikke til at holde ud, tænker Jens og slukker.

Det er sent i august. Efteråret kommer snart til at hænge tungt. Udsigten er uoverskuelig. Jens trækker gardinet ned. Han kan mærke en tør plet inde bag panden. Der mangler noget vand i kroppen. Han kan se køkkenvasken, her fra vindueskarmen, hvor han sidder. Jens kigger apatisk på sin hånd. Den samler sig tørstigt som om et glas i luften. Jeg er tørstig, tænker Jens.

Men det er for tungt. I haven bag rullegardinet daler bladene blodrødt. Det hele falder fra hinanden. Ned, ned. Som blade fra træerne, som glas knust på gulvet. Vandet er sivet ned i de hvidbejdsede planker. Hvis det overhovedet har været der. Og nu kommer Karen hjem, lyden af nøglen i døren har allerede været der. Hun tager sine støvler af i entreen. Hun hænger frakken på knagen. Hun går gennem døren ind i stuen. Jens sidder der ved vinduet.

”Sidder du der,” siger Karen. Hun rækker armene ud omkring ham. ”Skulle du ikke lave noget?”

”Der er ikke noget at lave,” siger Jens.

”Der er altid noget at lave. Du kunne starte med at tørre det vand op fra gulvet. Men der er måske ikke noget, du har lyst til at lave,” siger Karen.

”Måske,” svarer Jens. Han har vendt sig rundt i vindueskarmen. Hans krop er en silhuet, solen brænder gennem.

”Jeg begynder på maden. Så kan du hente Albert,” siger Karen. Med venstre hånd tager hun den halve blodappelsin op. Op fra glasskålen på den lyseblå dug.

”Du kunne da have taget ham med på vejen,” siger Jens. Karens tommelfinger glider over appelsinens tørre, lyse hinde.

”Det var en hård vagt.”

”Alle dine vagter er hårde,” siger Jens.

Karen bider over det røde kød, saften sprøjter ind mellem tænderne. Hendes ansigt trækker sig bittert sammen.

”Jens, helt ærlig. Fortæl mig, hvad det er, du tænker.”

”Det ved du godt, jeg ikke kan. Du ved godt, du heller ikke vil vide det,” siger Jens. Han rejser sig op. Stejl som en stamme.

”Jo, selvfølgelig vil jeg vide det.”

”Det ender bare med, du be'r mig om at holde kæft igen. Og alligevel får du det *ad helvede* til over det, jeg så har sagt. Og det er i virkeligheden *ingenting*. INTET. Ikke i forhold til, hvad jeg stadig har af ord inde i mig.”

Appelsinsaften løber sur ned over Karens hage. Hun lægger sine hænder på Jens' skuldre. En frugt, der forsøger at favne et træ. Hun støder sig på ham. Alligevel vil hun smile. Hvorfor smiler hun.

”Men vi er stadig os to.” Ordene kryber forsigtigt ud af Karens mund.

”Jamen, prøv at *hør*,” siger Jens. ”Det er ikke det, det handler om.”

Tårer glider ned ad Karens kinder. De indhenter appelsinsaften. Bittert. Det er så bittert. At det skal ende sådan, hver eneste gang, tænker Jens. Jeg prøver for helvede bare at være til. Det er mig, der er på bunden, tænker han. Jeg ligger fladt på den, og det hjælper sgu ikke at rive hende med. Jens skal nok selv finde ud af det. Han skal nok selv finde ud. Men hver gang han prøver, presser hun ligesom anden vej, skubber til mig. Det tænker Jens, og han ved godt, hun ikke træder, men alligevel bliver han trådt ned. Jeg har bare brug for at være i fred. Jeg har ikke brug for hende. Eller, jeg vil gerne have brug for hende, bare ikke nu, retter Jens sine tanker. Bare ikke sådan.

Han kigger op fra gulvet. Karens silhuet er frosset fast i tasmørket. Han møder hendes øjne ved et tilfælde, egentlig ufrivilligt. ”Jeg skal ikke skånes,” græder hun i det samme.

”Nej, men du skal HELLER IKKE ØDELÆGGES,” råber Jens. ”Du fortæller sgu da heller ikke MIG om, hvad der sker på hospitalet.”

Karen spænder i kæberne. ”Det er da fordi du i forvejen har en KRIG I HOVEDET,” råber hele hendes krop. Jens ser det røde appelsinkød, der hænger fast i hendes fortænderne. Resten af appelsinen hænger i luften. På vej mod hans ansigt.

Karen er løbet gennem døren, ud af stuen. Hun har taget frakken ned fra knagen og gummistøvlerne på. Lyden af døren, der smækker, har allerede været der.

”JEG ER KRIG,” råbte Jens på et tidspunkt. Nu er hans hoved en stille ørken. Bag ham glider resterne af appelsin ned over rullegardinet. Ude i haven falder bladene fra skoven. Ned, ned. Og blodrødt.

DATO: OKTOBER 2011

læser-trick: årstiderne kommer og går, jens kan ikke selv følge med mere. tiden er hele tiden forskudt for sig selv, fortiden tættere på end lige før: når han tænker på sommeren, er det ferien fra sidste år der dukker op, hvordan de legede med albert....

Jens er helt blank på, hvor de var i år.

Skal prøve at være så åben som mulig overfor Albert: hvor var det vi var på ferie i år

Albert: Brændegårdshaven, far

Jens: nårh ja, Bornholm

Albert: ja, og vi var i brændegårdshaven.

leger...så er havregrøden brændt på.

Jens vågner for sent i mørket, brænder havregrød på, de sætter sig, tegner hurtigt en ræv...

Skoven falder rød og gul ind gennem vinduet. Jens sætter sig halvt sovende op i sengen. Igen.

Morgentrafikken rumler stadig ude foran.

”Nu kommer du altså op”. Sådan har Karen råbt. Det er et stykke tid siden. Hun må være gået nu.

Der er stille, stille som når hoveddøren er smækket. Måske var det den, Jens vågnede af. Nede fra stuen kværner fjernsynet foran Albert.

Jens ansigt er en sort skygge. Eller det ansigt spejler sig ned i den keramiske kogeplade. Jeg kan ikke huske, jeg gik herved, tænker han. Det er svært at se sig selv i øjnene, sådan. Når man ikke er til stede, når hovedet ikke er der hele tiden. Fra A til B. Måske er kroppen der så heller ikke. Jens kan godt tænke på sig selv som sådan en person med afbrydelser i. Flimrende, ligesom en pære, der er ved at gå ud: tænd, sluk, blink, blink. Det sindsbillede er i det mindste en forklaring. Det skaber ro. Han putter havregryn i en kasserolle, hælder vand ved og tænder blusset. Eller kogezone, hedder det vel.

”Jeg skal i børnehaven nu, far,” siger Albert. Han sidder sammenkrøbet ovre i sofaen bag fladskærmen.

”God morgen,” siger Jens. Han ser først rigtig Albert midt i ordene.

”Ja, du skal. Men først er der havregrød.”

”Jeg har spist. Cornflakes.”

Jens er en skygge i kogepladen. ”Men vil du ikke have lidt havregrød,” siger han. Tænd, sluk, blinkblink, og Jens kaster sig overfrisk over i sofaen. Albert reagerer ikke. Jens lægger en arm rundt om drengen. Aer ham i de brune krøller.

”Hvad ser du?”, spørger Jens. Det virker som om, der går et øjeblik.

”Hvordan har du det, far,” afbryder Albert.

Jens griner. Blinker til Albert. Tager et papir og en rød tusch på bordet.

”Åh, i dag er jeg ligesom - den her tegning af en lille ræv, tror jeg.” Jens tegner rævens hale.

Benene. Hovedet. Øjnene bliver skæve. Albert kan se det.

”Måske har den bare tårer i øjnene,” siger Jens, blinkblink, han retter øjnene med den blå tusch, tegner forkert igen. ”Eller måske er det bare regnvejr på papiret,” siger Jens og lader blå prikker styrte ned over ræven. Albert griner. Jens sætter stadig blå prikker, sådan: prikprikprikprikprik. Den røde ræv løber videre gennem uvejret. Jens følger den med øjnene. Blinkblink.

En brændt lugt prikker i hans næse. Så fylder den hele stuen. FUCK. Havregrøden. Pis, pis, PIS, tænker Jens. Han står allerede ved køkkenøen, røgen står op omkring kasserollens låg, det må kunne reddes, han vender bunden i vejret ud over køkkenbordet, smider den gloende varme kasserolle i vasken. Grødklumpen på bordet er sort i bunden, hvorfor fanden glemte jeg den også, syder Jens. Hænderne nede i den kogende grød, han forsøger at pille det sorte ud. Fingrene er allerede ømme. Fuck, FUCK, jeg ved ikke hvorfor jeg gør det her, tænker Jens, han kan mærke vablerne begynde at svi. Efter at have holdt på kasserollen. Eller fordi han står med alle ti fingre og roder i brandvarm, stadig boblende, grød. Blobblob. Blinkblink. Jens ved faktisk ikke, hvad det er, han prøver på, jo: Albert skulle have den grød, Jens griber ud efter kasserollen i håndvasken, tæsker den én gang ned i grøden på køkkenbordet. Det er FUCKING lige meget. Bank. Blinkblink. Bagefter er der alligevel mindst otte mærker på bordet, Jens kan ikke få det til at hænge sammen. Håndtaget er røget af. Resten af kasserollen ligger på gulvet bag ham.

Udenfor trækker solen de lange skygger ud af skoven. Fri af haverne og husene, de grønne, røde og sorte kvadrater, der oppefra gør byen til et lille, ternet picnictæppe lagt midt i alle de rapsgule marker. Under et af de røde tern sidder en dreng, der hedder Albert, og ser morgen-tv i en sofa. Der lugter brændt i stuen.

”Der er ikke havregrød alligevel,” siger Jens og slukker for fladskærmen. Blinkblink.

”Kom, så går vi.”

”Så går vi,” siger Albert stille. Med en stemme, der på forhånd kender sine ord.

er ikke stand til at hjælpe ham - »som soldat« - da kommoden vælter (ret kort...)

Man kan spørge sig selv, hvor den dog kommer fra. På denne tid af året. Men den tanke falder ikke

Jens ind, da han slår ud efter den sorte flue. I entreen over kommoden.

”Du skal have overtræksbukser på, hvis du skal ud i haven,” siger Jens. Albert står og blomstrer.

Jens plukker ham fra gulvet og løfter ham op på den høje kommode.

Efterårets glød rækker langt i år. Det er midt i november, og fluen sætter sig på Alberts hånd. Jens

åbner den nederste brune skuffe. Den høje kommode vipper. Vakler. Albert griner. Fluen letter.

Nu sætter den sig oppe i loftet. Skuffens mørke bliver en sort boble. I øjnene på Jens.

”Jeg kan selv finde bukserne”, siger Albert. Hans spinkle benrykker frem på kommoden. ”Jeg kan selv tage dem på”.

Fluen summer. Som tiden, der går. Så vakler det igen. Alting. Styrter. Albert falder gennem luften

lige nu. Om et øjeblik rammer han den nederste brune skuffe. Og lige nu hænger Jens fast i mørket. Han kan ikke se den grå parkacoat. Ikke Karens røde strikhue. Alberts gule skibukser.

Det er mørkt, tænker Jens. Så rammer drengen skuffen. Og rammer flisegulvet som et skrig.

Helt uden ekko. Mørket slipper Jens, men da har han allerede strakt armen op. Som et gys.

Kommoden lander mod håndfladen. Skufferne glider ikke længere. Alting falder tilbage. På plads.

Alberts joggingbukser er hvide. En prik spirer gennem stoffet. En knop. Fluen sidder igen på kommoden. Albert græder. En blodrød rose folder sig ud om drengens knæ. Jens siger ikke noget, Han vil lade det hele være sådan. ”Bare lidt,” tænker han. Tanken gør ham rolig. Albert er såret. Jens er hans far. Det er så enkelt. Han lægger sine arme rundt om drengen. Fluen summer. Jens holder fast om Albert.

Fluen sætter sig i blodet på bukserne. Den forben gnider mod hinanden. Alberts tårer står stille nu. ”Far, jeg bløder”, siger han lavt. Jens holder fast. Et øjeblik til. Så henter han et par mørkeblå bukser fra børneværelset. Plaster, klorhexidin. En fugtig klud. Overtræksbukserne ligger stadig i kommoden. Fluen sidder på skuffens kant.

”Rejs dig op,” siger Jens. Sagte. Han skubber den nederste skuffe i.

og afleverer ham i børnehave (problem i sig selv)

Jens er ved at tage tøjet af Albert, da pædagogen fortæller ham, at de skal på tur, og at albert skulle have været der for senest 15 minutter siden

Jens til pædagog: undskyld, det har været lidt af en kaos-morgen

Pædagogen ryster på hovedet.

Børnene sidder på række med våben i skødet. Over deres hoveder hænger deres tegn. Hammer, stjerne, fugl og sav. Bag Albert hænger en gul pære.

”Du skal have jakken af”, siger Jens. Han ligger på knæ i hjørnet af linoleumsgulvet. De andre forældre står tæt som et krat. Til alle sider. Nedenfor bænken ligger en frugt, stødt og brun.

Jeg kan ikke være her, tænker Jens. Sko og ben, jakker og hud, det kolliderer mod hinanden. I munden hænger en smag af andres kroppe. Det er ikke til at få vejret. For fødder, for tilfældige bevægelser. Støj og råb og gråd. Det er så inderligt ligegyldigt, det siger Jens til sig selv. Det er bare en garderobe i en daginstitution. Men han har svært ved at holde kroppen oppe, hovedet samlet.

”Så skal vi i krig igen,” griner Asgers mor. ”Det er så godt, at de holder sammen”.

”Selv pigerne er med,” nikker Almas far. Hans støvlespids rammer den smattede frugt på gulvet.

”Der er krig både ude og inde. Alma siger, at hun skød drengene 43 gange i går.”

Jens er tæt på at gå ud af sit gode skind, holder hænderne fast om Alberts brune sko. Bare drengen havde en anden plads end pæren. Måske saven, yderst i garderoben. Der er der luft. Den udtrådte frugt ligger lige under næsen på Jens. Lugten er ram og gæret.

Drrrrlll. Drrrrlll. Et maskingeværs hæse skratten. En af drengen holder aftrækkeren i bund – Drrrrlll. ”Hold da op et krigsinferno. Det må sådan en soldat som dig da være stolt af,” griner Almas far. Hans finger peger. Sigtet rammer Jens i tindingen. Han mærker kroppen bliver sammentrykt mod gulvet. Som et bogstav på en side i en lukket bog. Jens ved ikke selv, hvad det er for en bog, han tænker på. Han kan ikke selv læse den. Orker ikke. Men der er det der bogstav, der står klart. Et tegn. Et punkt, så hårdt som sten. Jens holder fast i det. Jeg er stolt af min dreng, hvisler det gennem hans hoved. Det er alt, hvad han har.

”Jeg er stolt af Albert,” siger Jens trykfast og rejser sig op. Han tager Albert i hånden. I den anden hånd har han den gule og smattede pære. Almas far kigger væk.

Jens smider frugten i en bue over syv meter. Over mod papirkurven. Pæren rammer med et klask mod posen. Jens kaster blik mod saven. Der kan man skære sin egen gren over. I fred.

mødes med carsten, henter øl i haveskuret, ser på fasanen.

Skoven har lagt sig ned bag huset. De mørke skygger brister mellem stammerne. Formiddagssolen er trukket ind i haven og har blotlagt græsplænen. Et mønster af røde og gule blade, skoven har smidt.

”Der ligger en sønderbidt fasan bag blommetræet,” siger Carsten.

”Det er ræven, der har bidt den. Ræven slæbte fasanen herind tidligt i morges,” siger Jens.

Carsten knapper en dåseøl op. Han er egentlig på vej hjem i seng. Natarbejde, tænker Jens.

Natarbejde. Ligesom lige siden Carsten og Julie brød op. Da Jens selv var på holdet, gav det ham mareridt om dagen. Det holdt ham vågen, han sad tit herude i haven. Ventede bare på, at

Albert skulle hentes. På at Karen kom hjem klokken 18, så de kunne lave mad, så han kunne komme ud af døren. Igen. Vagten begyndte først klokken 22, det fortalte han hende aldrig.

Nu kan jeg i det mindste drømme i mørke, tænker Jens.

”Husk, jeg holder min fødselsdagovre på fabrikken næste lørdag,” siger Carsten.

”Vi kommer. Jeg tror, vi begge to kommer,” siger Jens.

Oktoberlyset pipler i øllet. Solen bruser i fasanens blod. Carsten tager en tår til. ”Det er som om, der er noget, der er anderledes,” siger han.

”Noget er ikke anderledes,” snapper Jens. ”Ræve har altid slæbt rundt med fasaner.”

”Det var ikke nødvendigvis ræven eller fasanen, jeg mente,” siger Carsten.

”Ok. Måske har jeg forandret mig, nu du spørger. Men det er der vel ikke noget at sige til.” Jens rækker ud efter dåsen. Øllet bruser i hans mund.

”Hvorfor. Hvad har du at fortryde,” siger Carsten. Hans hånd spørger efter dåsen igen. Allerede.

”Jeg fortryder ikke. Jeg ønsker. Jeg ville ønske jeg kunne gå tilbage. Til dengang jeg så frem til noget,” siger Jens.

Øllet sprutter ud af Carstens mund. ”Tilbage til fremtiden. Et, to, tre, Jens' helt egen flyvende tidsmaskine.”

Han tørrer ølskum og et grin af overskægget. ”Ej, undskyld. Meget muligt, hvad ville du gøre anderledes?”

”Jeg ville gøre nogenlunde det samme igen. Og bare gøre det meget bedre,” siger Jens.

”Du kan stadig gøre meget bedre,” siger Carsten. Der hænger stadig perler af ølskum i hans gråsprængte skæg. ”Bare vent og se. Det skal nok gå”.

Jens kigger ned i dåsen. Læberne bevæger sig, stemmen står stille. Jeg tænker ikke på krigen, siger han lydløst. Han prøver at fokusere på øllet i stedet. Sollyset reflekterer gennem det skarpe hul i dåsen. Jens iagttager den dybt læskende, gule farve. Ikke som majsmarken, der tør og støvet trak al væske til sig. Selv blodet forsvandt. Nej, hvad er brydningsindekset egentlig for

discountpilsner. Det forsøger Jens at huske. Til en fysikprøve i folkeskolen lavede han og Carsten et forsøg, hvor de skulle regne ud, hvor meget sukker, der var brugt til en øl. Man skal bruge alkoholprocenten og brydningsindekset. Jo højere brydningsindeks, jo mere sukker. Da han lå der i majsmarken med geværet, hvad skete der, og nå ja, de fik kun otte på grund af den dumme fejl: De havde brugt årgang søl på 9,4 i stedet for pilsner. Uanset hvad, er det ikke soldaten, der har dræbt en fjende, det er hele gruppen. Sådan er aftalen. Det er det bedste. Jeg vil ikke ødelægge stemningen nu, tænker Jens og ser op. Carsten er på vej over mod den døde fugl. Skyggerne er drevet helt op i trækronerne. Sollyset bruser i det visne løv.

”Ræven skriger stadig hver aften, siger Carsten. Der er gået et stykke tid, virker det som.

”Ræven river og rusker i min søvn,” svarer Jens.

Carsten sparker til fasanens rustrøde fjer. ”Nogen burde skyde den,”

”Ræven er bare et dyr. Og snart kommer vinteren,” siger Jens. ”Bare vent og se. Naturen går sin gang”.

Alt går sin gang. Gult og rustbrunt. Om lidt falder skyggerne langsomt nedad igen. Sollys pipler i fasanens blod. Med et brydningsindeks kan man udregne sukkerindholdet.

De skal til at gå ned forbi det dybe sted, men Carsten siger nej, vi springer da bare over her i baghaven og går ind

De snakker om dronefly, som USA vil indsætte flere af...

Jens: Hvorfor er mennesker så latterlige?, råber han

Carsten: Hvorfor er du så latterlig?

Carsten: vi kunne tage dit jagtgevær herud og skyde den, det ville ingen klage over

Jens: Det er ikke mit gevær, det var min fars. Og jeg er færdig med at skyde

”Ræven hyler om natten. Jeg hører det tit ude i frokoststuen,” siger Carsten. Han taler som om, han lige har været på arbejde, som om han slet ikke er kommet noget til.

”Man siger sådan: at når ræven hyler, bliver vinteren streng,” siger Jens.

”Aha. Tror du snart, sneen lægger sig på træerne?”

”Sneen lægger sig snart overalt, lige som et,” siger Jens. Han tænker ”ligklæde”. Prøver at lade være. Holder ordet tilbage fra tungen.

Carsten og Jens slår ind mellem stammerne. Væk fra vejen, en omvej i landskabet. En genvej i hovedet. Væk fra Nu er det ud mellem stammerne, ud at få lys og luften i lungerne. Der er plads og tid til det. Og træerne står tomme.

Støvlerne stopper i skovbundens frost, og nu knapper Carsten en øl op.

”Næh,” siger han. ”Men som jeg sagde: Ræven hyler. Den er syg. Vi burde dække rævegraven til.”

”Ræven kender flere udveje,” siger Jens. Gløden på cigaretten sitrer.

Jens tier stille. Cigaretgløden blinker. Den blegner langsomt mod morgenlyset, der falder ned mellem stammerne. Nøgent.

Jens ved ikke, hvor han skal sætte fødderne. Eller ordene. Han kender ikke den retning, de er drejet. For at nå hertil. Støvlerne knaser i bladene. Som trin på stedet. Fra side til side.

”Nå, men med hensyn til rævehullerne. Så burde vi bare dække dem alle sammen til,” siger Carsten.

”Du har jo også selv sagt, den rider dig. Som en mare, ræven.”

Hvid aske daler fra Jens’ cigaret. Halen falder af. Gløden går ud.

”Jorden er frossen. Ræven dør af sig selv,” siger Jens. ”Det er bare et spørgsmål om tid,” griner han skælmsk.

Dagslyset falder gråt og vandret ind mellem stammerne. Skoven er en kiste. Himlen er kapellets mur. Man kunne skære en klods af.

”Man kunne hænge sig i den,” mumler Jens.

Carsten foreslår han får lidt arbejde på vindmøllefabrikken
Jens afslår først hårdt
Jens undskylder, siger han har det svært...

”Ha, du så ud som om du var ved at springe ind i skoven. Blev du forskrækket?,” siger Carsten og giver Jens et puf på skulderen. Jens svarer ikke.

”Det var bare ræven, der hylede, du. Den har mistet sin unge,” siger Carsten. ”En af mine kolleger fra dagholdet så den tidligere på vej til arbejde. Den lå ved hovedvejen, ungen. Død.”

”Alt skal dø”, siger Jens pludselig. ”Ellers rådner det i live. Det er bare et spørgsmål om tid.” Han hører knapt nok sine egne ord. Tager et skridt frem, for at gå videre. Men Carsten lægger sin ru hånd op på hans skulder: ”Du taler sort.”

”Det *er* sort. Selv når solen skinner er jorden sgu sort,” siger Jens. Han lægger armene over kors. Ved ikke, hvor han skal gøre af resten af kroppen.

”Du trænger til arbejde. Kom over på vindmøllefabrikken i aften. Der er en ny kæmpeordre i hus”, smiler Carsten. Hans hånd bliver liggende på Jens. Et blad fra platantræet falder ned på den anden skulder.

”Jeg skal ikke slås med vindmøller mere,” siger Jens. Hans arme slår ud i sensommeren og kaster både det visne blad og Carstens hånd op i vejret.

”Det var ellers godt for dig. Du var glad,” siger Carsten. Solen smiler i hans gråsprængte overskæg.

”Foråret var godt for mig. Foråret gjorde mig glad”, siger Jens. ”Ikke efteråret. Og slet ikke natarbejde”

”Der er ingen forskel på forår og efterår,” siger Carsten, ”Jorden drejer sgu rundt uanset, du. Ligesom vindmøllerne. Forår, efterår, nat og dag. Det er der hele tiden, du skal bare gribe det. Lidt ligesom en roulette, hvor du selv bestemmer, om du vil vinde. Det eneste du skal, du, er at *sætte din indsats*.”

Carsten visker de sidste ord. Som om det var en hemmelighed. En dårlig en af slagsen, tænker Jens:

”Jeg lader indsatsen ligge,” siger han.

”Tænk over det,” siger Carsten. Hans alvorlige mine danner skygger i overskægget.

”Jeg tænker kun”, siger Jens.

”Nå. Så prøv noget andet,” siger Carsten. Han dasker Jens med en hånd løst på jakken. Som om han ikke rigtig vil det. Eller ikke mener det. Alligevel.

Jens har allerede forladt det dybe sted med øjnene. Han kigger tomt ind i træerne mod syd. Jord og skov i hovedet. Carsten ryster på hovedet og går forbi ham. Uden at røre.

”Vi ses, Jens.”

”Ja, det gør vi vel.”

Carsten: jeg tror bare ikke vi er af samme støbning, os to
Jens føler et låg lægge sig, som en øldåse, der bliver lukket af og forseglet igen.

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:06

Jens brøler. Eller han troede, han gjorde, for der er helt stille i soveværelset. Han ligger stadig på gulvtæppet, og foran ham, et stykke væk, ligger jagtgeværet ladt. Jeg må være gået i sort, tænker han, hvor lang tid er der gået? Da han løfter hovedet, kan han straks mærke svimmelheden trykke og blodet, der begynder at piple fra baghovedet ned i nakken. Så er der i hvert fald ikke gået særlig lang tid, og ovre på natbordet kan han nu se, radiodisplayet viser 10:06, måske er der nærmest kun gået sekunder, et minut, siden han passede ud.

Jens kæmper sig langsomt fremad, hele kroppen virker ubevægelig, og han er bange for at besvime igen. Det er absurd det her, man skal nærmest være i god form for at tage livet af sig selv, tænker Jens, og der var den igen, den der automatiske sarkasme, som han lægger ned over al ting. Selv nu. PIS. Det her går for langsomt, ved Jens godt, det hele står og falder med, nej det netop hverken står eller falder, men Jens har brug for at komme til hægtene for at komme det hele til livs.

Under sengen ser han et vandglas, han kan faktisk nå det herfra, trække det ud, halvfyldt, og Jens aner ikke hvor gammel det vand er, men det er underordnet lige nu, bakterierne kan ikke nå at gøre skade. Han tager en dyb tår og vender distræt en af billedrammerne på gulvet imens. Det er ude fra haven, dem alle tre: Karen, Albert og Jens, og det må være for tre år siden, før han beskar mirabellen, billedet er bare allerede falmet. Eller også er det Jens' blik, der slører. Eller, netop: ser de ridser og pletter på virkeligheden, som billedet normalt skjuler. Jens har svært ved at indfange fotoet, fokusere på det, han slubrer det sidste vand ud af glasset, synker og trækker vejret dybt. Sådan: Her ligger han. Nu skal jeg bare fremad.

SLUT-OKTOBER 2011

opgøret med busken,

Mirabelbusken fylder det hele. Det hjørne af haven er et virvar. Seje, mørke grene. Stikkende torne.

Umulige at skelne fra træets bark.

Jens har allerede lange rifter op ad underarmene,. En torn sidder knækket i hans røde kind.

”Den er virkelig en torn i øjet”, griner han. Han sparker den røde plasticbold hen mod Karen. Hun tæmmer den med gummistøvlen og sender den videre til Albert.

Men det er september, og ned skal den, mirabellen. Og Jens er godt i gang med at studse den. På græsplænen, oven i de gule og røde blade, ligger en dyngge af afklippede grene allerede.

Albert sætter i et hvin. Han spurter frem med bolden. Rundt om havebedet. Karen sætter grinende efter. Jens tager den anden vej. De omringer Albert. Det er svært at se, præcis hvad der sker. Nu ligger de alle tre i græsset. De griner.

”TAG HENDE,” råber Jens, og skubber sine fingre ind under Karens sweater. Albert kilder sin mor på benene. Karen griner. Så kysser Jens hende.

Det virker som om, der går lidt tid. ”Albert skal over til Asger nu,” siger Karen. De rejser sig alle tre fra græsset.

”Så hils derovre,” siger Jens. Han tager arbejdshandskerne op ad lommen. Roder Albert i håret med dem. Karen smiler og griber Alberts hånd: ”Hej, hej”.

Jens står alene i haven. Bag ham er mirabelbusken stadig et virvar. Han træder op på stigen, strækker sig. Vrider havesaksen rundt om en genstridig gren. Endnu en, en ud af mange.

Grenens rod hænger nu løst fra stammen deroppe. De sidste seje årer i træet river han over med hånden. Men det forvitrede net af kviste, mange så tykke som grenen selv, hænger stadig fast. I andre grene og kviste. Mirabelbusken er et nihovedet uhyre, tænker Jens. Han griner ved den tanke. Barnagtigheden. Han river og flår i grenen over sit hoved. Med den store, beskidte arbejdshandske.

Støvlerne kan dårligt stå fast på aluminiumsstigen. De smattede trin. Jens' højre arm er ved at syre til. Den ryster af anstrengelsen. Og endelig går grenen løs. Sådan, tænker Jens. Og han trækker vejret dybt. Og i det samme har han undervurderet vægten af grenvirvaret, kviste, torne, det hele falder over ham, Jens lukker øjnene, måske i smerte, måske af refleks, det er umuligt at afgøre, hvad der kommer først, og Jens er et rasende råb indeni, mens han skubber grenen fra sig, væk og nedad, tornene har pirket i hans pande og hovedbund.

Det hele sker uden en lyd. Det her er bare havearbejde. Bare FUCKING havearbejde, tænker Jens.

Han bevæger læberne til tanken. Bider igen sammen om smerten.

I redskabsskuret står kædesaven. Jeg er FÆRDIG med den mirabelbusk, skurrer Jens. Han trækker den tykke, orange ledning over græsset. Ind i det nedfaldne bladløv op mod skoven.

Inde mellem skovens stammer ser han ræven stå. Afpillet og stiv. Den stirrer på ham. Jens smiler tilbage. Aggressivt som en kædesav. Han tænder maskinen. Sætter kæden mod mirabelbuskens glatte stamme. Helt nede, hvor de tykkeste grene deler sig. Saven æder sig langsomt men sikkert ind i det saftseje træ. Nu er hele savens bredde inde under stammen.

Og nu sætter kæden sig fast. Det skal være LØGN. Det tænker Jens. Det er KRAFTEDME LØGN.

Han vrider i savens grønne plastic, slukker den, tænder igen. Ikke en lyd. Ingen bevægelse.

Mirabelbuskens vægt har sat sig godt fast omkring kæden.

Jens kigger op mod skoven. Inde bag de første træer står ræven endnu. Han sveder. Han tager fleecetrøjen af. Det er ikke nok. Jens smider skjorten. Han river i kædesaven igen. Råber af den. Nu er der lyd på. Ræven står der stadig. Det her er ikke bare havearbejde. Det er krig. ”KRIG”, råber Jens. Hans fjende er en mirabelbusk, nej en kædesav. Den er ”DET STØRSTE SVIN”. Det råber Jens selv. Han river i maskinen, tager hårdt fat. Kæden knækker. Jens må tage tre skridt bagud for ikke at falde. Så falder han alligevel. Med ryggen først, i bunken af tornede grene fra mirabellen.

Kroppen ændrer straks bevægelse. Op, fremad og til venstre mod havebedet. Jens ansigt er et rødt og rasende råb. Han kaster saven fra sig ned på stensætningen. Måske flere gange. Bagefter holder han saven som en hammer over bedets sten. Han mærker de skarpe takker mod arbejdshandskerne. Mens han banker til. Til motorhuset knækker fra kædetrækket.

Visne kobjælder. Knækkede høstanemoner. Under Jens støvler ligger stauderne kvast. På græsset ligger en lille rød bold. Jens sparker ud efter den. Han kaster savens dele ud mod skoven. Ind mellem træerne. Ræven er ingen steder at se

skænderi med karen

Havebedet har sat sig fast under støvlerne. Den våde jord hænger sammentrykt mellem rillerne. Nu falder striber af haven af på stuegulvet ved terassedøren.

”Jeg går i bad,” siger Jens og spytter i hænderne. Spytet blander sig med den indtørrede jord og blodet på hans håndflader.

”Vent,” siger Karen, ”sæt dig”.

Hendes ben bestiger Jens' arbejdsbukser på stolen. Han kan lugte hendes creme under den hvide kjole. Hvis han rørte hende, ville den blive sort og rød. Men det gør han ikke. Jens arme hænger ned langs siden. Som visne grene.

”Du bliver nødt til at tale med nogen om det”. Karen placerer sine ord som om det var små stykker mad, hun havde skåret ud for ham. Jens rækker ud efter et æble i glasskålen på den lyseblå dug fra Ilva.

”Om det så er mig eller Carsten eller en psykolog. Jeg er ligeglad, men du skal tale med nogen” siger Karen. Det er som om, der går lidt tid. Jens tager en bid af æblet. Så kommer det afbidte stykke ud af munden igen, omgivet af ord.

”Det var bare den sindsyge busk. Jeg har ikke brug for nogen psykolog,” buldrer Jens. Æblestykket lander i havemulden for hans fod.

”Det var heller ikke det, jeg sagde,” siger Karen.

”Du sagde, jeg skulle tale med en psykolog,” råber Jens. Hans jordtørre hænder puffer Karen hen mod vinduet. Væk fra hans skød. Karen ser på ham. Hendes bevægelser er skræmte. Øjnene forbløffede. Som om, han var en anden. Hun overdriver. Jeg er rolig og fattet. Jeg er ovenpå, tænker Jens. Han trækker vejret dybt.

”Jeg var sgu da til psykolog, mens jeg var i krig,” siger Jens. ”Det er kun et år siden, , hvad fanden skulle det så hjælpe nu,” vrisser han mod Karen. ”Psykologer skærer også bare det hele i stykker. De samler det aldrig igen i ens hoved. De er ligesom præster, forhippede på et eller andet. Et syndefald,” snerrer Jens og sætter æblet for munden igen.

”Det var ikke det jeg sagde, ” siger Karen.

”Gu var det så.”

”Nej, Jens, jeg er hundrede procent sikker, for jeg ved, hvad jeg mente”. Karen serverer stadig ordene i små bidder. Hapser til et barn. Jens kigger ned og kan se, at jord fra bedet og et most stykke æble sidder fast i Karens sok. Jeg vil ikke sige det til hende, tænker Jens. Han har glemt at høre efter, hvad Karen nu siger. Hendes talestrøm slutter med ordene ”vi har også brug for pengene.” Jens beskidte håndflade knuger om æblet.

”Du skal FANDME ikke tvinge mig til at tjene flere penge. Hvis det er det, du går op i, skulle du måske i stedet KNEPPE EN OVERLÆGE,” råber Jens.

”Jens, jeg sagde bare du skulle tale med nogen, så du måske kan komme ovenpå igen,” vrisser Karen. ”Men ja, hvis du ikke vidste det, så synes, du svigter mig. Vi skal også bruge penge for at leve og bo her, og lige om lidt kan vi ende PÅ GADEN, når de sætter renten i vejret.” Nu glemmer hun at skære sine ord pænt ud.

”Du sagde, jeg skal gå til psykolog. Og JEG SIGER NEJ.” Jens taler tungt og indebrændt. ”Og du sagde, jeg skal KOMME OVENPÅ ”, Jens vrænger ordene ud, ”Ved du HVAD, jeg bliver SYG af, at alting skal være SÅ SKIDE PERFEKT, KAREN. Ja, jeg SVIGTER, GØR JEG, og

FINT, du knokler for os, men jeg BRÆKKER MIG over det. Hvis du ikke selv snart stopper det PIS, så svigter jeg bare ENDNU MERE. FATTER DU DET?!”

Ord og frugtkød står ud af munden på Jens. Han er i lys lue. Han kaster det fyldige, røde æbleskrog.

Det tordner gennem luften mod Karen.

”Du forstår godt hvad jeg mener, for du hørte godt, hvad jeg SAGDE,” råber Karen. Hun dukker sig ikke. Og Jens ser det: Æblet, der rammer hende mellem øjnene. Og så ser Jens æblet, der stadig ligger i hans hånd. Ukastet. Vanvittig, tænker Jens. Er jeg ved at blive det? Han opfatter langsomt, at han sidder ned, nej, han ligger. Og han græder. Gennem hele kroppen græder Jens, og Karen sidder på hug over ham.

”Undskyld,” stønner Jens. ”UNDSKYLD,” og Karens hånd trækker sig væk et øjeblik. Det giver et sæt i hende.

”Det er ok,” siger hun stille.

”Nej, gu’ er det ej. Jeg ødelægger alt her. AAAUUUDR,” gisper Jens. Der er kun Jens’ gråd i stuen.

I lidt tid. ”Bare jeg kunne gå i mig selv,” siger han så.

”Det er ok, skat. Rolig nu. Vi snakker om det senere,” siger Karen.

På stuegulvet ligger Jens. Og havemulden samlet i skæve fodaftryk. Resten af bedet er ude i haven.

En smule sidder fast på en ødelagt kædesav, henkastet et sted i skovbrynet.

NOVEMBER 2011

Jens forsøger selv at ringe, det lykkes ikke.

Han bladrer i bogen. Kigger på en side. På et ord. 'Verden'. 'Den store verden'. Jens læser:

'At det var enden på det hele, på Bisgaard, på hele hans slægt, på ham selv, alt hvad han havde villet, det stod så skånselsløst klart at han ikke straks kunne tage det til sig'

Det er nok. Jens sætter bogmærket tilbage, det lyseblå stykke stof. Flosset. Han tænder radioen i stuen. De taler om fluefiskeri. Om kroge. Hvilke farver og mønstre der fungerer bedst i mørket. Eller i lyse vandløb. Hvor mange bundter der skal til. Jeg har engang fanget fem laks, siger Jens for sig selv. Det var dengang om natten. Oppe ved åen. Det var Carsten, der havde bundet fluerne og han fangede alligevel kun en enkelt selv.

Det er sjovt, tænker Jens. Det var også Carsten, der var bidt af fysik i gymnasiet, og jeg scorede topkarakteren. Det var Carsten, der ville springe soldat, Carsten, der ville udsendes, men Jens der tog krigen ind som et hjem. Et sted at være til. At vende tilbage til. Og det var også Carsten, der scorede. Julie, dengang. Men Jens, der stadig. Og nu fortæller fluefiskeren om havørred. At de selvlysende perler skal genoplades i pandelampens skær. Hvert tiende minut. Interessant.

Så er det nok. Jens slukker. Radioen står tavs tilbage og skoven er afpillet, frostkold i vinduet. Jens holder fast om dugens kant. Som om han er ved at falde. Så glider hænderne ind over det lyseblå stof. Blikket ud over eftermiddagen. Hænder og øjne mødes foran mobiltelefonen.

”Jeg har brug for hjælp,” siger Jens. Overbevisende, for sig selv. ”Hjælp”. Han vejer mobilen i hånden. Så let som en tung beslutning. Så trykker han på en tast. Og en til. Veteranerne. Nummeret til døgntelefonen står allerede indkodet.

Jens holder vejret. Mens mobilen ringer, glider hånden tilbage over bordet. Og øjnene ud ad ruden. Isblomster. Vinterhave. Og inde mellem træerne, ræven. Den står der pludselig. Vinduesglasset spejler Jens' ansigt i dyret. Så afpillet. Så bliver røret taget i den anden ende. ”Jeg kan ikke få luft,” siger Jens. Han har allerede lagt på.

Ræven står derude mellem stammerne. Mobilen ligger på dugen. Fastfrosset. Jeg kan ikke hjælpe mig selv, tænker Jens. Eller han siger det. Det kan være det samme. Det tænker Jens, mens han rækker ud efter håndtaget til terrassedøren. Så stopper han et øjeblik. Det kan være det samme. Men hvorfor *siger* han det så ikke. Hvorfor *gør* jeg det ikke, hvorfor FANDEN ringer jeg så ikke og beder om hjælp, nu, akut? Jens bevæger læberne, som han tænker. Det hele kunne bare være teater. Han fanger sine pupiller i ruden, sin næse, munden. Det er bare en dårlig sminke af sortsyn. I virkeligheden er der ingenting i vejen.

Se, jeg smiler. Jens smiler til sig selv. ”Se, jeg er bare et fjols”, visker han. En lalleglad idiot, der lader sig gå på. Jens griner mod den rimfrosne have. Græsset er skarpe knive i plænen. De nøgne træer skraber mod himlens grå. Ræven er forsvundet ind mellem stammerne. Jens taber sig selv af syne i ruden. Det er kun et øjeblik, men han mærker det straks. Smilet, der forsvinder. Som punkteret af udsigten. Og tungsindet, ligegyldigheden. Sorte bobler, der følger efter og spredes fra baghovedet og helt ud foran mellem øjnene. Som en strålende perle, der svinder i bælgmørke. Og så sorgen.

”Jeg kan ikke engang hjælpe mig selv. Ikke engang til at få hjælp”. Og vreden. ”FOR SATAN,” råber Jens og sparker terrassedøren op, så ruden krakelerer i et frostkoldt skrig.

MARTS 2012

brusebadet (krig/virkelighed), jens skærer i sig selv.

Vandet knækker det skarpe, hvide lys. Bruserens stråler renskrigen væk. Detaljerne. Vandet gør Jens' brune hår sort, det falder ned i panden, over ørene, vandet strømmer videre med sæbe og støv.

Striber af våd jord glider over kinderne. Jens følger vandet ned over brystkassen, maven. Hvordan havejorden på benene langsomt vaskes af. En pøl af mudder ligger neden for hans fødder. Under neglene sidder havearbejdet stadig fast. Det er lige til at overskue, tænker Jens: Et stykke jord, en grensaks, en rive og skovl. Jeg kan styre det. Skvalderkål er en slags guerrillakrigere derude. Jens åbner munden i et grin for sig selv. Så begynder tårene.

Fingrene skjuler krigen for øjnene. For et øjeblik. I dag kom det rigtig tæt på. For tæt, måske. Jens er også den eneste i delingen, der har børn. Det kan gøre en følsom, siges det. Far Jens, kalder de yngste ham. Jense-far, siger nogle. Engang, i gymnasiet, kaldte Carsten ham Jens Langkniv. Men det var af en helt anden grund, tænker Jens. Han holder fingrene samlet over næsebenet. Pegefingrene strakt til bøn i øjenkrogen. Jens kigger ned ad sig selv. Hvad er han blevet til. Væbnet med et sværd på brystet. For fred.

Tårene fylder Jens' hænder op. Langsomt renskrigen frygten ud af hoved og ribben. Lad mig tænke på noget andet, tænker han. Brusenichen har han selv bygget. I praksis hjalp Carsten til med terrassofliserne. Mørtlen, der skulle udregnes tykkelse på, forsænkningen med plads til Alberts badekar skulle måles. Nu bruger drengen alligevel bare bruseren.

Kabinen står i en hvid container, under solens støv. Lejren er bygget i stål, sten og stof. Resten er rutiner, ritualer og rekognosceringer fra morgen til aften. Hele tiden beredt, parat, på vagt. Frygten er målrettet, konkret. Det gør egentlig livet så let. Såre enkelt, synes Jens. I dag var bare en undtagelse. Det der bekræfter reglen. Det går hurtigt over. Ellers tager jeg fat på det

bagefter, beslutter Jens. De skal ikke få os. De skal ikke få ham. Hans fingre trækker vand gennem håret.

Inde fra stuen kan han høre Karen råbe. ”Tør dig nu i badet, ikke ude på gulvet”. Det plejer at være det, hun siger. Når hun altså ikke er på arbejde. Men Jens følger også ordre, selvom der ingen overordnet er tilstede. Han binder det lilla frottéhåndklæde om livet og træder ud fra bruseren.

En eksplosion forplanter sig ind i kabinens gulv. Det giver et ryk i Jens' knogler, op i mellemgulvet, pandebrasken. Sirenen hylér nu. Jens sætter våde fodspor gennem ørkenvinden.

Under blommetræet gynger Alberts overtræksbukser frem og tilbage. Ellers er haven øde. Gyngen knirker midt i støvregnen. I græsset ligger bladene. I bunker, tæt på frysepunktet. Som små holme af efterår, der kun langsomt vil falde sammen og forrådné, hvis de rives i stumper. Hvis de ikke bliver kørt bort. Kun langsomt vil bladene ellers forvitre, og det først i løbet af næste år. Og Jens har ikke kørt dem bort endnu. Haven ser så ubrugt ud. Så tæt på ubrugelig. Der er kun gyngen, der knirker, og døren til haveskuret står åben.

Men nu lukker Karen den i. Hun kom ind ad havelågen med Albert lige før. Han slap hendes hånd på vej hen mod terrassedøren. Da han satte sig på gyngen, fik hun øje på den åbne dør i haveskuret, og så satte hun tasken og blomsterne på græsset. Vendte simpelthen om og gik i en halvcirkel hen til skurets dør. Sådan som man sniger sig ind på et bytte. På ubehageligheder.

Nu har Karen lukket døren i. Nu samler hun blomsterne op igen, det er to violette liljer med folie om. Karen bøjer ansigtet nedover blomsterne. Hendes næse strejfer indpakningen. Liljerne vipper. Mellem brunst og forfald.

Lyden af nøglen i hoveddøren kommer aldrig. I dag er Karen gået ind gennem terrassedøren. Hun er tidligt hjemme. I dag er noget særligt.

I dag har de bryllupsdag. Og i dag er her stille. Og tomt, som glasskålen oven på den blå dug fra Ilva. Dugen, der ligger helt fladt og stille. Og kun en lyd af vand. Det er regnen mod vinduerne. Karen sætter tasken fra sig. Her er så stille. Helt uventet. Kun en lyd af vand. Regnen udenfor, og fra førstesalen: en tynd, varm damp, der strømmer ned ad trappen. Karen har stadig liljerne i hånden. Hun bevæger sig op mod dampen. Hun åbner folien om liljerne. Støvspor fra de to lilla blomster sætter en dunst på gelænderet.

Karen tager i døren til badeværelset. Nu smiler hun. For i dag er noget særligt.

”Hej skat, i anledning -” siger Karen. Og der sidder Jens, i bar overkrop under bruseren. Uniformsbuksernes mørkegrønne pletter er svære at skelne fra de lyse. Det grønne landskab er fyldt med vand. Og blod. Som om hans tårer ikke var nok.

”Hvorfor.” Karens stemme er tonløs. Hun er ikke færdig med at overskue det. Scenariet: Jens, der sidder der under bruseren. Med snitsår i kroppen, blod i hænderne og vandet, der udvasker og slører: kroppen, blodet, uniformen.

”Hvorfor.” Karens stemme falder klagende sammen. Sammen med hendes krop. Ned på terazzofliserne.

”Hvorfor ikke.” Jens taler i smerte. Hans tanker tager først tilløb. Nichen er nøjagtigt målt op. Her har Alberts badekar stået, tænker Jens. Det er det eneste, der er sikkert. Så halser hans tanker af sted med vandet mod afløbet. Med blodet mod gråden, ud i en sort, gispende ordstrøm:

”Jeg ved ikke hvem jeg er mere. Hvem du er, jeg ved fandme ikke engang hvem du er. Og hvem jeg er,” stønner Jens.

Hans øjne er hårde, mørke. Men sløve. Som de tre flænger, der lodret står snittet i hans bryst. Tværs gennem sværdet: Pro Pace Armatus. Herfra løber blodet ud.

”Men du er dig, Jens,” græder Karen.

”HVEM er jeg. Hvad FANDEN skal jeg tro? Jeg ved ikke, hvad jeg skal tro på. Jeg vil tro på, hvad jeg skal. Jeg skal vide, hvad jeg tror, jeg vil. Men jeg kan ikke finde UD AF DET PIS.”

”*Jamen,*” klynker Karen. Savlet bobler i hendes læber

”Der ER IKKE ANDET, Karen.”

”End hvad”

”Krig.”

”Andet end hvad, Jens?”

”Krig. Kr - KRIGEN”.

Jens stemme dundrer. Karens åndedræt græder. ”Du skal ikke tro på det, Jens,” klager hun. Kravler ind under bruseren. Hendes ben og arme griber fat om hans krop. Snitsårene slikker hendes kjolebryst.

”DER ER IKKE ANDET,” skriger Jens. Han kaster Karen til side. Væk fra ordene og hans gennemblødte krop.

Lige før sad Albert på en gyng. Midt i støvregnen. Nu står han her, i døren til badeværelset. Et regnvejr. En bryllupsdag. En sygeplejerske og en såret soldat. En nøjagtigt opmålt brusekabine.

APRIL 2012

karen tvinger ham til psykolog (Carsten kommer og henter ham, Jens er tydeligvis ikke tilfreds med, at det er ham, siger ikke noget på hele turen),

Jens går til psykolog...

”Jeg føler mig som lukket inde i en bog. Som om jeg bare er et ord. Og indeklemt,” siger Jens. Han retter sig op mellem sofaens puder.

”Arh. Du må mindst være en sætning,” svarer psykologen. Med et glimt i øjet. En trækning ved øjenkrog og kindben. Jens kan se den, men han forstår det ikke. Psykologen forstår mig ikke, tænker Jens.

Han har ellers fortalt om dagens ligegyldige gang. Om tomhed. Om vreden og de voldsomme skænderier med Karen. Og om natten, han vågner i. Drømmen om kroppen, der knækker. Den røde marv. De tunge ord, de tykke bobler af mørke. I soveværelset i huset i den lille by.

”Det er som hænder, der først river min natskjorte op,” har Jens sagt. ”Så bliver mit bryst kvast under tunge grene”.

Psykologen har nikket anerkendende. Han har også nikket bekymret. Undervejs har psykologen sat flere ord på. Tunge ord som traume, efterår. Og ordet ’elefanter’.

”Noget andet er, hvordan går det ellers i hverdagen. Derhjemme?,” spørger psykologen og smiler i de flossede fuldsæk. ”Med din dreng og din kone. Kan du fortælle om nogle gode oplevelser, I har haft på det sidste?”

Jens lemmer er igen faldet igennem i den sorte, bløde pudesofa. Han kan næsten bruge knæene til at parkere sin hage på. Han løfter numsen og skubber puderne på plads. Han ved ikke, hvor han skal begynde.

”Det var mange spørgsmål,” siger Jens.

Kan han fortælle? Har han oplevet noget? Noget godt? Sammen med Albert og Karen? På det sidste? I flertal: *oplevelser?*, tænker Jens. Psykologen er tavs. Jens er også tavs, så. Det lægger

han selv mærke til. Og til, at sofaens tykke skumgummihynder langsomt igen giver efter. Hans krop bliver trukket ned mellem dem. Han prøver at tænke i stedet, jeg skal finde på noget, tænker Jens, han kan mærke sin tunge glide febrilsk mod tændernes bagside, som om der gemte sig et svar.

”Sidste fredag sad vi og så fjernsyn sammen. Det var en gammel dansk film med Poul Reichardt, og Karen ville gerne se den. Ham fra Far til Fire var vist også med. Vi delte noget chokolade imens,” siger Jens. ”Men den var ikke særlig god.”

”Det lyder da hyggeligt,” siger psykologen.

”Filmen, altså” siger Jens.

”Hvad?”, spørger psykologen.

”Det var filmen. Den var ikke særlig god,” siger Jens.

”Nårh,” siger psykologen og skubber sig tilbage i kontorstolen. Hjulene krøller tæppet op bag sig - indtil stolen stopper. Psykologen siger, han har en opgave til Jens.

”Hver gang du føler, at du ikke forstår dem, så tænk på, at du måske har glemt, hvordan de har det, siger psykologen.

”De har aldrig oplevet det, du har. Det kan være ekstremt svært at vende tilbage til hverdagen efter at have været udsendt, Jens. Men det kan også være rigtig, rigtig svært for din familie og dine venner at forstå, hvor anderledes du har det.”

”Hvis der er nogen, der har det anderledes, er det da dem, vrisser Jens.”Det er dem, der aldrig nogensinde har været uden for en dør. De taler kun om tilbud på æbler og appelsiner eller om åbningstider i børnehaven. De aner jo ikke, hvordan verden hænger sammen. Hvor betydningsløst det her lille, forpulede sted er. Midt i alt det andet.

”Det har du sagt,” siger psykologen.

”Nu siger jeg det igen,” siger Jens.

Psykologen siger, Jens skal prøve alligevel. At han skal sætte ord på sine følelser overfor Karen.

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

Overfor venner og familie. Og at han skal komme igen. At de skal tale mere sammen.

”Samtalen kommer til at gå begge veje,” siger psykologen.

Jens rejser sig og nikker til farvel. Og tænker pludselig på de kommunale blomsterkasser. Han tror godt, han ved, hvad psykologen mener. Men alligevel forestiller Jens sig sidevejen ved platantræerne. Dernede ved det dybe sted i byen. Blomsterkasserne er beklædt med hvide sten. Pelargonierne gule og røde. Sidevejen drejer ind i skoven, før den ender blindt i en parkeringsplads.

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:07

Det er begyndt at dunke i den højre fod. Kraftigt, hver gang buler støvlen ud. Per refleks begynder Jens at binde op, de lange, våde snøreband bliver vredet for vand mellem fingrene, men hælappen kan ikke komme fri, det giver et jag i gennem fodrodsknoglen, da Jens hiver til, og Jens udstøder en pibende lyd.

Det snurrer for øjnene, i hovedet, han trækker vejret dybt ind gennem næsen, som et såret dyr på vej til at angribe. Han prøver igen, og denne gang slipper foden støvlens læder, Jens trækker til i én lang smerte, og en uformelig, kvæstet bylt kommer til syne, en smadret, klumpet uldsok, så gennemsvedt af størknet blod, at Jens må kigge væk.

Det er som om hornhinderne smelter, sådan som tårerne vælter ud nu, og gennem dem får Jens øje på et billede, der er røget helt ind under radiatoren ved vindet. Det har stået på den kommode så længe, at Jens var holdt op med at se på det, han havde glemt det. Men han genkender det, som om han bare har blinket, Den tynde, næsten speljsede mand med overskægget, og Jens, der sidder på skødet og nærmest kun et består af et tykt, rundt ballonansigt. Det er slet ikke til at sætte ord på. Hvad skal man da også sige. Det er hans far, han hed Søren, men Jens har jo aldrig kendt ham. Det smertelige er måske, at Søren nåede at kende Jens så godt, at de havde sådan et liv sammen, i næsten et helt år. Inden vådeskudsulykken. Og her sidder jeg med det jagtgevær, lige så nyt og næsten ubrugt som dengang, tænker Jens. Hej far, det er dit jagtgevær, dit ildvåben, det du faldt for, da Knud skulle med dig på jagt. Og alle sørgede med et træk på skuldrene og efter den første sorg sagde selv mor, at det var en ulykke. *Det er ikke nogens skyld, Jens. Gå nu ud og leg med Carsten.* Skæftet er varmt i løden, hårdt som rav, og geværets krop solid i konstruktionen, men stadig smidig og adræt som de dyr, det er smedet til at nedlægge. Og altså i samme stand, som dengang Carstens far smed det fra sig i skovbunden, da Søren tog sig til halsen og faldt. Kun dobbeltløbet er blevet en smule tæret, udenpå sidder rusten i små brune pletter.

Men der er ting man bare må lade være, ikke kan gøre noget ved. Ting, man må gå videre med gennem livet, uden at hverken smide dem over skulderen, hænge dem udenpå tøjet eller sluge dem. Man må bare tygge på dem, tygge og tygge, og til sidst tænker man ikke engang over, at munden i forvejen er propfuld, når den næste bid skal ind. Man mærker det ikke, ikke før nu, hvor Jens har fået vendt hele hovedet på hovedet og alt bunddynget flagrer rundt og bobler op i mørket derinde.

DATID: KAREN OG CARSTEN, 2011

Der er ting man bare ved.... Men ikke ved, hvor man ved fra, eller har glemt, hvor man ved fra. Eller ved, at man ikke bør vide, hvor man ved fra. Så det ved man tilgængæld ikke

Karen får besøg af carsten, der er gået fra julie. De er sammen,

Da Jens var i krig for anden gang, var vandhanen begyndt at dryppe. Karen havde hørt på det i et par dage. Ligesom levet med det. Så havde hun prøvet at ordne den selv. Armaturet sad for stramt. Så tog hun sig sammen. Ringede til Carsten.

Og nu sad han der, inde i stuen. Han læste i en af Karens bøger fra sygepleje-uddannelsen. Eller: han kiggede måske bare. Og spurgte hvor Albert var, og ”han overnatter hos en dreng der hedder Asger fra hans børnehavn”, sagde Karen og skyllede tomater og rød peber af under vandhanen. Den dryppede slet ikke mere. ”Tak,” sagde Karen. ”Tusind tak.” Og så var der et stykke med laks til forret.

”Puha. Ellers tak, jeg spiser desværre ikke laks,” sagde Carsten. Og Karen lagde mærke til, at hans mund satte sig fast som en tynd, sørgmodig streg.

”Og slet ikke, når jeg lige har læst om hudtransplantationer,” fortsatte Carsten og viskede strengen ud med et stort, favnende grin. Fra hagen til det gråsprængte overskæg. Og Karen grinte også. Og ville heller ikke have laks så. Og hun var slet ikke ærgerlig, egentlig.

Efter kyllingen og et stykke fransk tærte tændte Karen for fladskærmen. Egentlig uden at tænke over det. Der var en gammel dansk film på, og så sad de begge to i sofaen og så 'Flintesønnerne'.

”Jeg kan sgu næsten ikke se sådan noget,” sagde Carsten. ”Jeg savner stadig Julie helt vildt meget”.

Karen bed mærke i hans tryk på *meget*. Og Carsten brød ud i tårer. Lige der, hvor Ib Mossin og Hanne Winther-Jørgensen står i dyb omfavnelser foran Flintegården. Og gennem tårerne fortalte Carsten, at de nok begge to havde haft det svært, da han var i krig. Men det var alligevel Julie,

der var gået fra *ham*. Og Carsten tørrede en tåre væk, men der var allerede komme flere til. Og han fortalte, hvordan han var blevet rasende. ”Eder brodereme rasende,” sagde Carsten. Og hvordan han havde tømt flere magasiner på en mission. Og Karen lagde en hånd på Carstens skulder. Og Carsten havde overset, at der kunne være civile. ”Nærmest med vilje, når jeg tænker på det,” sagde han. Og det var tæt på at han blev degraderet. Eller hjemsendt. Og Karen sagde, at det vidste hun slet ikke.

”Tænk, at du stadig går og har det sådan. Har du ikke fortalt det til nogen”.

Og Carsten rystede på hovedet, gemt mellem hænderne. Og så kom Karen til at tænke på Jens, der nu var i krig på fjerde måned. ”Det er nu heller ikke let at leve sammen med en, man slet ikke ser” kom hun pludselig til at sige. Hun burde have sagt elsker. At elske en, rettede Karen sig selv. I tankerne.

Da Jens var i krig for anden gang, sad Carsten og Karen i sofaen. Med hver deres sorg. Hver deres savn. Og lidt efter lå de pludselig omfavnet i hinanden på sofaen. Græd sorg. Åd savn. Med læber og tunger. På et tidspunkt satte de sig op. Ingen af dem sagde noget. De rejste sig bare, slukkede fjernsynet. Som om de havde gjort det sådan, hver dag i årevis.

Ib Mossin var en meget dygtig skuespiller. Det faldt Karen ind på vej op ad trappen til soveværelset.

telefonen ringer - det er jens: hans kammerat er blevet skudt i kamp.

Da Jens var i krig anden gang, vågnede Karen sent en aften. Som en dør, der går op af sig selv. En telefon, der ringer i mørket. Skræmmende, men sagte. En knurren på natbordet. Et stumt display. En dyster melodi. Gentagne gange.

Karen kunne genkende stemmen, allerede før hun tog telefonen. Det var Jens. Det var næsten midnat.

”Hvad er der sket,” spurgte Karen.

”Det ved jeg ikke,” sagde Jens.

”Men dig...?”

”En fra min gruppe blev ramt i går. Han er død. Jeg lå lige ved -”

”Men du er uskadt?”

”Ja. Men jeg nåede først tilbage sent i går, og jeg kunne ikke få fat i dig tidligere i dag. Men ja, jeg er uskadt. Undskyld, hvis jeg vækkede dig, men nu ville jeg altså bare -”

”Tak.” -

”Det var meget... Jeg bar ham ud, hans ansigt – han hed Benjamin, i øvrigt -”

Alt stod stille. Og alt bevægede sig samtidig, hurtigt gennem alt andet. Som i et ord: Mareridt. Et andet ord: Sindsoprivende. Som i tiden, der langsomt, men sikkert, sønderlemmer kroppen.

”Tak,” sagde Karen. ”Jeg glæder mig til, du snart kommer hjem”.

”Jeg er et helt andet sted,” sagde Jens. ”Lige nu kan jeg ikke tænke.”

”Men jeg elsker dig,” sagde Karen.

”Vi elsker hinanden,” sagde Jens.

Karen kunne ikke genkende sin egen stemme. Forvrænget af kroppen. Af en pose fuld af blod.

Karen lagde på. Alt var stille. En skrattende torden passerede udenfor vinduet. I den anden ende af lagnet, her indenfor, lå en nøgen mand.

”Du bliver nødt til at gå,” sagde Karen til Carsten.

”Jeg har slet ikke været her,” sagde Carsten. Han trak vejret dybt. Han trådte i sine sko og forlod soveværelset langsomt. Da han åbnede døren til haven, væltede den lilla paraply ud i mørket.

Carsten kommer tilbage næste dag, møder Albert i haven - og Julie ude på vejen.

Da Jens var i krig anden gang, sad Albert en dag på gyngen ude i haven. Skygger gled langsomt ned mod skoven fra husets tag. Skoven stod i brand i solen.

Albert gængede i lyset. I skyggen stod en lilla paraply foran terrassedøren. I skyggen stod også en mand. Manden bankede på ruden med en nøgle. To bank. Gyngen knirkede i solen. Paraplyen stod stille.

”Er din mor her ikke,” sagde manden. Solen i Alberts øjne skar manden bort fra ordene.

”Min mor er derinde. Men hun siger, du skal gå,” sagde Albert.

”Det var da kedeligt,” sagde manden. Gyngen stod stille. Albert gik ind i husets skygge. Carsten smilede stort.

”Min far har sagt, ræven har en hule. Derude i skoven,” sagde Albert.

”Det er rigtigt,” sagde Carsten. ”Men ræven er bare et dyr. Den gør ingenting.”

”Nej,” sagde Albert. Hans ene fod rullede på en rød plasticbold i græsset. ”Men min mor sagde, at du skulle gå væk”.

”Det må jeg nok hellere gøre, så”.

Dengang Jens var i krig anden gang, gik Carsten væk. I skarp sol ude foran på vejen.

”Undskyld,” Carstens skulder stødte mod en silhuet i aftensolen.

”Jeg så dig ikke,” sagde han og holdt en hånd op. Silhuetten kom i skygge og blev til Julie.

”Er det dig?” sagde Carsten forbløffet. Men alligevel uden overraskelse i stemmen.

”Ja, men er det virkelig dig?,” sagde Julie. Hendes stemme var spids og tør. ”Eller skal vi hellere sige, at det var en anden?”

”Bland dig uden om. Jeg hjælper jo bare Karen engang imellem,” sagde Carsten og gik hurtigt sin vej.

”Hjælper,” gentog Julie, men det var det vist kun hende selv, der hørte. Hun kiggede ind mod Jens og Karens hus, inden hun gik videre. I sin egen retning.

Omme i haven bag huset gled skyggerne længere ned fra husets tag. Albert løb med en lilla paraply i hånden, rundt efter en lille rød bold. Sparkede efter den, sparkede og jagede den hen over græssets skygger. Og aftenen slugte solens brand i skoven.

Der er ting, man bare ved: helikopteren, karen får en soldat ind på hospitalet, det er benjamin (kommer dagen efter karen og carsten har været sammen) – som et postkort fra Afghanistan, en hilsen fra helvede, et lille, helt ubevidst og uskyldigt tak for sidst.

Helikopterens svajede frem og tilbage over platformen. Øredøvende, maskinens rotorstøj skar skarpe huller i regnvejret. En gråkold styrtregn, der ellers slørede alle konturer og lyde. Karen forestillede sig, hvordan den uudholdelige støj skyllede ned over hustagene, slynget sammen med den uendelige udtværende bølge af vand. Ned gennem tågen. Ned over svævende lygter og biler i sneglefart i gennem gaderne. Og midt i det hele altså hospitalet, tænkte Karen. Hun forestillede sig den mørke regnvåde beton, hun selv stod inde i, de oplyste sengeafsnit, der nedefra set strakte sig op, lag på lag i skybrudshimlen. Et sært monument, der viftede rundt i natten med tændte projektører. For levende og døde. Heroppe, øverst: på hospitalets landingszone.

Støjen slog et sving til venstre og helikopteren gik ned på platformen. Maskinens ene lyskegle blændede Karens udsyn fra den gennemvåde glassdør. Men selv uden at kunne se noget, vidste hun, hvad der skete derude i regnen nu. Portører og paramedicinere rev båren ud. Slangerne, der omkring den sårede patient. En soldat, sagde papirerne, nu kiggede Karen ned i dem igen. Men uden rigtig at se noget som helst: På nethinden sad projektørlyset afmærket som lilla plamager, og ude i øjenkrogene halsede hendes åndedræt, Karen var nødt til at fokusere først og fremmest på dét, på vejtrækningen, for selvom det her var rutine, så var det rutine på samme måde som en finale i 100 meterløb kan kaldes rutine, det var lige vigtigt og nervepirrende hver gang.

Eller, det kunne også være en finale i håndbold, tænkte Karen, det var mere passende, det var jo vigtigt som sygeplejerske at kunne samarbejde med andre. Eller det kunne være fodbold, Karen kiggede ud fra det lille modtagerum igen. Projektørlyset knækkede stadig ind gennem regndråberne på ruden. Ind gennem hendes åndedræt, der sad på glasset som en stor, kold sky. Det gjorde det umuligt at se ud mere. Karen fandt sit eget spejlbillede mellem skyen og det

skære lys. Pludselig, endelig, blev lyskeglen brudt: Lyden af stemmer i regnen, skygger der trak båren hen over gangbroen, glasdøre der åbnede og kastede støjen og uvejret ind i det lune. Skrigende gule og røde jakker, grønne uniformer, smed sig med båren og støjinfernoet ind i lokalet. Karen stod pludselig ved siden af det hele. Vinden slog hende koldt på kinderne.

”Han er ramt gennem neocortex. Vi kunne ikke operere dernede,” råbte paramedicinerens fede, våde ansigt ind i tindingen på Karen. ”Benjamin Frandsen, 070989-2213”.

Karen skiftede blodposen, knap tom. Soldatens ansigt lignede et sønderrevet Dannebrog, ligblegt og indhyllet i blodige bind.

I loftet begyndte lysstofrøret pludselig at blinke. Det har det da ikke -, tænkte Karen, hendes opmærksomhed knækkede over i en anden tankebane: Jeg kan ikke hjælpe ham. Karen så ned på soldaten, han lå der midt i alt det her blinkende loftsllys og skriggule jakker og helikopterstøjen, der stadig flakkede og hakkede ude i styrtregnen. Karen tænkte: Jeg kan ikke, det nåede hun lige at tænke igen, så åbnede elevatordørene og traumeholdet kastede sig i ét nu derind.

I næste øjeblik stod Karen i elevatoren bøjet over soldaten. Nu kunne han for så vidt godt åbne øjnene, tænkte Karen. Og han kunne kigge på hende og vise, han gerne ville overleve. Karen lukkede øjnene og talte til 13. Hun nåede vist til 12, i hvert fald åbnede elevatordørene og Benjamin Frandsen, 070989-2213, drønedede frem over linoleumsgulvet, omgivet af sygeplejersker, paramedicinere, læger og med en hale af regn og støvlespor efter båren. Karens forsøgte at holde trit med sine ben og sine tankestrømme, der hvirvlede rundt: Bare havelågen var ordentlig lukket. Eller hvis Carsten kom for tidligt, så nogen så, han var hjemme hos hende. ”Det er noget pis, hvis han ikke er forsigtig”, sagde Karen højlydt, og en af traumelægerne vendte sig og kiggede mod hende. Eller hun havde måske sagt det inde i sig selv – han så ikke rigtig ud som om, han havde hørt hende.

Og det var jo det, ikke. Karen elskede Jens. Men han var der bare ikke. Og alt det mas som alenemor. Åh - Jens måtte bare ikke ende på en bære som ham her. Benjamin. Ikke andet end en grøntsag. Der var i øvrigt tilbud på kylling i Bilka, tænkte Karen. Det skulle nok blive en rigtig hyggelig aften. Bare Carsten nu ikke ville se fjernsyn ligesom Jens, hun havde fuldstændig overset den håndbold-finale.

Karens hoved var et væltet hav, vandet løb ud af ørene, mens hænderne søgte efter noget at holde sig oppe i. Venstre hånd fandt bårens kant. Hun mærkede det kolde metal mod huden. Båren slog et sving, og en slap hånd faldt ind mod Karens knyttede fingre. Huden mod metallet. Hendes hånd mod soldatens. Benjamins. Som koldt fjerkræ, fedtet og blødt, tænkte hun. Men hendes tanker faldt nu i det mindste på plads. Åndedrættet fyldte langsomt rummet ud bag hendes øjne og gjorde tankestrømmen blikstille.

Det var dengang, Jens var i krig for anden gang. Helikopterens rotorere klippede sig ud af projektørlyset, ud gennem regnen og væk over byens tage. Traumeholdet styrtede ind på operationsstue D2, Karen holdt sin hånd beroligende på Benjamin. Hans ansigt var forvredet og forbundet. Blodet piplede frem af den hvide gaze. Et trist flag, tænkte Karen. Helt uden håb for at vaje igen.

Det er sådan noget, Jens godt ved. Man kan ikke vides af det. Ikke i længere tid ad gangen, ikke som en del af sit liv. Jens har ikke plads til det, han må holde det ud i strakt arm, ligesom der er ting man bare må lade være, ikke kan gøre noget ved, men må gå videre med gennem livet. og som man heller ikke selv tænker så meget over, før nu, hvor Jens har fået vendt hele hovedet på hovedet og alt bunddyngget flagrer rundt i mørket derinde.

2013, DECEMBER

Det går bedre. Jens får et vikarjob på fabrikken

Karens krop ligner et spørgsmålstegn. Det tænker Jens, som hun ligger der, I sprækken af lys fra gangen. Han slukker på kontakten og går ind. Han tager t-shirten af, den er vist nok blå. Jens kan ikke altid huske, hvad tøj han har på. Han lægger en hånd på Karens skulder, drejer hende blidt, nej. Det var jo den grønne trøje med mælkebøtte-øjnene på. Egentlig ærgerligt den var under en skjorte, tænker han. Hele dagen, uden nogen kunne se den. Og nu vågner Karen.

”Det blev sent,” siger hun. Øjnene misser mod mørket.

”Den er kun elleve,” smiler Jens.

Karen vender hovedet ned i puden. ”Jeg sov,” siger hendes nakke. Krøllet i lagnerne.

”Vent lige med det. Jeg har jo været oppe på fabrikken.”

”Nå ja, hvordan gik det,” siger Karen. Og er lysvågen. Som om hendes ord alene trak kroppen op.

”Godt,” siger Jens. ”Jeg skal begynde i morgen.”

”Ej, tillykke, skat”, siger Karen og har allerede et smil på tungen og nu trykker hun sine læber mod hans.

”Ja, det bliver godt,” siger Jens og lægger sig på sengen. Udstrakt. Et udråbstegn: Ja, det bliver godt!

Karen ligger med ryggen til igen. Et lille stykke tid. Så vender hun benene rundt om hans hofter.

”Hvor er det fantastisk”, siger hun. Som om han først lige havde sagt det med jobbet. Som om det bliver nyt, hver gang man taler om det. Men sådan *er* Karen. Sådan *elsker* Jens Karen. Det tænker han, mens hans hånd glider rundt om hendes skulder. Ned over hoften. Griber blødt om hendes røv.

Og Karen giver et suk og rykker sine ben tættere rundt om Jens. Hun tager i hans nakkehår. Deres læber. Tunger. Mundhulerne er et, ét varmt, blødt, lidenskabeligt kærtegn. Næsten som et eget lille væsen, der vokser og næres mellem deres kroppe. Men sådan nogle billeder spekulerer

Jens ikke i nu, han har krænget hendes trusser til side og har hånden plantet mod Karens klit.

Den brummer. Varm, mørk, våd. Og det her er første gang i meget lang tid, tænker han.

Jens har sidste samtale med psykologen,

”Jeg er vist stadig bare et ord,” siger Jens. Han har taget en af puderne ud af sofaen. Nu sidder han på den. På gulvet.

”Jeg mener nu, at du er en sætning. Mindst,” siger psykologen. Med et skælmsk smil. Den der trækning ved kindbenet, øjenkrog og mundvigen. Jens griner. Af psykologens sarkasme. Eller med den. Det går i hvert fald bedre. Det kan Jens mærke. Med Karen og Albert. Bare de tre og den hverdag, han har kæmpet så inderligt for.

”Ja, men i modsætning til før ved jeg, hvilket ord, jeg er: Krig,” siger Jens. Og slår armene ud i et smil: ”Jeg er krig”.

”Men ud fra hvad du har fortalt om, hvordan det går derhjemme, lader det til, at du er allerede blevet meget fredelig,” siger psykologen. ”Spøg til side: Krig kan være et godt ord. Det har mange bibetydninger.”

Og så siger psykologen flere ord. Som ’skyttegrav’. ’Heltmod’. ’Klyngebomber’. ’Selvopofrelse’. ’Folkedrab’.

”Hvis du stadig nogen gange tænker på dig selv som et ord, så vil det være en god idé at lære alle dine associationer at kende,” siger han.

Jens tøver. Han er ved at glide ned fra sofapuden, ud på på gulvet. Det mærker han nu. Og løfter sig – og begynder at tale. Jens ved ikke selv, hvad han begynder at sige:

”Mord og drab og forfærdelige og – frygtelige ting, de ord du siger. Men jeg – den slags krig er ikke det, jeg mener,” siger Jens.

”Krigen er ellers dit ord,” siger psykologen. Han hiver ud i halsen på sin pullover. Som for at skabe rum. Jens sætter sig til rette på puden. Og pludselig siger han noget mere:

”Krigen er mit ord, ja. Men ikke på den måde. Frygt har en årsag. Det har du selv fortalt mig. Mens angst bare er angst. Ligesom min krig.”

”Så din krig står angst og alene,” spørger psykologen.

”Ja. Og alligevel: Krigen er det eneste sikre sted, synes jeg. Når der er krig, ved jeg, hvor jeg er.”

”Aha,” siger psykologen.

”Du kan selv være A-HA,” siger Jens. Med et glimt i øjet. Den der trækning ved kindben og øjenkrogen. Psykologen smiler tilbage. Måske bare fordi han skal. Så rejser han sig fra kontorstolen. Han forstod den ikke, tænker Jens.

”Vi ses næste uge,” siger psykologen. ”Nå nej. Om 14 dage.”

”God ferie,” smiler Jens.

Han går ud af døren. Ned i bilen. Jeg står alene. Og udenfor, tænker Jens. Men efterhånden ved han det selv. Og så er det lettere at leve med. Jens kører ud af den store by. Tæt på by og land. Skov og strand - også i november.

I aften har han første vagt på vindmøllefabrikkens nathold. Hele vejen hjem nynner Jens i bilen.

'Take on Me'. Helt alene.

møder carsten

carsten er kommet til skade i en bilulykke.

de går hjem i haven, drikker en øl, jens snitter

Jens har fået arbejde som vikar på vindmøllefabrikken,

carsten siger at han havde hørt de havde fundet en vikar til ham, men at det ikke bliver nødvendigt, jeg har prøvet det der var værre, siger han og blinker

Nu Jens er kommet tættere på, ser han en grågrøn skikkelse komme gående. Åh, ikke nu, tænker han. Ikke lige nu, i hvert fald. Det er Carsten. På vej hjem fra natarbejde. Jens har bare brug for ro. Skov og jord i hovedet. Han skifter retning, kravler op ad skråningen mod træerne. Så skriger skoven og Jens stopper op. Og der fremme stopper Carsten også. Han vinker. Og der er ingen andre. Så det må være til ham. Jens glider genkendt ned på fortovet igen.

Lige der står Jens og Carsten overfor hinanden.

En hvid bræmme er frosset fast her til formiddag. På horisonten som krystal. Tættere på ligger haven, så skoven, og tilbage mod horisonten folder landskabet sig ud, skåret op langs hovedvejen. Med en skalpel. Det grå, isglatte snit ender præcist i rundkørslen. Herfra forgrener vejnettet sig glædesstrålende videre ind i byen. Stjerneklart mellem Bilka og indkøbsarkaden, over torvet med lægens kontor og psykologens, alle sidegaderne pyntet op til jul. Vejnettet er et lysende, flettet mønster. Som fra en isblomst, som dem på ruden her i skuret. I haven bag huset i den lille by. Langt fra al den trængsel og alarm.

Det er den første uge af december. Carsten sætter øllen fra sig på en bjælke, trækker ærmet ned over håndfladen og tørrer duggen af vinduet.

”Den står sgu derude endnu,” siger han. Jens ved godt, det er ræven, han taler om. Igen, og ja, den står derude. Afpillet. Grå og mat. Dens øjne stirrer fra døden.

”Den skal jages væk. Den er syg af skab,” siger Carsten og har allerede åbnet døren ud af skuret. Frostkold luft fra haven strømmer ind mellem hans ord.

”Luk døren i. Stop det der skaberi. Ræven er jo bare et dyr,” siger Jens. Hans ord sætter sig som dolke. Som i det stykke træ, Jens faktisk holder mellem fingrene nu, den dolk, han trækker lange spåner af træet med.

Carstens latter trævler i frosten. ”Jeg skaber mig ikke. Ræven er et sygt dyr. Det er den, der har skab,” siger han. Så strækker hans arm sig pludselig ud gennem døren. Øllet ligner isblomster i luften. Så rammer dåsen ræven på forbenet. Hylet skærer skarpt ind i horisontens klare krystal, mens ræven flygter. En flosset, grå sky. Carstens blodige latter. Haven heler langsomt, og trækker stilheden ind igen. ”Hvad snitter du egentlig på,” spørger Carsten og lukker haveskuret indefra.

”Det er et trægevær.”

”En gave til Albert.”

”Han har fødselsdag i morgen.”

Jens tænker alle de tre ting. Måske siger han også en af dem. Måske dem alle tre. I øjeblikket ved han det ikke.

”Det var det, jeg sagde til dig. Du kan sagtens finde ud af det. Jeg kan huske, hvordan jeres have så ud i september. Af *lort*,” siger Carsten.

Ordene slår Jens i hovedet. En ubetænksom venlighed. Et hårdt klap på skulderen.

”Men nu har du jo fået styr på det. Det gælder bare om at komme i gang.”

Eller: Et klask over kinden.

”Sææt i *gang*,” gentager Carsten. Som en ordre, der skubber lidt til Jens.

”Jeg forstår heller ikke, hvordan du kunne glemme at hente Albert i børnehave dengang,” siger Carsten.

Det var ikke vigtigt. Ikke for mig, tænker Jens. Han siger det også. Måske endda før ordene helt er tænkt: ”Det var ikke vigtigt.”

Hans dolk river spåner fra træet. Så skærer Carsten tre ord ud af luften: ”Hvordan kan du - ”.

Ordene river spåner af Jens. Spåne efter spåne. Han sætter irriteret dolken fast i huggeblokken.

Lægger trægeværet fra sig. Han kigger op på Carsten. Han står bare der. Med åben mund: En afgrundsdyb forundring.

”Du svigtede Albert. Du svigtede både dig selv og Karen. Dig, som altid har kæmpet. Til det sidste. Hvordan kan du sige, det var vigtigere at glo på en væg?”

”Væggen kan man i det mindste ikke glo igennem. Som dig, Carsten.” Jens støder ordene ud. ”Og væggen er jo heller ikke vigtigere *nu*. Nej, ikke nu, Carsten. Men *dengang* var det.” Han river dolken op og hugger den ned, lodret i blokken igen. Og igen. Man kunne skære sig på det hele. Knivsæggen. Ordene. Horisonten og frosten.

”Og ja, jeg *svigtede* -”.

”Ja, det er vist ingen hemmelighed,” afbryder Carsten. ”Ligesom den periode med *Julie*.”.

Carsten vrænger hendes navn ud. Som en dolk, der skærer skævt.

”Hvad *fanden* mener du,” væser Jens. Hans øjne er hvæssede klinger.

”For helvede, Jens. Du var jo næsten lige så vild med hende, som hun var med dig. Det var da tydeligt for enhver. Du indrømmede sgu da også selv, at –”.

”HVAD FANDEN BILDER DU DIG IND?”

”Hallo, jeg troede lige, du indrømmede at du svigter”

”SVIGTER?”

”Ja, du svigtede sgu da Karen og Albert, sådan som du gik og *hjalp* Julie, lige da hun var skredet fra mig. Og jeg kan da godt forstå, hvis du er mega indebrændt over et eller andet, Jens, men det nytter bare -”

”NYTTER HVAD!”. Jens råber. Gråd glinser i en bræmme på kinderne. Han kan mærke ordene brænde i kroppen. Som afgrøder, ilden løsner. Vandflasker, der brister. Helt enkelt og klart. Jens tænker først ordene, når de er sagt. ”Hvad FANDEN ved du om KAREN dit SVIN!,” har han lige råbt.

”Ingenting,” siger Carsten. Ordet rykker ham et skridt bagud.

”NEJ! Lige netop: ING-EN-TING!”

”Jeg ville bare sige at –”

”DU BLANDER DIG BARE UDEN OM MIN FAMILIE! Du har FANDME sagt NOK.”

Jens’ råb flækker luften. Som isblomster. Som hans arme, der nu strækker sig fremad.

”Jeg siger *ingenting*, Jens.” Carsten griber ud mod skurets dør. Baglæns. En blind vendt på vrangen. Nu har en hånd fat om hans ansigt. Nu bliver han ramt koldt på kinden. Carsten lukker øjnene. Var det spyt. Nej, et knivblad. Isnende, og Carsten hyler: Afpillet, flosset. Som en mund fuld af blod. Som de sorte bobler, der fylder øjnene på Jens.

Der går et stykke tid.

Da Jens kan se igen, er Carsten tumlet ud i haven. Kroppen styrter videre, kaster sig klynkende ud til vejen. Væk.

Væk er Carsten. Og himlen er frossen. Tiden er frosset fast, tænker Jens. Kold luft strømmer fra den åbne dør ind i haveskuret. Jens er en kold, stille tåre. En lille, forkullet stub. En omtåget skygge, der grå driver over græsset. Ind over terrassen.

Jens til Karen, 23. december: hvorfor har du ikke fortalt mig det, du var da på vagt. karen står og laver mad, svarer ikke, skænderi over bilkåpserne,

Karen: jeg tænkte jeg ville skåne dig

Jens: skåne mig? for hvad? for en mand, jeg har kendt siden jeg lærte at gå? Hvornår er du begyndt at kende ham så meget bedre end mig, hvad? geværet knækker.

Det går bedre. Karen tørrer det sidste glas. Så begynder hun på tallerknerne. Den sidste måneds tid. Siden efterårsferien, det var det bedste, de har haft sammen. I mange år, tænker Karen. Det var godt for dem at komme ud på cykeltur. Og vejret var godt. Sådant en rigtig indian summer. Og bagefter har Jens også fået godt tag om haven, inden vinteren sætter ind. Men Carstens fest, ham Michael var da også, ”Årh, han var for meget,” siger Karen højt. Og ser på stegepanden, som om det er dens skyld. Sidder bare der i Bilka og tår sig så på den måde. Når han nok godt ved, at det ikke er spor nemt. I forvejen for Jens.

Stegepanden er skyllet af i koldt vand. Klam og perlende. Karen kommer til at tænke på hospitalet. Patienternes gullige, blege hud. Fedtklumperne fra i går, fra de stegte pølser. Nu ligger de nede i vasken. Karen ruller køkkenrulle om fingrene. Tæt som gaze. Det når alligevel ind til hendes hud, da hun tørrer op. Det våde pølsefedt. Papiret. En kold, klam hinde over hånden.

Karen går et øjeblik i stå. Hun kigger på køkkenbordet. Som om hendes bekymringer ligger der. Foran hende. De indre billeder fra nattevagterne. Som om, det var en ekstra opvask. Karen vil ikke tænke nærmere over det. Nu skærer hun kartoflerne i skiver.

Om lidt kommer Jens hjem med Albert, det er varmt nok til at lege lidt ude i haven. Tankerne falder lettere nu. Også skiverne af kartofler. Selvom kniven er sløv. Selvom kartoffelskiverne klæber mod metalklingen.

Og om en måned fylder Albert fem. Det skal være med middag for hele familien. Og hvad skal de så spise, tænker Karen. Noget nemt. Et par stege, ovnbagte rodfrugter. Med honning på, og så nogle salater. Ikke iceberg. Spændende salater. Måske sild og laks til forret, selvom Karen er holdt op med at spise laks. Det minder hende om transplanteret hud. Eller ligesom, patienternes svedkolde hænder.

Det går rigtig godt mellem dem nu. Karen og Jens, og hans hemmeligheder er begyndt at blive til ord. Jens sætter ord på krigen. På kroppen – i den grad, og det gør indtryk på hende. På støvet, blodet, bragene, skrækken. På sammenholdet, brifingerne, patruljerne, de sjove og stille øjeblikke. Nogle gange er der langt flere ord, end Karen kan klare. Er det virkelig nødvendigt, tænker hun igen, men det er det jo. Hun har selv bedt ham om det, og det er også bedst sådan, nok.

Men hun har egentlig aldrig været den store kok. Nu griner hun over en tanke og tager den sidste kartoffel over på skærebrættet: På kollegiet kogte hun nogle gange spaghetti. Lige ned i elkedlen, og så med en dåse hakkede tomater og revet ost.

Men det er nok lidt ligesom, når man har lært at skifte sengetøj på intensiv. Man vænner sig til det, at lave rigtig mad. Det gule puds og blodet, det varme aftryk af krop. Et nedsunket farvel i madrassen. Alt det man må lære at leve med. Hvordan kroppe skal løftes og lægges igen, sengebetrækket der samles i hjørnerne i en byldt om blod og ekskrementer. Hvordan et nyt gummilagen lægges på i det gamles sted, som den surbrødsdej Karen nu tager op af skålen og ruller ud over køkkenbordet. Glat, helt glat. Hun er blevet noget af en madmor. Og klar til formning af brød, boller, nye forme. Nye forvredne og forsømte kroppe.

Karen føler sig pludselig gennemblødt. Hendes hoved tynger. Som våd dej, der kan drætte forover. Lige lukt i køkkenvasken. På stegepanden syder kartoffelskiverne. Hvide og runde i rapsolien.

I nat stod skoven rank i mørket. Den voksede ind i huset. Ind i Jens, ind under øjenlågene. En ræv hylede og flåede hans søvn. Over brystkassen faldt grenene sort og tungt. I et dybt stød, der brød brystbenet. Kroppen sprællede. Kvalt i mørkets bobler. Som et ord, det knækker..

”K for ’krig’”, stønner Jens. Han kaster sig frem. Åndedrættet river i mørket. Over hans brystkasse hviler tatoveringen. Hænderne kramper omkring skæftet, sværdbladet : Pro Pax Armatus.

Jens lægger sig igen, han kan mærke hjertet, der tømmes for blod. Og fyldes igen. Langsomt. Fingrene falder til ro over sværdet. De tre lange, lodrette ar gennem tatoveringen. Væbnet for fred.

Da han vågner igen, tømmer en kold, grå himmel sit lys over sengen. Et kræmmerhus fra børnehaven skygger som en doven pil på hans mave.

Der er kun to uger til jul, tænker Jens. Og i morgen er det Alberts fødselsdag. Den har han lovet Karen at se frem mod, de har jo lovet hinanden at se lidt lysere på tingene. Og det gør Jens også. Han ser fremad. Længere end jul endda. Længere, end han har fortalt nogen endnu. Ikke engang Karen ved, hvad han ser. Men det får hun selvfølgelig at vide. Og det er ved at være tid, det ved Jens godt. Han mangler bare øjeblikket at sige det i.

Men lige nu hænger Jens' blik bare fast ved træerne. Udenfor vinduet, som ved drømme. Hans pupiller snapper efter lyset som fisk, men mørket hænger i øjenkrogen og trækker blikket tilbage mod mørket. Det er ikke til at komme til for.

”Det er ikke til at komme til for,” råber Karen. Irriteret og ude fra køkkenet. ”Hvad er det, Jens. Kom lige”

Jens ryster sig fri af tankerne. Nu står han op. Og nu er han ude i køkkenet og kun i boksershorts. Karen har allerede løsnet det brune gavepapir om trægeværet. Mellem tolv blå indkøbsposer står hun plantet. Dumpt. Men hendes mund hænger i et løsnet smil. Og det samme spørgsmål:

”Hvad *er* det, Jens?”

”Det er min fødselsdagsgave til Albert,” siger Jens.

Karen rækker sine arme ud mod Jens. ”Hvor er det flot,” siger hun.

Jens står som et træ. Karen som en plante. Hendes arme omfavner den nøgne bark.

”Åh, det skal nok blive godt igen. Bare vent og se.”

Jens ler. ”Jeg venter, jeg venter. Alting løsner sig, i sig selv og fra hinanden. Før eller siden.”

Alt er stille. Jens står stille. Han er et træ. Karen kan ikke kravle op.

”Det er også noget andet,” siger Jens.

”Hvad?”

”En slags minde til Albert. Jeg vil afsted igen”

”Du skal da ikke i *krig*, Jens”

”Jo, jeg har virkelig tænkt over det, Karen. Og jeg vil gerne udsendes igen. Til foråret, hvis jeg kan nå det.”

Der var det. Øjeblikket. Og Jens har sagt det. Nu er det ude, og Karen kaster sig væk fra ham. Jens står stadig som et træ. Og nu kommer mørket. Igen, det hiver ham i øjenkrogen. Og også i Karens pupiller. Et pludseligt uvejr dækker øjne og stemmer.

”NEJ, JENS, DET VIL JEG IKKE. DET MÅ DU IKKE. JEG VIL IKKE HA' DET” skrider Karen.

Jens hører det kun halvkvalt. I en smal stribe lys kan han se hendes tårer, der knækker mod kinderne. Og poserne, hun ligger oveni. Æg, der falder ud. Ud på gulvet. Og Jens har slået rødder.

Han står der endnu. Han hører en stemme tale trist og roligt:

”Jeg kan ikke være her, Karen. *Krigen* kan ikke være her.” Det er Jens' egen stemme. ”Jeg bliver bare ved med at gøre alle kede af det. Ligesom sidste uge med Carsten”.

”NETOP. *Carsten*. Du er jo SYG, Jens. Hæren vil ikke HA' DIG,” hvæser Karen. ”Kan du ikke engang SE DET?”.

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

Jens kan svagt høre det. I mørket, fuld af savl og savn. Men han kan ikke se det. Han råber. ”JO”. Et ord ad ad gangen. ”De SKAL TAGE MIG”.

Han er ikke noget træ. Ikke mere. Hans fødder sparker til poserne. Til Karens krop. Hans tær træder i æggeblommer. Han ser det ikke. Pap og skaller. Han mærker det klistre under sig
”JEG MÅ GØRE KRIGEN FÆRDIG,” råber han blindt. ”FAT DET NU”, skriger han. I en mørk boble.

Jens er ikke noget træ. Og Karen er ikke nogen plante. Hendes kjole er dækket af slim og skaller. Dækket af spark. Hun rejser sig op ved køkkenbordet. Jens kan se det nu. Hvordan hun ryster.
”Det her bliver på et andet tidspunkt,” siger hun. Så kort. Så går hun.

En fødselsdag. Et gevær og gavepapir fyldt med æg. En såret sygeplejerske, et træ, en krop. Der vælter gennem mørket.

intermezzo, jens

For helvede Karen, vi har jo ikke råd til at blive boende.

Jens siger han vil afsted igen, det er det eneste arbejde, han kan få - nyt skænderi

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:09

PIS OGSÅ, Det er en farce det her, Jens ved det godt, han kan ikke holde fokus, hans tanker falder hele tiden ud og ind, hid og did skulper hjernen i sit eget oprørte hav af alkohol, søvnmangel og smertestillere. PIS OGSÅ, han har taget dobbelt så mange kodimagnyler, først en håndfuld, da han kom ind fra skoven, og så en til håndfuld, da han havde fundet resten af patronerne i kælderens.

Det går først op for ham nu, og giver kvalmefornemmelse op gennem halsen, og Jens vil krænge sig ud, brække sig på vrangen, brøle, han brøler, højt, Jens *er* brølet, hele hans organisme samler sig i lyden, fylder soveværelset og huset med den, og i den lyd ligger hele Jens liv, i den ligger ord som sorg, omsorg og cancer, og forelskelse, krig og sygedagpenge, ligger i det brøl; også ord som frygt, omfavnelser, forvirring og farvel. Alt det ligger der, lige fra begyndelsen og til det nu, lige nu, hvor han mest af alt har lyst til at lægge sig ned, sove pillerne og champagnen, de brækkede knogler og blodet ud af kroppen, måske aldrig vågne fra det, og ellers: lige til han egenhændigt gør en ende på det hele, på et øjeblik; et upatetisk øjeblik, som i et klart, hvidt snit, ikke i et kaos af smerte og forlorte, knækkede træfiberplader.

Men Jens ved det godt, det er uigenkaldeligt, nu, det bliver nødt til at være nu, og også det kommer ud af hans udpinte krop, for Jens brøler stadig, selvom lyden er holdt op, han skrider uden lyd, nu næsten uden luft, og hvert øjeblik kan Karen stå her, stå her og spørge: "hvor han har været", eller: "hvad *sker* der, Jens?", og sådan kan det ikke ende, det kan Jens ikke holde ud, for det er ikke en forklaring, hun er ude efter, det er ligesom givet på forhånd, at det ikke er det, at efter i nat og efter *det her* får Jens ikke mere chancen til selv at bestemme. De vil lukke ham inde, vil de, det har de været tæt på at gøre før, de vil lukke ham inde, og fortælle ham, han ikke kan længere er soldat, at han ikke selv kan vælge mellem liv og død, at han ikke kan vende tilbage og gøre noget som helst om eller anderledes, og så skal Jens indrette sig, rette ind, samle skårene sammen og klinke dem og se sig selv i spejlet, få det til at hænge sammen *så godt som muligt*, det hele, og det er lige det, han ikke kan; og det er det, han ikke vil.

30. DECEMBER 2013

Jens og Albert i Bilka 30. december, skal finde et erstatningsgevær til Albert + fyrværkeri. Lån fra »en grøntsag«, Lidt fremme drejede vejen bag om en majsmark. Jens gik forrest med sin gruppe. Han genkendte

ruten fra første gang, han var i krig. Gruppe 1 og 3 sikrede. Han talte de bristemodne majs. Syv i første række. Han talte træerne hen til det dybe hul i vejen. Ni. Han talte sine skridt hen til det samme dybe sted, ti, elleve, tolv. Så var han over hullet.

Karen lænede sig ind over kølemontren i Bilka. I hendes kurv lå der allerede to grønne majs. Hun tog hovedsalat og en bakke blandede peberfrugter. Kurvens små plastichjul klaprede. Som tænder. Karen gik videre mod kød og pålæg.

Rundt i svinget gjorde Gruppe 2 holdt. Jens meldte fri bane til de andre. Sigtekornene pegede mod den støvede, hvide jord. Benjamin hev en flaske vand op fra bæltet.

Bilkas køledør lukkede med et klæbrigt suk. Som ferskt kød, der blev klasket mod gulvet. Karen lagde to liter minimælk ned. Oven i grøntsagerne og kyllingen. Et knald. Karen vendte sig.

Seks soldater kastede sig mod jorden.

Rød, tyk vin strømmede ud på gulvet, fra reolen derhenne. Karen smilede.

Jens grinte. Indtil frygten, den styrtede fra maven og op i kæben.

Tænderne klaprede. Op til kasselinien havde kunderne trukket røde spor af vinen. Karens sko klæbede i det.

Jens' stødte støvlerne fra mod markens tørre jord. Alt var stille. Jens mundbevægelser gentog hans tanker.

Elektronik-afdelingen viste slagere på fladskærmene. Karens læber dansede i takt.

Et øjeblik dansede en automatriffel i Jens' pupiller.

”Et øjeblik,” sagde kassedamen og løsnede tyve 10'ere ned i beholdningen.

Metallet splintrede de saftige stængler.

Et grønt blad faldt af kolben og blottede rækker af blege, hvide børnetænder.

Motorikken sad fast i Jens' hjerne som et foster.

På siden af den røde peber fandt Karen en stor, sort plet.

Et øjeblik var Jens der ikke.

”Et øjeblik, den bytter vi lige. Jeg får fat i en kollega.”

Et øjeblik blandede fragmenter af Benjamins hoved sig med spyt og slim i Jens' åbne mund.

Den blodige saft boblede inde bag kyllingens bløde plastic.

Jens kastede sig i grøften under Benjamins ansigt.

”Værsgo’,” smilede Julie, da hun nåede frem til kasse 13. Hun lagde en flot, dybrød frugt ned mellem Karens hænder. ”Du må hilse.” Så rettede hun på sit personaleskilt og forsvandt tilbage i butikken.

”Det skal jeg nok,” sagde Karens smil.

Duftsprede fylder Bilka med brunkager og gran. Og blandet julepop fra højtalerne. Jens mærker lugten som et tryk bag panden. Han lægger varer i poserne. Babymajs, klejner. Okseklumper, fødselsdagsflag, kyllingenuggets. Han stiller potten med julestjerner i en pose for sig.

”Ellers andet.” Kassedamen rømmer sig. Jens har allerede tastet de fire tal til hævekortet.

Albert hiver flag ud af den blå pose. Den med tomaterne i, de falder ned på gulvet.

”Det bliver 913 kroner,” snøfter kassedamen. Jens samler tomaterne. Albert marcherer taktfast hen langs kasselinjen med gevær og dannebrogflag mellem hænderne.

Kassedamen hoster. ”Undskyld, forkert kode.”

Jens taster tre tal på kortlæseren. Så klasker Albert ham på benet med de rød-hvide flag.

”Far, jeg skal tisse,” siger Albert stille. Han tripper, som om han træder vande.

”Ja, du må lige vente”. Jens taster et tal til.

En støj skratter bag øjnene. Inde på den anden side af kassen står en dreng med et plasticgevær. Jens genkender ham fra Alberts børnehave. Han hedder Aske. Ellers er det Asger, måske.

Kassedamen nyser. Albert klamrer sig til trægeværet. ”Jeg skal tisse nu”. ”Undskyld, din kode var forkert igen”.

Klirrende bjældeklang overspænder højtalerne. Jens mærker juleduftene trykke tungt bag panden. Et fyldt resonansrum. Som om tiden står stille. Han taster et tal: syv. En påtvungen støj i kroppen.

”Jeg tisser nu,” siger Albert. Maskingeværet er større end Asgers arme. Lyden fra det dundrer i

kæben på Jens. Og ni. Knappens korte bip fortsætter i et rundhyl, spændt mellem tindingerne. Tiden samler alt sammen. Som om lydene var beton. Et nys. Et buldrende maskingevær. En grædende dreng. Endnu et tal. Et elektronisk hyl. En hysterisk musik. En massiv mur af støj.

Jens åbner kroppen. Al lyd slipper ud. Indefra overdøver Bilka hans brøl. Udefra fylder hans brøl hele indkøbscentret. Alt. Så falder han sammen, af rystende støj. Af sin egen vægt. Af ansigt, knæ og hænder, der styrter lukt ned i linoleumsgulvet.

Da Julie kommer hen til Kasse 13, er Alberts ansigt blegt og tungt af tårer. Hans overtræksbukser er fulde af tis. Julie løfter drengen op og bærer ham ud gennem menneskemylderet, bare væk. Jens ligger der stadig. På gulvet, midt i en kreds af nysgerrige, store overfrakker.

Her er jeg ikke til. Slet ikke, tænker Jens og opgiver. Fra nu af, siger han. Inde i sig selv.

Jingle Bells strømmer stadig glædesstrålende fra højttalerne. Jens nynner med. Lidt for sig selv. Så rejser han sig resolut op og baner sig vej – ud, væk mellem de handlendes mange øjne: Deres måbende blanding af frygt og forargelse. Skræk og sorg.

31. DECEMBER 2013 kl. 20.34

Nytårsaften. Karen og Jens får besøg af Julie og hendes nye kæreste + en af karens arbejdskolleger og hendes mand. De har lige spist, tallerknerne bliver båret af bordet af hospitalsholdet. Det hedder de fordi de alle tre arbejder på hospitalet, og Julie og Niels er Bilka-holdet. Julie: Jens, du kan være på Bilkaholdt sammen med os, så står vi lige. Jens: Jamen jeg arbejder jo ikke i Bilka. Julie: Jamen engang gjorde du jo. Jens skal lige til at sige at han godt nok engang arbejdede der, men siden bestemt IKKE arbejdede der, fordi de ikke ville have ham...

Julies kæreste, som også arbejder i Bilka, går ud på vejen med Albert for at fyre lidt krudt af. Pludselig lægger Jens mærke til gennem vinduet, at der er voldsomt meget knald på.

Carsten står og fyrer masser af fyrværkeri af ude på vejen, selvom han er skadet. Albert og Niels står sammen med ham. Carsten vælter med ind, sad lidt alene og havde været nede hos sine forældre, giver Julie en ordentlig omfavelse og fortæller Jens lidt snaldret, at han og Julie ses som venner igen.

Udefra fylder fabrikkens personalestue seks vinduer. Udefra er de seks ikke til at skelne fra de

andre vinduer, der hænger som triste malerier. I blå billedrammer på de grå beton-elementer.

Indenfor løber lys linoleum i brede baner gennem rummet. Denne aften løber er her fyldt godt op med borde og bænke, for Carsten fylder 30. Det vil sige, det gjorde han for 14 dage siden.

Men nu holder han festen, og alle er med. Familien. Og alle de gamle kammerater. Dem helt tilbage fra folkeskolen, dem der stadig bor i området. Og dem, der er flyttet tilbage.

Vindmøllefabrikken har lånt Carsten personalestuen. Han er en betroet medarbejder. ”De kalder ham den lærde ufaglærte,” siger Jens til de andre ved bordet.

”Hvad er du så. Den farligt ufaglige?”, griner en mand skråt overfor.

Han ved hvem jeg er, tænker Jens. Men Jens kan ikke huske manden. Ikke sådan lige.

”Jens har altså ikke arbejdet på fabrikken i flere år,” siger mandens borddame. ”Er det ikke rigtigt, Jens?”. Hun har sort silkekjole på. Hun hedder Merethe.

”Det ved jeg godt, han ikke gør. Men han får vel forhåbentlig et job igen. Som man siger” siger manden og undertrykker en bøvs.

En kødtråd af kylling klæber til Merethes mundvig. Hun er politibetjent, hun gik i gymnasiet. En årgang under mig og Carsten, tænker Jens. Måske gjorde manden også det. Han har en blå og hvidstribet skjorte på. Små dråber spyt sprøjter fra hans mund, da han endelig afslutter sin sætning. Efter en kunstpause og tre bank i bordet: ”Syv, ni, tretten”.

Der ligger syv kartofler tilbage på den røde dug. Og med de to, Jens selv har på tallerkenen: Ni.

Jens' øjne løber rundt i lokalet. En rekognisering. Af elradiatorerne under vinduerne. Flaskerne med vin, eller nogen af dem står der stearinlys i. Ind mellem markens grønne majs.

Manden i den blå-hvide skjorte vinker til Jens. Jens kan ikke se det. Han har rejst sig op. Manden rækker over bordet, lægger en hånd på hans skulder. Sætter Jens ned på plads.

”Rolig. Tag det bare roligt,” siger manden. Han mener bare, det går over på et tidspunkt. Han mener bare, at han *har* hørt, at det er noget værre noget, at være soldat. At være arbejdsløs, også. Han mener bare, at Jens snart vil komme til hægterne.

”Du har jo ikke gjort noget galt eller skudt nogen. Men måske er det problemet,” siger manden og smiler med et grin.

Jens sidder stille. Fjerkræet i fadet foran ham er fedtet. Jens kan mærke det kolde skind med øjnene. Og kulden i benene under bordet. Elradiatorerne kan ikke varme helt derind. Ikke med den kulde udenfor, allerede her først i oktober.

Jens skal til at sige noget om indian summer: når vejret bliver sommerligt dybt ind i efteråret. Men over dugen blæser rejsebeskrivelserne løst.

”I Kina spiser de altså ikke hunde. I hvert fald ikke, hvor vi var,” siger hende i den sortmønstrede silke. Jens har lige pludselig glemt hendes navn.

”Jeg så der stod hund på et menukort i San Francisco,” siger ham i blåstribet skjorte. Han kan ikke holde ordene stille i sit ansigt.

”Men så løb den videre,” lyder det med et brøl. Han gik ikke i gymnasiet. Jens kan huske ham nu.

”Menukortet lå på gaden,” griner skjorten og silkekjolen videre i kor. Den blåstribede skjorte forsøger at grine med munden lukket. Ho, ho ho. Den bliver lille og rund og får hans brune fipskæg til at lige tyndskid fra en kyllingerøv. Det tænker Jens. Han gik til fodbold med manden. Lilleput, sammen med Carsten. Helt tilbage dengang landsholdet slog alle de andre i Mexico. Undtagen Spanien. Nu er han vist chef i elektronikafdelingen i Bilka. Han er sådan en,

der kender de andre ansatte. Der så kender nogen. Der så kender nogen andre igen. Og han fortæller alt om dem allesammen, når de køber cd'er eller udskifter fladskærmen. Ligesom en købmanden i gamle dage, tænker Jens. Han kigger stadig ned i bordet. Sladderens radius er bare eksploderet.

”Jeg bliver så træt af at rejse,” siger en slidt stemme. En mørkeblå kjole med kniplinger.

Den blåstribede skjorte tager et kyllingelår i munden, idet Jens kigger op.

”Men jeg læser gerne bøger, der foregår i et andet land,” fortsætter den gamle dame. Mellem kniplingerne er det Carstens farmor. Hendes ansigt ligner skålen med icebergsalat, tænker Jens. Brunt og rynket.

Små dråber rosa saft pipler ned fra Bilkachefens brune fipskæg. Jens ser det dybtlilla kød, der binder mod benet. Synet kvalmer i hans mund. I kolonne fortsætter saften ned ad ærmet på den blå og hvide skjorte. Ærmekanten opsluger langtsomt fuglens væsker. Bilkachefen dupper sig om munden med en gul serviet. Som om det skulle hjælpe. Så kan Jens se, at han puffer til sin borddame .

”Men du har da været ude at rejse. Ikke også, Jens”, siger kvinden i sort silkekjole. Jens kigger ned. Munden føles fyldt. Som med opkast. Som blod. Nu kan Jens godt huske, at hun hedder Merethe. Jeg kan tænke mere herinde, siger Jens højt. Men kun indeni, til sig selv.

Der sidder seks mennesker bænket ved et bord. I en personalestue. Til Carstens fødselsdag. Den ene rejser sig. Måske skal han på wc. Men ellers er der ikke meget sjovt ved Jens.

1. JANUAR 2014 klokken 00:54

Nytåret kommer altid bag på Jens. De der ritualer, han kan ikke huske dem resten af året, og ikke engang først på selve aftenen, men efterhånden som det bliver nødvendigt, når man dem alligevel: 90 års fødselsdagen, hoppet ned fra stolen, skålen i champagne, vær velkommen herrens år, der er et yndigt og kongesangen.

situation med Bilka-manden (som er Julies nye kæreste): Albert er lagt i seng, Karen er blevet storsnaldret og har lagt sig efter at have hjulpet hospitalsholdet ud til deres bil.

Jens spørger Niels, om det er muligt at få arbejde

Niels: du er lige en postgang for sent ude, vi har lige ansat tre nye før jul. Og sådan som det går for detailhandlen og hele økonomien herhjemme, så skal vi vist ikke bruge flere hænder lige foreløbig.

Jens: men hvad med bare noget vikararbejde. Jeg har virkelig brug for noget.

Niels: Jens, jeg tror det virkelig ikke. Men jeg skal nok sige til, hvis der er noget. Jeg skriver dig på min liste, siger han og fingerer med pegefingern på panden, som var det en blyant på et papir. Jens synker dybt. Mon det er bedre end at blive skrevet bag øret, tænker han sarkastisk, inden Carsten udbryder:

Carsten: Pas på, Niels, du får en sort streg i panden. Ej, mere held næste gang, Jens (griner). Julie tysser på ham niels spørger hvor mange hhv. Carsten og Jens har skudt, Jens vil ikke svare, Carsten praler og siger fem.

Bilka: var du ikke bange

Carsten: jo, men den gang havde jeg jo hende her som skytsengel. Han kysser Julie vådt på kinden, som en hund slubrer af en vandskål. Bilka-manden siger ikke noget til det, spørger Jens, Jens bliver vred og kaster et glas vin i hovedet på ham, går ud af hoveddøren.

Karens pallietkjole hænger lilla ind over bordet. Slasket. Hendes mund er fyldt med vin. Ellers er

der ikke meget sjov ved hende. Efter maden rykkede selskabeligheden over til andre borde.

Eller ud på dansegulvet. Hendes negle skraber mod vinboksens pap. Igen og igen. I takt med

Nephew, der dunder gennem vindmøllefabrikkens personalestue. Karens fingre borer sig ind

til den metalliske pose. En duvende puls mod hendes fingre.

”Tænk hvis hjertet var fyldt med vin,” siger hun. I munden på sig selv. Hvad hjertet er fyldt af. Hun tørrer rødvin af hagen.

Et par borde væk sidder en blå og hvidstribet skjorte. Han arbejder i Bilka. Overfor skjorten kan

Karen øjne Jens. Hun kunne gå over til Jens. Hvorfor går hun egentlig ikke over til ham?

Skjorten taler højt gennem musikken. Jens lytter. Det er anstrengt. Bly og blod og sved. Bilka-

manden bruger ord som ’udenrigspolitik’. ’Selvforsvar’. ’Angrebskrig’ og Jens’ ansigt hænger

tungt. Som en begravelse over hans sorte jakke. Han svarer ikke. ’Forsvarspagt’ og

’menneskeret’. Jens kigger rundt, hans blik fanger Karens. Et øjeblik. Så læser han på etiketten

på bagsiden af en Tuborg. Karen kan ikke se Jens’ øjne længere.

”Hvor mange skød du så.” Bilkas elektronikchef tager endnu et stykke kylling fra fadet. Det er for

længst blevet koldt og glemt ved udrydningen. Hans øjne æder glubsk fuglelåret, inden

tænderne tager over. Så får han langt om længe øje på den fedtede plet på ærmet. Han tager en serviet op. For lidt siden fortalte han Jens, at han i øvrigt hedder Michael. Men pletten af kødsaft på Michaels ærme er tørret ind for længst.

”Undskyld,” spørger Jens. Hans øjne løfter sig op gennem personalestuen. Et mørkebrunt fipskæg danser over skjortens striber, blå. Et stort, hvidt tandsæt. Det kendte smil mellem Bilkas reoler.

”Ikke noget at undskylde. Hvor mange skød du?”, spørger Michael og tager en literflaske med belgisk øl for munden.

Hvor mange mænd skød du? Hvor mange mil gik du? Hvor mange vrede råb og hvor mange smil fik du? Hvor mange kriminelle har Merethe-betjent taget sigtet mod? Hvor mange sprøjter og hvor mange liter blod har patienterne fået af den snaldrede sygeplejerske i lilla? Hvornår bliver Bilka-chefen syg af salmonella? Jens ved det ikke.

”Jeg ved det ikke,” siger han. Blikket er spændt som stålwire.

”Det må du da vide,” ler fipskægget over Michaels blåstribede skjorte.

”Det må jeg vel selv om,” snapper Jens. Han snor wiren stramt rundt om Michaels fede ansigt.

”Husker du dårligt.” Mellem wiren, striberne og de hvide fortænder står latter og Leffe ud af Michaels mund.

Karen kigger op efter et råb. Efter et skrig. Begge dele har allerede været der. Hun ser Jens i lynmarch ud af vindmøllefabrikkens personalestue. Tilbage ved bordet hænger kyllingefadets skind og fede saft i ansigtet på Bilkas elektronikchef. Hans hvide tænder og fipskægget, øjnene, hele Michaels hoved drypper af fuglefedt, ned i foliebakken, der ligger vendt i hans skød.

Karen rykker stolen ud. Hun bliver så alligevel siddende. Kroppen blød og vuggende. En pose fyldt med vin.

Julie kommer ud til Jens, siger undskyld. For hvad. Julie: det ved jeg ikke. Bare: undskyld. Kom ind igen, når du kan ikke. Hun går, klemmer hans hånd

På landevejen udenfor byen, på den anden side af det dybe sted, holder skoven brat op. Oppefra ligner det, at vejmaskinerne er kørt galt. En stor, sort plamage er dækket med asfalt. Med en lang, grå kasse ovenpå. Som om asfalten ellers blæste væk.

Men alt det kan alligevel ikke ses lige nu. Det er mørkt. Oktobernatten er en sort pupil. Månen en udtværet tåre. Regnen flakker under lyset fra vejen. Jens går langs vindmøllefabrikken, horisonten er en mur beton.

Inde mellem træerne skriger ræven. Ud i natten, som med klørne først. Mørket bløder. Kold, hvid regn. Jens går i den. Rævens skrig følger ham. Og ræven følger ham. Tøvende. Hvis Jens ellers drejede sit ansigt og så ud gennem regnen og trådhegnet, ville han kunne se den udmagrede skygge. Haltende. Som om dyret slæber på noget i bagpoten. Som har noget sat sig fast. En tornet gren. Eller kæden fra en motorsav.

Men Jens drejer ikke ansigtet. Han går mod regnen. Kulden knaser. Sort som hans skjorte.

Og knapperne ligner Jens' blanke øjne. I genskæret fra månen. Nu ser han lettet ud. Der er gået lidt tid, og her står han i læ mod fabrikkens betonmur. Mod hans brystkasse hviler Julies hoved. Hun er kommet til. Hun har fundet ud fra festen. Hendes hvide kjole falder til mod hans krop. Hendes favntag er et trøstende lysskær. Månen og hendes fingre brænder mod Jens' nakkehår. Han holder vejret oppe i halsen.

”Stille og roligt,” visker Julie blødt. Her skal måske ikke siges andet. Asfalt og himmel er stille.

Tårerne er rolige.

Og så er der alligevel noget, der bliver sagt.

”Jeg kan ikke det her. Jeg må ind til Karen nu,” siger Jens.

Stille og roligt halter ræven ind i skoven.

1. JANUAR 2014 klokken 02.56

jens gik aldrig ind ad hovedøren igen, ind i stuen. de sidder måske stadig derinde, i hvert fald kunne jens høre masser af snak deroppefra, da han gik ned i kælderen for at samle tingene...

Jens går ud i skoven, går og går, begynder at snakke med sig selv (er jeg det ene eller det andet...), begynder at små løbe, så løbe, løber gennem sneen der vælter ned, falder i rævegraven, eller rettere: han træder i rævegraven, mærker foden brække, knogler der splitres - og ræven må have været på vej ud, for den bider fat i hans støvle, hårdt, Jens prøver at vriste sig fri, men kan mærke tænderne der går igennem, den bider, den ræv, som om den prøver at spise ham, eller kan komme fri ved at bide hans fod over (find bedre billede), jens får den anden fod ned i hullet, der er knap nok plads, han sparker ud, rammer sig selv flere gange, men hører endelig ræven hyle, den slipper, og jens trækker foden op, ræven smutter ud samtidig. Han ligger der på jorden i smerte, ser ræven løbe lidt væk og så stoppe. Derefter skyder han den... og så ligger han stille i sneen, vil skyde sig selv men finder ud af der mangler patroner (han har geværet inde i munden, trykker, men der sker ingenting. Alt er hvidt, men det er bare sneen...), han hulker, græder, skriger,

jens har fået nok, men han tør ikke blive liggende, han risikerer bare at blive fundet i live. der er flere patroner derhjemme. han støtter sig mod jagtgeværet, finder en kæp, humper gennem skoven, ned ad skrænten over den tilfrosne sø - hurtigste vej hjem til baghaven, hvor han gemmer sig bag mirabelbusken, solen er ved at stå op, Jens ser Karens ryg på vej ud til vejen, han er lige ved at humpe frem, så kommer hun tilbage, har glemt kælken.

jens føler sig som en fremmed. han ved ikke, om han selv har gjort sig til en fremmed, eller det er karen, der har gjort det, eller krigen.

Her er jeg. Langt ude i skoven. Jeg har været her et stykke tid. Det er ikke et billede. Jeg er i skoven, og alt er nøgent. Jeg ser skoven - i skoven. Gennem grenene er den et hav. Bølgerne holder himlen oppe. Dråberne falder hvidt i mit hår.

Min barndomskæreste stod engang lige herovre. Og min bedste ven. Jeg stod der også. Så jeg mon bekymret ud? Det er ikke til at se på det gulnede buskads. Eller på billedet. Der er ikke noget billede. Jeg er her. Eller, jeg er forsvundet fra det. Eller har slugt det. Ja, jeg har slugt det. Med øjnene som et æg.

Her er jeg. Hvem er jeg nu? En mand i en skov. Et nedfaldent blad. En lukket bog. Et indeklemt bogstav. Et fingeret mord. En ræv bag øret. En kanin i en hat. En høne eller et æg. En provokeret abort. En nål i en høstak. En dråbe i havet. En druknet sømand.

En soldat. Ser jeg bekymret ud? Her er jeg. Jeg ser ikke på skoven. Jeg er i skoven. Her er til at forsvinde. Hvis man ellers kan. Eller fare vild. Hvis det er til at finde ud af.

Engang stod vi her: Julie, Carsten og jeg. Burde vi være blevet stående? Hvor længe? Fra nu. Til nu? Eller længere endnu? Nu falder der blade over det hele.

Forrådnelsen er kun et spørgsmål om tid.

Oppefra er det svært at skelne landskabet fra den lille by. Og husene i byen fra hovedgaden. Også oplandets bilister har deres tvivl og er kørt op i husenes forhaver.

Ved det dybe sted er sidevejen blind af sne. Kun et enkelt spor af støvler viser vejen. Snestormen pakker sig tæt om skoven. Et isfrossent løv over grenene. Støvlerne går ind mellem de nøgne stammer.

Her er Jens. Langt ude i skoven. Langt inde i stormen. Han maser sig fremad med lukkede øjne. I en sort, mørk boble. Omkring ham hyler sneen hvidt. Han har den grønne vinterhue på. Teltet sidder snøret til oppakningen. Oppakningen sidder fast om overkroppen. Et gammelt jagtgevær hænger i en læderrem. Det knirker mod skulderen. Over gradstegnene, den lige og den skrå stribe. Store, hvide snefnug camouflerer uniformen. Her er Jens. Han er soldat. Træerne er sorte skitser. Jorden hvidt papir. Et sted bulner rævegraven sort ud. Som et åndehul i isen.

Så rammer et skrig Jens i brystet. Han kaster sig dybt i sneen, ruller rundt mellem stammerne. Hans fald når gennem sneen og roder op i bundens brune, røde blade. Han åbner øjnene, fanger en skygge i løb. En forrevet grå skikkelse – standser pludselig mellem stammerne. Jens løsner oppakningen, tager geværet fra sin skulder. Ræven bliver stående, den kigger mod ham. Blikket er udmagret.

Jens ser ind i de sorte pupiller. Han ser på sin modpart. På en ung mand, et dødt blik. Et spirende gråsprængt overskæg. Et snavset tørklæde skjuler resten af mandens ansigt. Jens ser ind hans kalashnikovs sorte munding. En dyb, dyster grav. Så ser han sin egen finger på geværets aftrækker. Uden at vende sit blik derved. Den grå skikkelse kramper i luften nu. Skuddet har allerede været der. Jens lader, KLEK, skyder, BAANG. Lader, KLEK, skyder BAANG. Det grå gespenst ryster mellem skuddene. Ellers står det stille. Jens æder sin fjende med pupiller og gevær. Langsomt KLEK. Skud for skud. Nu kan han mærke sin finger mod aftrækkeren. En konstant, glidende bevægelse. BAANG. Jens rør ved døden gennem metallet og ved livet gennem døden. Det er her,

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

jeg er, tænker Jens. Og han er her helt. Lige her, i en indædt kamp. Han finder flere patroner frem fra tasken. Skyder, BAANG, lader, skyder.

Jens er holdt op med at skyde nu. For ræven er for længst faldet. Den ligger tilbage, dirrer i den hvide storm. Jens bliver liggende, vender sig rundt på ryggen. Det er langt ude i skoven. Snestormen kysser hektisk hans kinder. Tårerne fryser til om øjnene. Jens lukker dem i. Alt er afdækket, helt som det er. Alt går til, før eller siden.

”Jeg er soldat,” visker Jens. ”Jeg er soldat,” siger han. Ordet skriger ud af hans bryst: ”SOLDAT.”

En hvid støj river i stormen. Et stort træ knitrer i vinden. Og frosten har pisket grenene til is, de gennemhuller himlen med klirrende syle. Et isbjerg knækker brølende sammen. Højt oppefra: KRBROOKRBROOKROOOKRRMMMHHJJ - Jens åbner øjnene, da en træstamme kværende styrter mod hans bryst. Kvasende. Kvælende, kravlende kæmper han sig bagud på ryggen, Jens hurtigt krabbende sig gennem snedriver, baglæns, glider, men allerede halvt ude af træets skygge, og – BROOOOUUUUMMMMMMMKRROOOUUUMMMMTSSSHHhhh. Der er ingen særskilt lyd, da stammen splintrer gennem Jens' knogler. Da den røde marv blottes i et inferno mod barken. Jens kan smage sit kød og sine organer i munden. Han kan ikke mærke sine ben.

Nu løjer stormen af. Og en mild sne falder. Bag Jens' hoved hyler ræven mod døden. Det rør ham ikke. Jens ligger stille. Alt er stille. Alt bliver hvidt.

1. JANUAR 2014 KLOKKEN 10:10

Jens går let ned i knæ. Han balancerer jagtgeværet på skæftet mod sengegærdet, fikserer det ved at lægge en pegefinger først over den bagerste aftrækker. Metallet føles nu unaturligt koldt mod fingerblommen, og mod mundhulen, da Jens et øjeblik efter bider fat om dobbeltløbet, han nærmest tygger på det. Så lægger han højre pegefinger den forreste aftrækker, metallet giver efter, fjedrer under fingrenes vægt.

Benene værker allerede, Jens trækker vejret tungt og halvkvalt gennem tænder og næse, skeler mod vinduet. Karen og drengen kan ikke længere ses derude i sneen. Så er det nu. Alt er hvidt, og Jens lukker øjnene.

Der går et smæld gennem huset, og så Albert, der råber:

- Far, er du hjemme?

SOLDAT – © Frederik Bjerre Andersen, januar 2013

---aftensolen oplyser skovens snehvide trækroner og får den til at ligne en stor, lyserød candyfloss, der ligger tabt mellem de sneklædte brakmarker

Sprogkammer

De kommunale blomsterkasser står som åbne, hvide kister. Platantræerne har begravet deres blade og frø. I nat. Ned i kisterne. Og i dæmringen, det blåfrosne mørke på fortorvet.

Snehvide slag driver nedover vinduet. Hele himlen vælter. Og lader husene et efter et langsomt drukne i stilhed.

Haven er et døvt hav, en død sang.

Sneen tager alt, skoven lod ligge i efteråret.

Et dyr har sat nye spor over vinterens øje, der viltet blindt visker verden ud igen.

Havens graner bøjer i stormen, knirk-knirk. Det bliver ved, siger de.

”Det bliver ved,” siger Karen.

Radiatorerne har vævet varmetæppet tæt over stuen.

Fem mandarinbåde er urørte, orange kærtret på bordets mørkeblå hav.

I vinduet fletter et par lilla papirhjerter sig ind i træk fra stormen.

Vinteren glider ind over stuegulvet.

Hun tager et skridt indenfor, griber Karen i trøjen: "Bare rolig". Som man trækker virkeligheden af led. Ryster en ny historie ud af ærmet og binder den fast på tilhørers, ubemærket .

Mærker sneen, der tynger om huset. Tiden, der tynger på kroppen. Grus og brusk, der ryger ud mellem sten eller knogler, og falder støjende ned gennem alle kroppens hulrum.

Til første beskrivelse af det dybe sted

Et stykke efter daginstitutionen når landsbyen sit dybeste sted. Husene er væk og skoven skredet ud til fortovskanten her. Vejbanen ligger i en dyb fold som gennem et bombekrater. Sådan tænker Jens på det.

I bunden af hullet ligger et vejbump. En kommunal markering af fordybningen, under fire platantræer. Med gule og røde pelargonier i beton-chikaner.

Kan bruges til når Jens kigger på billedet af Mirabellen:

Den blødeste kugle der er affyret

Det tager et år at få en dag til at hænge sammen

Tiden går langsommere, Jens flyder som en ballon mellem sider og datoer i maryland-kalendrene

Han troede det allerede var så tungt som det kunne blive

Pludselig er alting anderledes

Mens han skyller grøntsager i vasken

Mens han lægger tøj sammen og på plads